

ПРОТОКОЛ

№ 186

София, 28.06.2024 година

Днес, 28.06.2024 г. от 10:06 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов от т. 1 до т. 5 и от члена на Комисията Бл. Голубарев по т. 6 и т. 7 от дневния ред.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Ю. Митев – директор на дирекция „Обща администрация“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Димитров - директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“, М. Трифонов – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“, Б. Паунов – началник на отдел „Цени и лицензии: електропроизводство, ВКП на електрическа и топлинна енергия“, И. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“, С. Маринова – началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“ и експерти на КЕВР.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов каза, че прави предложение за промяна в дневния ред, което е на основание чл. 33, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация - включване на допълнителна точка в дневния ред:

Доклад с вх. № Е-Дк-779 от 27.06.2024 г. относно финансов излишък за независимия преносен оператор от балансиращия пазар.

Работна група: Пламен Младеновски, Милен Трифонов и Юлиан Стоянов

Ив. Н. Иванов поясни, че неговото предложение е това да бъде първа точка от дневния ред на закритото заседание, а останалите да бъдат преномерирани.

В гласуването относно предложението за включване на допълнителна точка в дневния ред (т.1. Доклад с вх. № Е-Дк-779 от 27.06.2024 г. относно финансов излишък за независимия преносен оператор от балансиращия пазар) участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Предложението е прието с пет гласа „за“ (доц. д-р Иван Н. Иванов - за,

Александър Йорданов – за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които два гласа (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-779 от 27.06.2024 г. относно финансов излишък за независимия преносен оператор от балансиращия пазар.

Работна група: Пламен Младеновски, Милен Трифонов и Юлиан Стоянов

2. Доклад с вх. № В-Дк-121 от 24.06.2024 г. относно становище по публикуван проект на Закон за водоснабдяването и канализацията и проект на становище.

Работна група: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Силвия Маринова, Ани Недкова, Мая Кожухарова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков

3. Доклад с вх. № О-Дк-280 от 20.06.2024 г. относно приемане на Вътрешни правила за функциониране на системите за финансово управление и контрол на КЕВР.

Работна група: Юлиан Митев, Николай Георгиев, Евгения Сматракалева, Анжела Димитрова, Лора Николова, Надежда Иванова, Ненко Ненков

4. Доклад с вх. № Е-Дк-770 от 20.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 29.04.2024 г. за изменение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадено от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Боян Паунов, Георги Петров, Петя Георгиева, Ненко Ненков, Йовка Велчева и Надежда Иванова

5. Доклад с вх. № Е-Дк-774 от 25.06.2024 г. и проект на решение относно заявление с вх. № Е-12-116-1 от 14.06.2024 г., подадено от „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД, за даване на разрешение за започване осъществяването на лицензионна дейност „производство на електрическа енергия“.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Боян Паунов, Владимир Петров, Ана Иванова, Радостина Методиева и Теодор Хиков

6. Доклад с вх. № Е-Дк-775 от 25.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-71 от 04.06.2024 г. на „Езио Трейд“ ЕООД, за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Вера Михайлова, Цветислава Миланова, Рали Манчев, Радостина Методиева, Теодора Бельова

7. Доклад с вх. № Е-Дк-773 от 25.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 21.05.2024 г. от „Топлофикация-Плевен“ АД за издаване на лицензия за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.

Работна група: Милен Димитров, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Снежана Станкова, Людмила Ненова, Рая Радева, Александра Димитрова, Любослава Джоргова, Теодор Хиков, Рада Башлиева

По т.1. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-779 от 27.06.2024 г. относно финансов излишък за независимия преносен оператор от балансиращия пазар.

Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 година за установяване на насоки за електроенергийното балансиране (Регламент (ЕС) 2017/2195) урежда нормите, въз основа на които функционира балансиращият пазар на електрическа енергия. Нормите на регламента са с обхват на действие по отношение на всички държави – членки на Европейския съюз и са директно приложими за всички лица, на които са делегирани или възложени отговорности във връзка с електроенергийното балансиране, включително и за операторите на преносни системи. По силата на чл. 99, ал. 1 и ал. 2 от Закона за енергетиката (ЗЕ) операторът на електропреносната мрежа – „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД), организира пазара на балансираща енергия за целите на балансиране на производството и потреблението на електрическа енергия, като е страна по всички сделки с балансираща енергия. По тези сделки, цената на балансиращата електрическа енергия се определя по Методиката за определяне на цени на балансиращата електрическа енергия (Методиката). Същата е приета от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) с решение по Протокол № 108 от 22.04.2024 г., по т. 1, след като с § 14, т. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за безопасно използване на ядрената енергия, обн. ДВ, бр. 27 от 2024 г., е изменена нормата на чл. 21, ал. 1, т. 11 от Закона за енергетиката (ЗЕ), като е предвидено правомощие на КЕВР да приема и контролира прилагането на методика за определяне на цените на балансиращата електрическа енергия. Методиката е обнародвана в ДВ, бр. 37 от 26.04.2024 г. и е в сила от 01.05.2024 г.

В допълнение, основен принцип при реализиране на процедурата по уреждане на небаланси на балансиращия пазар на електрическа енергия, респективно при определяне на цената на балансиращата енергия, е осигуряване на финансова неутралност на оператора на преносната система – чл. 44, пар. 1, б. „и“ от Регламент (ЕС) 2017/2195. Спазването на този принцип следва да бъде гарантирано от регулаторния орган чрез прилагането през регулаторния период на подходящ механизъм, въз основа на който всеки положителен или отрицателен финансов резултат вследствие на уреждане на небаланси на балансиращия пазар се прехвърля към ползвателите на мрежата така, че като краен резултат операторът на преносната система да не получава икономически ползи или загуби – чл. 44, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195. За тази цел Методиката предвижда операторът на преносната система да докладва ежемесечно на КЕВР финансовите си дефицити или излишъци, формирани въз основа на прилаганите цени на балансиращата енергия.

Действащият регулаторен период на ЕСО ЕАД е с продължителност до 30.06.2024 г. и към тази дата КЕВР следва да обезпечи изпълнението на принципа за финансова неутралност на оператора на преносната система. От друга страна, Методиката се прилага от 01.05.2024 г., поради което през регулаторния период на ЕСО ЕАД са налични данни за извършен въз основа на същата окончателен месечен финансов сетълмент само за месец май 2024 г.

Предвид горното, КЕВР с писмо с изх. № Е-13-41-68 от 21.06.2024 г. е изисквала от ЕСО ЕАД информация за реализираните от дружеството финансови дефицити или излишъци от балансиращия пазар за месец май 2024 г., като такава е предоставена от дружеството с писмо с вх. № Е-13-41-70 от 24.06.2024 г.

След анализ на данните за системния небаланс, клиринговите цени на балансиращата енергия и постигнатите цени за енергиен недостиг и излишък, както и разходите на координаторите на балансиращи групи за месец май 2024 г., се установи следното:

Необичайно високите разходи на координаторите на балансиращи групи се дължат

основно на високите цени на балансиращата енергия, в резултат на огромния недостиг на ЕЕС за интервалите на доставка от 8:00 ч. до 18:15 ч. на 19.05.2024 г. и на приложената корекция с коефициента по чл. 8, ал. 4 от Методиката. В тази връзка разходите и съответно приходите на координаторите на балансиращи групи достигат екстремни нива, като в останалите дни от месеца като цяло не се наблюдават толкова високи стойности.

Задълженията на координаторите на балансиращи групи само за 19.05.2024 г. представляват между 50% и 75% от общите месечни задължения към оператора на балансиращия пазар, като основната причина са постигнатите екстремно високи цени на балансиращата енергия през този ден, които са представени в следващата таблица:

Период на сетълмент	Цена за небаланс
19.05.2024 00:00 - 00:15	503,95
19.05.2024 00:15 - 00:30	0,50
19.05.2024 00:30 - 00:45	0,50
19.05.2024 00:45 - 01:00	0,50
19.05.2024 01:00 - 01:15	0,50
19.05.2024 01:15 - 01:30	483,00
19.05.2024 01:30 - 01:45	483,00
19.05.2024 01:45 - 02:00	0,50
19.05.2024 02:00 - 02:15	503,95
19.05.2024 02:15 - 02:30	483,00
19.05.2024 02:30 - 02:45	0,50
19.05.2024 02:45 - 03:00	-10,00
19.05.2024 03:00 - 03:15	-10,00
19.05.2024 03:15 - 03:30	-10,00
19.05.2024 03:30 - 03:45	-10,00
19.05.2024 03:45 - 04:00	-10,00
19.05.2024 04:00 - 04:15	-10,00
19.05.2024 04:15 - 04:30	483,00
19.05.2024 04:30 - 04:45	-10,00
19.05.2024 04:45 - 05:00	-10,00
19.05.2024 05:00 - 05:15	-10,00
19.05.2024 05:15 - 05:30	-10,00
19.05.2024 05:30 - 05:45	-10,00
19.05.2024 05:45 - 06:00	-10,00
19.05.2024 06:00 - 06:15	-10,00
19.05.2024 06:15 - 06:30	0,50
19.05.2024 06:30 - 06:45	-10,00
19.05.2024 06:45 - 07:00	-10,00
19.05.2024 07:00 - 07:15	499,99
19.05.2024 07:15 - 07:30	499,99
19.05.2024 07:30 - 07:45	499,99
19.05.2024 07:45 - 08:00	499,99
19.05.2024 08:00 - 08:15	937,62
19.05.2024 08:15 - 08:30	914,08
19.05.2024 08:30 - 08:45	641,79
19.05.2024 08:45 - 09:00	1143,15
19.05.2024 09:00 - 09:15	2371,11
19.05.2024 09:15 - 09:30	2859,33

Период на сетълмент	Цена за небаланс
19.05.2024 09:30 - 09:45	2748,24
19.05.2024 09:45 - 10:00	2801,37
19.05.2024 10:00 - 10:15	4274,51
19.05.2024 10:15 - 10:30	3947,04
19.05.2024 10:30 - 10:45	3900,67
19.05.2024 10:45 - 11:00	4159,45
19.05.2024 11:00 - 11:15	4421,76
19.05.2024 11:15 - 11:30	5249,12
19.05.2024 11:30 - 11:45	5368,18
19.05.2024 11:45 - 12:00	5365,85
19.05.2024 12:00 - 12:15	5935,47
19.05.2024 12:15 - 12:30	6214,44
19.05.2024 12:30 - 12:45	6341,67
19.05.2024 12:45 - 13:00	6339,33
19.05.2024 13:00 - 13:15	6184,98
19.05.2024 13:15 - 13:30	6282,86
19.05.2024 13:30 - 13:45	5802,44
19.05.2024 13:45 - 14:00	5748,34
19.05.2024 14:00 - 14:15	4698,62
19.05.2024 14:15 - 14:30	4795,22
19.05.2024 14:30 - 14:45	4869,93
19.05.2024 14:45 - 15:00	5320,71
19.05.2024 15:00 - 15:15	4537,30
19.05.2024 15:15 - 15:30	4828,55
19.05.2024 15:30 - 15:45	4748,99
19.05.2024 15:45 - 16:00	4794,84
19.05.2024 16:00 - 16:15	3693,21
19.05.2024 16:15 - 16:30	3698,61
19.05.2024 16:30 - 16:45	3764,68
19.05.2024 16:45 - 17:00	3903,32
19.05.2024 17:00 - 17:15	2083,46
19.05.2024 17:15 - 17:30	2098,35
19.05.2024 17:30 - 17:45	1915,18
19.05.2024 17:45 - 18:00	2250,26
19.05.2024 18:00 - 18:15	1489,25
19.05.2024 18:15 - 18:30	499,99
19.05.2024 18:30 - 18:45	499,99
19.05.2024 18:45 - 19:00	1710,63
19.05.2024 19:00 - 19:15	1489,25
19.05.2024 19:15 - 19:30	1489,25
19.05.2024 19:30 - 19:45	1489,25
19.05.2024 19:45 - 20:00	1489,25
19.05.2024 20:00 - 20:15	-10,00
19.05.2024 20:15 - 20:30	-10,00
19.05.2024 20:30 - 20:45	-10,00
19.05.2024 20:45 - 21:00	-10,00
19.05.2024 21:00 - 21:15	499,99
19.05.2024 21:15 - 21:30	499,99

Период на сетълмент	Цена за небаланс
19.05.2024 21:30 - 21:45	499,99
19.05.2024 21:45 - 22:00	0,50
19.05.2024 22:00 - 22:15	1489,25
19.05.2024 22:15 - 22:30	499,99
19.05.2024 22:30 - 22:45	499,99
19.05.2024 22:45 - 23:00	0,50
19.05.2024 23:00 - 23:15	503,95
19.05.2024 23:15 - 23:30	503,95
19.05.2024 23:30 - 23:45	503,95
19.05.2024 23:45 - 00:00	499,99

Видно от горната таблица, цената на балансиращата енергия достига до 6 341,67 лв./MWh, като средната стойност за интервалите на доставка от 8:00 ч. до 18:15 ч. е в размер на 3 986,42 лв./MWh. Следва, обаче, да се има предвид, че през посочения период тези цени се заплащат от координаторите на балансиращи групи, които са в недостиг и причиняват разходи за електроенергийната система. Докато координаторите на балансиращи групи, които са в излишък и помагат на електроенергийната система, получават плащания по същите цени от независимия преносен оператор.

Посочените по-горе стойности на цените на балансиращата енергия са постигнати в резултат на фактори, както следва:

1. Пълна липса на реакция и подценяване на ситуацията от страна на значителна част от координаторите на балансиращи групи. Огромният недостиг в електроенергийната система достига до 1063 MW интегрално за някои от часовете, при товар на електроенергийната система под 3300 MW, т.е. почти 1/3 недостиг (съизмерим с отпадането на блок в „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД). Част от координаторите са реагирали адекватно на ситуацията, като са закупили количества енергия от пазарен сегмент „в рамките на деня“, като не само са нетирали грешката в прогнозата по отношение на ВЕИ производителите в техните групи, но са помогнали на системата, като съответно са реализирали постъпления по горните високи цени от оператора на пазара на балансираща енергия. По-голямата част от координаторите с голямо ВЕИ портфолио, обаче, не са предприели никакви действия за коригиране на грешните прогнози за производство в резултат на променените метеорологични условия, поради което се е наложило да закупят недостига на електрическа енергия от балансиращия пазар. В този смисъл не може да се приеме, че реализираният значителен финансов резултат от тези координатори се дължи на прилагането на Методиката. Анализът на реализираните сделки на пазарен сегмент „в рамките на деня“ показва, че за 19.05.2024 г. е имало достатъчно предлагане, като цените варират от 50,00 €/MWh до 274,69 €/MWh. Свободният капацитет по междусистемните електропроводи за внос е бил над 2000 MW, т.е. налице са били всички предпоставки за адекватна реакция за покриване на небаланса от търговските участници. Вместо това, голяма част от тях не предприемат абсолютно никакви действия, друга част, виждайки възможност да реализират по-висок марж, правят арбитражи между балансиращия пазар и пазарен сегмент „в рамките на деня“, в резултат на което продават на около 500 лв./MWh, но реализират небаланс, за който дължат около 6000 лв./MWh, трети подценяват системния небаланс и продават реализирания в тяхната група излишък от даден вид производители, несъобразявайки се с недостига, причинен от соларните мощности в същата тази група, а четвърти използват роботизирана търговия, но софтуерът се оказва безполезен поради заложен прекалено нисък праг на цените, до който могат да се реализират сделки.

Анализът по-горе показва, че най-вероятната причина за липсата на адекватна

реакция от страна на координаторите на балансиращи групи, предизвикала огромния недостиг, съответно довела до екстремни цени на 19.05.2024 г., е обстоятелството, че този ден е почивен (неделя), дежурен персонал не е бил наличен и необходимите коригиращи действия не са били предприемани. Това важи в пълна степен за крайните снабдители, които в петък подават графиците си за събота, неделя и понеделник.

В подкрепа на горните аргументи са и данните от дните 23.05.2024 г. и 28.05.2024 г., когато в същите часови периоди се наблюдава ситуация, идентична на тази от 19.05.2024 г., но след навременните мерки, предприети от търговските участници, не се стига до гореописаните аномалии.

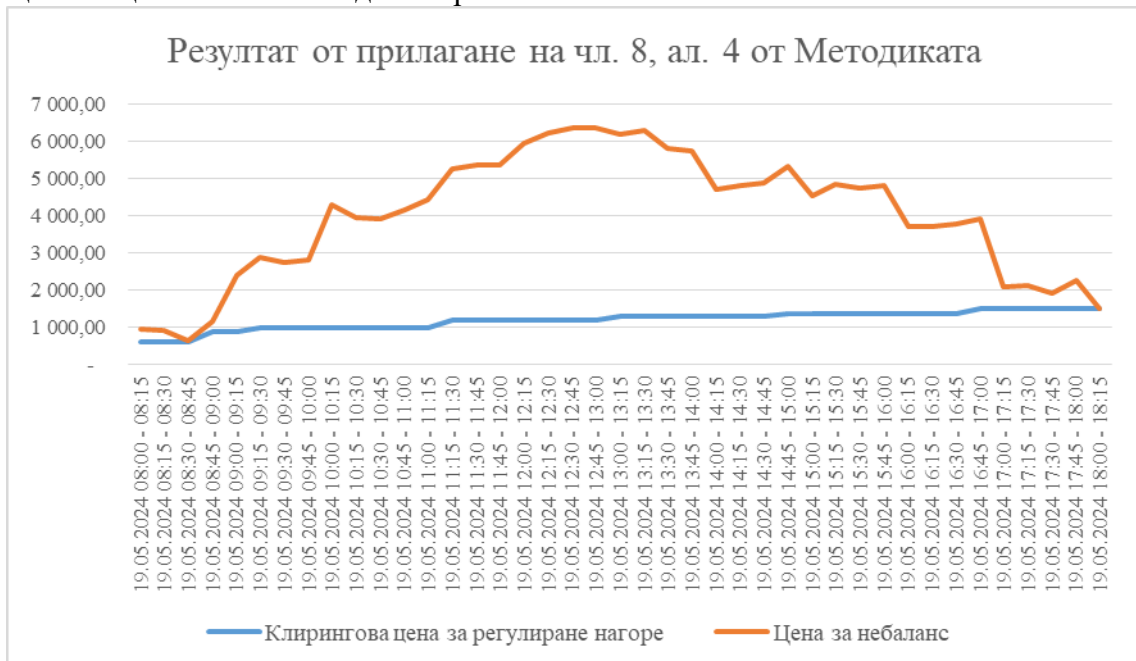
2. Обстоятелството, че на 19.05.2024 г. един от основните доставчици на балансираща енергия се е възползвал от липсата на достатъчно конкуренция (предвид факта, че ЕСО ЕАД все още не се е присъединило към общоевропейската платформа за автоматично вторично регулиране на честотата и обменните мощности PICASSO) при осигуряването на електрическа енергия за покриване на реализирания огромен недостиг, води до постигане на цени няколко пъти по-високи от средните за месеца. При средни цени за регулиране нагоре в диапазона от около 342 лв./MWh до около 605 лв./MWh, „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД постепенно през деня увеличава офериранията цена от 603,75 лв./MWh до 1 710,63 лв./MWh. По този начин, предвид изискването на Регламент (ЕС) 2017/2195, съответно на чл. 4 от Методиката, цената на балансиращата енергия да се определя чрез използването на метода „Pay as Clear“, тоест за целите на изчислението на цените да се вземат най-високите цени при активиране на предложения за регулиране нагоре, се предопределя и клиринговата цена на всички доставчици. Също така, не е налице пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, тъй като с измененията и допълненията на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 27 от 2024 г., такава не се определя от КЕВР.

От горните факти и обстоятелства може да се направи извод, че цените за предоставянето на балансираща енергия за регулиране нагоре са в пряка корелация с размера на недостига в електроенергийната система (ЕЕС) за съответния период на сепълмент. В тази връзка е необходимо да се отбележи, че най-високите стойности са

постигнати в около 50% от интервалите на сетълмент на 19.05.2024 г., когато поради рязка промяна на метеорологичните условия и неадекватно поведение от повечето координатори на балансиращи групи за осигуряване на липсващите им количества от пазара „в рамките на деня“, ЕЕС е била в сериозен недостиг, достигащ до над 1000 MW интегрално за част от часовете. За това поведение допринася и ненавременното запознаване и оценка, както и липса на достатъчно опит на координаторите на балансиращи групи по отношение на предвидения в Методиката механизъм за определяне на цените на балансиращата енергия, както и на цените за енергиен излишък и недостиг, съответно с огромния финансов риск за тези участници при неточно прогнозирано количество в графици им за „ден - 1“, както и за непредприемане на коригиращи действия чрез покупка/продажба „в рамките на деня“.

3. В резултат на високите цени на балансиращата енергия и огромния недостиг на ЕЕС, за интервалите на доставка от 8:00 ч. до 18:00 ч. на 19.05.2024 г. е приложена корекцията с коефициента по чл. 8, ал. 4 от Методиката, съответно разходите и приходите на координаторите на балансиращи групи достигат екстремни нива, като в останалите дни от месеца като цяло не се наблюдават прекалено високи стойности.

Допълнителните етапи при определяне на цената на балансиращата енергия, предвидени в чл. 8, ал. 3 и ал. 4 от Методиката, имат за цел да ограничат възможностите за арбитражи между пазарен сегмент „в рамките на деня“ и балансиращия пазар, които през последната година предизвикаха огромни излишъци и доведоха до невъзможност операторът на преносната мрежа да балансира електроенергийната система, съответно застрашиха сигурността на електроенергийната система в синхронна зона Континентална Европа. Това доведе до огромни санкции за българския оператор и свръхпечалби за търговските участници, извършили антипазарните арбитражи, които печалби, обаче, за разлика от настоящата ситуация, характеризираща се с огромни загуби, не бяха прехвърлени към участниците в съответните балансиращи групи. Тези допълнителни етапи гарантират невъзможността търговците на електрическа енергия да реализират огромни печалби чрез арбитражи между двата пазара за сметка на сигурността на електроенергийната система, като имат дисциплиниращ и превантивен характер. В разглеждания ден, обаче, не е налице ситуация, която да е в резултат на антипазарни арбитражи, а по-скоро се наблюдава подценяване на ситуацията, недооценка на рисковете и липса на адекватни действия от страна на координаторите на балансиращи групи

предвид обстоятелствата, че от една страна 19.05.2024 г. е почивен ден, а от друга липсва достатъчно опит на пазара при действието на Методиката (месец май 2024 г. е първият месец, през който Методиката се прилага).

Предвид изложените по – горе факти и обстоятелства, в резултат на прилагането на чл. 8, ал. 4 от Методиката на 19.05.2024 г. в ЕСО ЕАД е натрупан финансов излишък в размер на 26 416 465 лв. По отношение на същия, с оглед гарантиране на принципа на Регламент (ЕС) 2017/2195 за финансова неутралност на оператора на преносната система през действащия регулаторен период на ЕСО ЕАД, който е до 30.06.2024 г., КЕВР следва да приложи механизъм, въз основа на който този положителен финансов резултат да се прехвърли към ползвателите на мрежата така, че операторът на преносната система да не получава икономически ползи или загуби. От друга страна, ЗЕ и подзаконовите актове по прилагането му в частта, регламентираща функционирането на балансиращия пазар на електрическа енергия, към момента не съдържат конкретни правила, по които при установен финансов дефицит или излишък, да се достига до предвидената в регламента финансова неутралност на оператора на преносната система при администрирането на балансиращия пазар. В този смисъл, отчитайки конкретните специфични условия на пазара на балансираща енергия, КЕВР следва да предприеме подходящите действия, за да обезпечи посоченото правило на Регламент (ЕС) 2017/2195.

Предвид горното, при обосноваването на механизъм, който в конкретния случай да доведе до финансова неутралност на оператора на преносната система, е необходимо да бъдат отчетени факти и обстоятелства, както следва:

Постигнатите на 19.05.2024 г. стойности на цените, съответно разходите за небаланси, засягат огромна част от търговските участници по начин, застрашаващ оставането им на пазара, което не съответства на целта на Методиката и по специално на чл. 8, ал. 4 от същата. Възможността за едновременно отстраняване от пазара на толкова голям брой участници създава реален и прекомерен риск за сигурността на доставките, както и за стабилността на ЕЕС. От друга страна, прехвърлянето на финансовата тежест към участниците в балансиращите групи (производители и крайни клиенти) ще предизвика несправедливо увеличение на техните разходи, без реално същите да са допринесли с поведението си за създалата се ситуация. В този смисъл е налице несправедливо положение, при което, поради риск от отстраняване от пазара, координаторите на балансиращи групи, противно на установеното в договорите за участие в балансираща група, да искат от участниците си да им възстановят разходите за небаланси, за които именно те са поели отговорност, тоест участниците да поемат негативните финансови ефекти от грешките и неадекватните действия на съответния координатор.

От друга страна е неравнопоставено координаторите на специални балансиращи групи с участници крайните битови клиенти на регулиран пазар, операторите на преносната и електроразпределителните мрежи да поемат изцяло за своя сметка екстремните разходи за енергиен недостиг за 19.05.2024 г., тъй като, за разлика от другите координатори, те нямат право да прехвърлят разходите за небаланси на битовите клиенти, защото тези разходи са предварително определен от КЕВР ценообразуващ елемент на утвърдените им цени за действащия регулаторен период.

Необходимо е да се отчете и липсата на достатъчно време за прилагане на Методиката в тестов режим, което се дължи на спешните изменения и допълнения на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 27 от 2024 г. Отсъствието на данни от провеждането на тестови период не дава възможност на координаторите на балансиращи групи да адаптират своевременно и по-ефективно поведението си в съответствие с новите правила за образуване на цените за енергиен излишък и недостиг, още повече, че месец май 2024 г. е първият месец, в който Методиката започва да действа.

Не на последно място е важно да се отбележи, че реализирането на значителни

финансови излишъци от независимия преносен оператор от балансиращия пазар, особено от извънредни обстоятелства, възникнали в резултат на съвкупност от съвпадащи по време негативни събития, като описаните по-горе, е в противоречие с целта и принципите на Методиката.

Предвид горното, с оглед изложените факти и обстоятелства, е обосновано през настоящия регулаторен период на ЕСО ЕАД финансовият излишък на преносния оператор, реализиран от функционирането на балансиращия пазар на 19.05.2024 г., да бъде трансформиран във финансова неутралност за ЕСО ЕАД чрез извършване от дружеството на вторичен сетълмент, при който при калкулациите само на задълженията за 19.05.2024 г. на пазарните участници да се използва цена, изчислена по реда на Методиката, като за сетълмент периодите, за които се прилага чл. 8, ал. 4 от същата, се приложи и допълнителен коефициент $K_{p_{s''}} = \frac{50}{|CH_s|}$, отразяващ компенсация във връзка с реализирания финансов излишък от оператора на преносната система на 19.05.2024 г.

Същевременно, вземанията на координаторите на балансиращи групи от оператора за 19.05.2024 г. не следва да се коригират, предвид обстоятелството, че те са възникнали в резултат от изключително професионалното и отговорно поведение на тези лица, които стриктно, точно и до последния възможен момент са следели в реално време производството и потреблението в групата си, като са предприели всички необходими действия, в т.ч. чрез активно участие на пазар „в рамките на деня“, за постигане на балансиран график. Стимулирането на подобно поведение при всички координатори на балансиращи групи е основополагащата цел за създаването на балансиращия пазар, като в този смисъл координаторите, реализирали по-високи приходи, не следва да бъдат демотивирани да продължават да следят графиците си по същия прецизен и отговорен начин чрез задължаването им да върнат част от по-високите си приходи за посочената дата.

В допълнение, прилагането на горния механизъм за осигуряване на финансова неутралност на преносния оператор е обосновано единствено с оглед строго специфичните факти и обстоятелства при функционирането на балансиращия пазар в условия на кратковременно действие на Методиката поради завършващия на 30.06.2024 г. регулаторен период на ЕСО ЕАД. В този смисъл, след посочената дата такъв механизъм не може да бъде прилаган. Аргумент в този смисъл са и правата и задълженията на електропреносния оператор след неговото присъединяване към европейските платформи за балансираща енергия. Нещо повече, действие на Методиката през цял регулаторен период на ЕСО ЕАД, до регламентирането на конкретни правила за постигане на финансова неутралност на преносния оператор, обосновава финансовият излишък или дефицит да се прехвърля към ползвателите на мрежата в края на регулаторния период чрез отразяване в цените за достъп до електропреносната мрежа.

Изказвания по т.1.:

Докладва Пл. Младеновски. Съгласно Регламент (ЕС) 2017/2195, се уреждат нормите, въз основа на които функционира балансиращият пазар на електрическа енергия. По силата на чл. 99, ал. 1 и ал. 2 от Закона за енергетиката, „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД организира пазара на балансираща енергия за целите на балансиране на производството и потреблението на електрическа енергия, като е страна по всички сделки с балансираща енергия. По тези сделки, цената на балансиращата електрическа енергия се определя по Методиката за определяне на цени на балансиращата електрическа енергия, в която съгласно § 14, т. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за безопасно използване на ядрената енергия е предвидено правомощие на КЕВР да приема и контролира прилагането на методика.

Методиката е приета от КЕВР, след като законът е изменен по спешност, предвид

извънредните обстоятелства, които са наложили приемането, а именно: огромните излишъци на електрическа енергия, предизвикани от производителите на възобновяема енергия и съответно затруднението на ЕСО ЕАД да се справи със създалата се ситуация на огромен излишък в системата, както и опитите на търговски участници чрез нерегламентирано закупуване и внасяне на енергия на отрицателни цени, допълнително усложняващи положението с енергийните излишъци в електроенергийната система.

Съгласно чл. 44, пар. 1 от Регламента, функционирането на балансиращия пазар не следва да води до финансови излишъци и финансови недостиги за оператора. На регулатора е вменена ролята да гарантира финансовата неутралност на оператора. Не е определено как се гарантира тази финансова неутралност по силата на националното законодателство, т.е. дали през законово правомощие, дали през подзаконов акт, или решение на националния регулаторен орган. Той би следвало да изпълни правомощието си, гарантирайки финансовата неутралност на оператора, т.е. операторът не следва да получава нито икономически ползи, нито икономически загуби от функционирането на балансиращия пазар.

Единствената разпоредба за тази цел се намира в Методиката, приета от Комисията, която предвижда операторът на преносната система да докладва ежемесечно на КЕВР финансовите си дефицити или излишъци, формирани въз основа на прилаганите цени на балансиращата енергия.

Действащият регулаторен период на ЕСО ЕАД е с продължителност до 30.06.2024 г. (т.е. до неделя, тази седмица) и към тази дата КЕВР би следвало да обезпечи изпълнението на принципа за финансова неутралност на оператора на преносната система. От друга страна, самата Методика се прилага едва от 01.05.2024 г., поради което през регулаторния период на ЕСО ЕАД, към настоящия момент, са налични данни за окончателен месечен финансов сетълмент само за месец май 2024 г.

След анализ на данните за м. май за постигнатите цени за енергиен недостиг и излишък, както и разходите на координаторите на балансиращи групи, е установено, че един от дните на м. май (19.05.2024 г.) е причина за по-голямата част от разходите на пазарните участници, поради постигането на екстремно високи цени на балансиращата енергия. Причина за това са именно интервалите между 8:00 ч. до 18:00 ч. на 19.05.2024 г., когато се прилага и чл. 8, ал. 4 от Методиката.

Задълженията на координаторите на балансиращи групи само за 19.05.2024 г. представляват между 50% и 75% от общите месечни задължения към оператора на балансиращия пазар, като основната причина са постигнатите изключително високи цени, които за конкретния ден варират до 6341,67 лв./MWh. Средната стойност за интервалите на доставка между 8:00 ч. до 18:15 ч., когато се наблюдава най-голям недостиг в електроенергийната система, средната цена е в размер на 3 986,42 лв./MWh. Следва, обаче, да се има предвид, че тези цени се заплащат от координаторите, които в тези 15-минутни интервали са били в недостиг. Тези, които са били в излишък получават плащания по тези цени и съответно, тъй като помагат на системата, са реализирали значителни приходи.

Тези факти и обстоятелства се дължат на няколко фактора:

Първият фактор е, че прогнозата за 19.05.2024 г. е за хубаво и слънчево време, съответно по-голямата част от координаторите, в чието портфолио се намират големи ВЕИ мощности са прогнозирали максимална работа. Оказва се, че прогнозата за времето не е била вярна и почти през целия ден на 19.05.2024 г. е облачно и произведената електроенергия е значително по-малко. Това е неделен ден, при който товарът в системата е между 3 000 – 3 300 MW, а наблюдаваните недостиги през деня достигат до 1 063 MW, което е съизмеримо с отпадането на един блок на „АЕЦ Козлодуй“ от системата. Това говори за каква ситуация става въпрос. В същото време при координаторите на балансиращата група или при по-голямата част липсва адекватна реакция на създалата се

ситуация, предвид почивния ден. Те не предприемат мерки като закупуване на енергия от интрадей пазара. От анализа на сключените сделки на интрадей пазара се вижда, че има достатъчно предлагане. От друга страна, тези, които имат адекватна реакция и си купуват от интрадей пазара реализират значителни финансови резултати.

Пл. Младеновски поясни, че причините са много и в доклада работната група е посочила какво се е случило реално при отделни търговци. Има търговци, които са реагирани, имали са наличен персонал, но са решили да се възползват от постигнатите по-високи цени от около 500 лв. на интрадей пазара и са продали количество на този пазар, което съпоставено с реализирания от тях недостиг в конкретния ден почти съвпада. Това означава, че те са решили да извършат арбитражи между двата пазара и са продали на 500 лв., а следва да заплатят недостиг за тази енергия по 6 000 лв.

Има такива, които са роботизирали търговията си, това са едни от най-големите доставчици, но поради заложен прекалено нисък праг на цената на енергията, на която софтуерът следва да закупува на интрадей пазара, той се оказва безполезен и съответно пак води до конкретната ситуация.

Наблюдават се и групи, които са балансирани към дадения момент, но при тях по-скоро е несъгласувана реакция. Един служител започва да продава, друг се надява, че групата е балансирана и отново се стига до тази ситуация.

Кумулативно това води до ситуацията, в която ЕСО ЕАД се опитва да балансира системата в ситуацията, която наподобява отпаднал блок на най-голямата еталонна мощност в България, а именно: блок на „АЕЦ Козлодуй“.

Второто обстоятелство, което води до тези високи цени е, че един от доставчиците на балансираща енергия, в случая „ТЕЦ Марица Изток 2“, се възползва от липса на конкуренция и през целия ден вдига цените на предлаганата балансираща енергия. ЕСО ЕАД е сменило начина, по който се оферират цените за балансираща енергия, за да са в синхрон с PICASSO, платформата, към която предстои присъединяване. По този начин 15 минути преди началото на часа те могат да променят офертите си за балансираща енергия. В случая „ТЕЦ Марица Изток 2“ започва да оферира от 605 лв./MWh, като на всеки два часа вдига цената, за да види докъде ще стигне. Ако се види в графиката, преди да се достигне до 1 710,63 лв./MWh, в часовете между 18:15 и 18:45 операторът спира централата. Въпреки това, в 18:45 (за интервала 18:45-19:00 часа) отново има нужда от нея. Независимо от още по-високата предложена цена, която вече е 1 710,63 лв./MWh, я активира отново. Това непазарно поведение води до огромни цени: до 1 710,63 лв./MWh.

Третата причина е прилагането на чл. 8, ал. 4 от Методиката, който предвижда при системен небаланс по-висок от 50 MWh за 15 мин., равни на 200 MWh за час, да се прилага коефициент, който представлява отношението между системния небаланс и 50 MWh. В случая, в който имаме над 1 000 MW коефициентът е дори повече от 5.

Тези допълнителни етапи при определянето на цената на балансиращата енергия са два и са определени в чл. 8, ал. 3 и ал. 4 от Методиката. Единият е обвързан с постигнатата цена в рамките на деня, а вторият с прилагането на коефициента по ал. 4. Те са въведени от Комисията, за да предотвратят антипазарните арбитражи, а именно опитите за арбитражи между интрадей пазара и балансиращия пазар и най-важното е дисциплиниращ ефект, който да предотврати действия на пазарните участници, които са наблюдавани и през пролетта, а именно: внасянето на огромни количества електрическа енергия без насрещен график в системата, които се изсипват на балансиращия пазар и създават значителни затруднения за регулирането и сигурността на електроенергийната система.

Тези допълнителни етапи в никакъв случай не са въведени, за да предизвикват такива екстремни цени на енергията. В случая този ефект не е налице, няма нерегламентирано действие на пазарен участник, който е внесъл електроенергия. В същото време недостигът е значителен, създава се затруднение на ЕСО ЕАД, но той в

никакъв случай не е предизвикан от антипазарно поведение, а по-скоро е предизвикан от липса на реакция и неадекватни действия на съответните пазарни участници.

Това се засилва и от обстоятелството, че 19.05.2024 г. е неделен ден, в който най-вероятно не е бил наличен дежурен персонал, а и да е бил наличен такъв, не е предприел нужните действия, които би следвало да се предприемат. Доказателство за това е, че подобни ситуации се случват на 23.05.2024 г. и 28.05.2024 г., но тогава не са били почивни дни и пазарните участници действат много бързо. В рамките на два до три часа те си купуват необходимата им енергия от интрадей пазара и системата отново минава в баланс.

Предвид получените екстремни цени, само за 19.05.2024 г. в ЕСО ЕАД се натрупва финансов излишък в размер на 26 416 465 лв. Това е огромна сума само за един ден. Тя е съизмерима с финансов излишък, натрупан за близо година и половина през останалите периоди, при прилагането на стария начин за изчисляване на цените на балансиращата енергия.

Наблюдава се, че по-голямата част от координаторите прехвърлят разходите за небаланси към своите клиенти, което, първо, е нарушение на договорните им взаимоотношения, където е фиксирана цената за небаланс. Второ, налице е несправедлива ситуация, при която производителите и/или клиентите на координаторите на балансиращата група имат необосновано високи разходи за балансиране, без те да са виновни за каквото и да е, т.е. те не променят по никакъв начин поведението си и не са направили нищо. В резултат на неадекватната реакция на своите координатори не следва да отнасят тази финансова тежест, още повече, че в резултат на антипазарни арбитражи, когато координаторите реализират значителни средства, те по никакъв начин не ги прехвърлят към участниците в техните балансиращи групи.

От друга страна, дори това да е неравнопоставено, да е несправедливо, това поведение на координаторите ги спасява от фалити и съответно от отстраняването от пазара, което пък е несправедливо спрямо търговските участници, които оперират на регулиран пазар. Това са електроразпределителните дружества, дори ЕСО ЕАД, крайните снабдители. Те по никакъв начин не могат да прехвърлят тези увеличени разходи. Информацията за един от крайните снабдители е, че разходите му са увеличени десет пъти спрямо разходите за балансиране през м. април. Те по никакъв начин не могат да бъдат прехвърлени към клиентите, тъй като компонентата за балансиране е регулирана и е определена от регулатора в точно определен размер и няма как да бъде променена.

В тази връзка следва да се отчете липсата на достатъчно време за пазарните участници да се запознаят как точно работи Методиката, тъй като предвид спешните намеси, предизвикани именно пак от тези пазарни участници поради непазарното им поведение и спешната промяна в закона, Методиката е приета без тестови период. Това е първият месец от нейното прилагане и в тази връзка е обосновано за 19.05.2024 г. да се гарантира финансовата неутралност на оператора и Комисията да вземе решение, чрез което да задължи ЕСО ЕАД да извърши вторичен сетълмент. При калкулациите само на задълженията на пазарните участници цената да се изчисли по реда на Методиката, като се приложи един допълнителен коефициент, който представлява обратния коефициент на този, регламентиран в чл. 8, ал. 4, т.е. да се приложи коефициент единица за всички часове. Този коефициент отразява именно частичната компенсация във връзка с реализирания финансов излишък от оператора. По този начин в оператора няма да останат никакви допълнителни средства.

Същевременно, вземанията на координаторите на балансиращи групи от оператора за 19.05.2024 г. не следва да се коригират, предвид обстоятелството, че те са възникнали в резултат от тяхното отговорно поведение, които стриктно, точно и до последния момент са следели в реално време производството и съответно не следва да бъдат наказвани за това. Част от тези координатори дори са купували повече енергия, като по този начин са помагали на оператора за намаляване на недостига в електроенергийната система. Тази

допълнителна покупка на енергия е свързана именно с очакванията за високи цени на балансираща енергия. Помагайки, те са получили приходи от оператора, които сега не би следвало да им се изземат, тъй като все пак те са си свършили работата и не би следвало да стават жертва на останалите, които не са реагирани по никакъв начин.

В допълнение, прилагането на горния механизъм за осигуряване на финансова неутралност на преносния оператор е обосновано единствено с оглед строго специфичните факти и обстоятелства при функционирането на балансиращия пазар в условия на кратковременно действие на Методиката поради завършващия на 30.06.2024 г. регулаторен период на ЕСО ЕАД. В този смисъл, след посочената дата такъв механизъм не следва да бъде прилаган. Аргумент са и правата и задълженията на ЕСО ЕАД след неговото присъединяване към европейските платформи за балансираща енергия. Нещо повече, действие на Методиката през цял регулаторен период на ЕСО ЕАД, до регламентирането на конкретни правила за постигане на финансова неутралност на преносния оператор, обосновава финансовият излишък или дефицит да се прехвърля към ползвателите на мрежата в края на регулаторния период чрез отразяване в цените за достъп до електропреносната мрежа.

Пл. Младеновски допълни, че анализирайки какво се получава при всеки месец с по един такъв ден, с такива финансови излишъци, в края на регулаторния период би следвало да се определи отрицателна цена за достъп, въпреки че е правилно тези финансови излишъци да се използват за закупуване на допълнителни услуги и резерв за подsigуряване на възможностите на оператора да регулирана енергийната система в подобни ситуации.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 44, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 година за установяване на насоки за електроенергийното балансиране и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме доклада;

2. Да задължи „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД да извърши вторичен сетълмент за датата 19.05.2024 г., при който при калкулациите само на задълженията на пазарните участници да се използва цена, изчислена по реда на Методиката, като за сетълмент периодите, за които се прилага чл. 8, ал. 4 от същата, се приложи и допълнителен коефициент $K_{p_{s11}} = \frac{50}{|CH_g|}$, отразяващ компенсация във връзка с реализирания финансов излишък от оператора на преносната система на 19.05.2024 г.

Ив. Н. Иванов каза, че много внимателно е прочел доклада, като приема проекта на решение и мотивите, които са изложени в него. Още един аргумент, че е могло да се реагира е, че на 19.05.2024 г. входящият капацитет за България от двете страни-членки на ЕС Гърция и Румъния е бил над 2 000 MW, т.е., ако са реагирани своевременно, тези координатори и търговци е нямало изобщо да има такава ситуация, каквато се е създала. Ив. Н. Иванов каза, че те се стремят по един абсолютно брутален начин да прехвърлят вината върху Методиката и Комисията. Комисията не приема това, защото самата Методика е до голяма степен съответстваща на същата методика в Германия и Австрия, като там се прилага с успех. Ив. Н. Иванов допълни, че единствената му забележка е, че може би още в текста на мотивите, за да бъде в самото решение, може да се запише, че СНs е общият сумарен небаланс: стр. 8 „по реда на Методиката, като за сетълмент периодите, за които се прилага чл. 8, ал. 4 от същата, се приложи и допълнителен коефициент $K_{p_{s11}} = \frac{50}{|CH_g|}$,...“, като нататък текстът си продължава. Не може да се счита за задължение на този, който чете, а не прилага решението, да знае, че СНs е описано в Методиката. Ив. Н. Иванов каза, че желае само това да бъде добавено. Става въпрос за мотивната част и ако се счита, че не би трябвало да се запише там, тогава трябва да се

направи в т. 2 на решението. Ив. Н. Иванов повтори, че това е неговата единствена забележка и че изцяло подкрепя доклада и проекта на решение.

Пл. Младеновски каза, че ако някой чете решението и не е чел Методиката, то той въобще няма да знае за какво става въпрос.

Ив. Н. Иванов каза, че, както винаги, Пл. Младеновски не пада по гръб, но в случая това не е нормално. Чете се решение, в което има такъв коефициент. Поне отдолу трябва да се запише, че тези, които ползват доклада и решението, преди това трябва да са прочели Методиката.

Пл. Младеновски каза, че през цялото време се говори за Методиката.

Ив. Н. Иванов каза, че тогава ще се откаже от това допълнение, но за себе си счита, че не се постъпва така. Нека решението да остане както е предложено от работната група.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 44, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 на Комисията от 23 ноември 2017 година за установяване на насоки за електроенергийното балансиране и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-779 от 27.06.2024 г. относно финансов излишък за независимия преносен оператор от балансиращия пазар.

2. Задължава „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД да извърши вторичен сетълмент за датата 19.05.2024 г., при който при калкулациите само на задълженията на пазарните участници да се използва цена, изчислена по реда на Методиката, като за сетълмент периодите, за които се прилага чл. 8, ал. 4 от същата, се приложи и допълнителен коефициент $Kp_{s''} = \frac{50}{|CH_g|}$, отразяващ компенсация във връзка с реализирания финансов излишък от оператора на преносната система на 19.05.2024 г.

В заседанието по **точка първа** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията разгледа доклад с вх. № В-Дк-121 от 24.06.2024 г. относно **становище по публикуван проект на Закон за водоснабдяването и канализацията и проект на становище.**

На 10.06.2024 г. на интернет страницата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), в раздел „За обществено обсъждане“ (<https://www.mrrb.bg/bg/proekt-na-zakon-za-vodosnabdyavaneto-i-kanalizaciyata-87549/>), както и на Портала за обществени консултации (<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8380>) е публикуван

проект на Закон за водоснабдяването и канализацията (проект на ЗВиК), ведно с мотиви към него; доклад към цялостна предварителна оценка на въздействието; резюме към доклад за цялостна предварителна оценка на въздействието; становища на дирекция „Модернизация на администрацията“ към Министерския съвет от октомври 2022 г. и от ноември 2022 г.; проект на доклад; проект на решение на Министерския съвет; таблица за отразяване на постъпилите предложения от обществено обсъждане, проведено в периода от 11.04.2023 г. до 11.05.2023 г.; становище от Сдружение „Глобално партньорство по водите – България“.

Определен е срок за обсъждане, който изтича на 10.07.2024 г.

Във връзка с публикувания проект на ЗВиК следва да се посочи, че МРРБ е провело следните обществени консултации на предходни проекти на ЗВиК:

- Проект на ЗВиК, публикуван за обществени консултации на **26.10.2020 г.** (КЕВР е представила становище, прието с решение по Протокол № 245 от 19.11.2020 г., т. 1);

- Проект на ЗВиК, публикуван за обществени консултации на **30.11.2022 г.** (КЕВР е представила становище, прието с решение по Протокол № 350 от 14.12.2022 г., т. 1);

- Проект на ЗВиК, публикуван за обществени консултации на **11.04.2023 г.** (КЕВР е представила становище, прието с решение по Протокол № 152 от 10.05.2023 г., т. 1).

Приетите от КЕВР становища са публично достъпни на интернет страницата на Комисията в раздел ВиК / Информационна система - <https://www.dker.bg/bg/vik/pokazатели-za-kachestvo.html>.

Непосредствено след публикуването на проекта на ЗВиК на Портала за обществени консултации, с писмо с изх. № О-04-11-4 от 11.06.2024 г. КЕВР е информирала служебния министър-председател и служебните министри на финансите и на регионалното развитие и благоустройството за установени слабости в процедурата по изготвяне на проекта. В писмото е посочено, че доколкото не са обсъдени финансовите, логистични и административни аспекти на предложеното разделяне на КЕВР, Комисията има готовност да участва в технически срещи, ако такива бъдат инициирани от вносителя на проекта. До момента в Комисията не е получен отговор на писмото.

От извършения преглед на публикувания на 10.06.2024 г. проект на ЗВиК се установява следното:

I. Предложението за разделяне на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) и обособяването на нова Комисия за регулиране на ВиК услугите (КРВКУ) е необосновано. Никъде в публикуваните документи, вносителят не е представил мотиви, налагащи необходимостта от разделяне на регулатора. Същевременно не се констатира каквито и да е проблеми или препятствия при осъществяването на функциите на КЕВР в различните сектори в рамките на една административна структура. В предложения проект по никакъв начин не са отразени направените предходни критични становища от КЕВР и от други заинтересовани лица.

1. В предложения проект на ЗВиК се запазва предложението за разделяне на Комисията за енергийно и водно регулиране на Комисия за енергийно регулиране (КЕР) и Комисия за регулиране на ВиК услугите (КРВКУ). Съобразно това, КЕВР е пряко заинтересован субект, чиито правомощия са свързани с предмета на регулиране на предлагания проект на закон, въпреки това следва да се отбележи, че до момента с Комисията не са провеждани обсъждания и консултации относно детайлите на предложението за разделяне на регулатора.

Видно от мотивите към проекта на ЗВиК, приемането на закона ще доведе до въздействие върху държавния бюджет. В тази връзка е посочено, че е изготвена финансова обосновка, която е изпратена на Министерството на финансите, но не е публикувана на Портала за обществени консултации. Съгласно чл. 28, ал. 2, т. 3 и т. 4 от Закона за нормативните актове (ЗНА), *мотивите, съответно докладът следва да*

съдържат финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба и очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива. Същевременно, както в мотивите, така и в останалите публикувани документи за обществено обсъждане **не се съдържа** информация за финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба, както и очакваните резултати от прилагането, включително финансовите. В тази връзка остава **неясно какъв ще е** ефектът върху одобрения бюджет на КЕВР за текущата 2024 г. и върху бюджетната прогноза за 2025-2026 г., в които не е предвидено разделяне на Комисията. Също така, **не са посочени** начините за финансиране на бъдещата КРВКУ, доколкото в публикувания проект на ЗВиК липсват конкретни текстове. Към момента КЕВР се финансира от собствени приходи по реда на чл. 27 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 8 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги (ЗРВКУ) – включително такса „ВиК регулиране, глоби и санкции по този закон, такса за регистрация на експерти.

Горното не дава възможност да бъде извършен пълен анализ на предложението за законопроект, съответно да се обоснове предложението за разделяне на КЕВР, както се залага в проекта.

Доколкото в законопроекта е посочено, че бъдещата КРВКУ ще се финансира от държавния бюджет, като липсват изрични текстове за финансиране от собствени приходи, е налице пряко противоречие с принципа за независимост от изпълнителната власт, заложен в чл. 67, ал. 3 от законопроекта.

Следва да се обърне внимание, че финансовата независимост на регулаторните органи, осигурена чрез финансиране от собствени източници, е **основен принцип за независимост** според Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)¹, към която Република България активно се стреми да стане член.

Предвид горното, чрез предложението законопроект се постига ограничаване на независимостта на националния ВиК регулатор спрямо сегашното му състояние.

2. Видно от публикуваната таблица за отразяване на постъпилите предложения от обществено обсъждане, проведено в периода 11.04.2023 г. до 11.05.2023 г., **МРРБ не е обсъдило и взело предвид представените становища от заинтересованите лица** в рамките на съгласувателната процедура, много от които поддържат и предходно отправени критични становища, като в таблицата от страна на МРРБ са представени **формални и неотнормирани коментари**. В редица случаи невярно е посочено, че становищата не съдържат конкретни предложения, а в други случаи се посочва, че становищата частично се приемат, без да става ясно кое и в каква форма се приема.

В рамките на предходните процедури по обществени обсъждания МРРБ многократно е заявявало, че ще проведе работни срещи и/или кръгли маси за обсъждане на подхода за бъдещо развитие на ВиК сектора, който да бъде заложен в проекта на ЗВиК, **като в нито един случай това не е изпълнено**. Както вече беше посочено по-горе, въпреки, че КЕВР е пряко засегната от законопроекта, с **Комисията не са проведени обсъждания и консултации относно бъдещия подход за регулирането на ВиК услугите**.

Липсата на реално обсъждане и вземане предвид на становищата на заинтересованите страни, представени в рамките на три последователни процедури за обществени обсъждания на ЗВиК, е в противоречие със заложените в чл. 26, ал. 1 от ЗНА принципи, съгласно които изработването на проект на нормативен акт се извършва при зачитане на принципите на **необходимост, обосноваемост, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност**.

¹ OECD: The Governance of Regulators. Creating a Culture of Independence. Practical guidance against undue influence. <https://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/Culture-of-Independence-Eng-web.pdf>

3. Посочените мотиви за разделянето на КЕВР на две самостоятелни комисии са формални и основно се базират на изисквания на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), според които се предвижда отделяне на регулирането на ВиК услугите в самостоятелен субект, но не се изисква да се разделя КЕВР.

КЕВР вече е изложила аргументи в т. 10 от своето становище от 10.05.2023 г., в което е посочила, че при изготвянето на НПВУ, в който са предвидени текстове за приемане на нов ЗВиК, не е бил изготвен **анализ и обосновка** за предложеното разделяне на действащата КЕВР на две нови комисии, отчитайки изменения статут на КЕВР след 2015 г. Предложеното решение за разделяне на КЕВР **не е обосновано и не е подкрепено с необходимите анализи, проучвания и обосновки в придружаващите документи. Не става ясно как това ще допринесе за по-доброто управление и регулация на ВиК сектора, както и не са изяснени рисковете при разделянето на съществуващия регулатор. Не е изготвен анализ на разходите, които ще възникнат от обособяването на нова комисия, нито е извършен анализ на ползите и рисковете за сектора.** В допълнение, при разработването на НПВУ не са провеждани обществени консултации и/или обсъждания.

В допълнение, КЕВР е обърнала внимание, че регулирането на монополни услуги от самостоятелен субект е специфична дейност, която се извършва в много страни по света и по отношение на която са установени и съществуват стандартни изисквания и международни практики. Основополагащо е разбирането, че регулирането следва да се осъществява в обществен интерес, а не в интерес на частните търговски субекти, които са естествени монополисти. Регулаторният орган следва да е самостоятелен и независим субект, което означава да е самостоятелен и независим както от регулираните дружества, така и от политически влияния от изпълнителната власт. В този смисъл по същността си предложените редакции от 30.11.2022 г. и 11.04.2023 г. на ЗВиК са в разрез с поставеното изискване за отделяне на регулирането на ВиК услугите в самостоятелен субект и дори постигат обратен ефект.

Предвид това, неправилно се тълкува НПВУ, в който не се поставя изискване по отношение на съществуващата КЕВР, а се поставя изискване в новия ЗВиК да се въведе отделяне на регулирането на ВиК услугите в самостоятелен субект..

Поставените в НПВУ изисквания: *„да се въведе отделяне на регулирането на ВиК услугите в самостоятелен субект“*, както и *„с приемането на закон за ВиК ще бъдат извършени последните основополагащи стъпки на реформата във ВиК отрасъла“* ще бъдат изпълнени ако регулирането се разшири, така че да обхваща всички етапи от възлагане на дейността, респективно определяне на условията и изискванията за извършването ѝ, контролът по изпълнение на дейността и налагането на принудителни административни мерки и санкции при неизпълнение на условията и изискванията. С това ще се завърши реформата в регулирането на ВиК услугите, която започна през 2005 г. със създаването на КЕВР.

Както КЕВР е посочила в предходните свои становища по проекта на ЗВиК, тенденцията в Европа е регулирането на ВиК услугите на национално ниво да се осъществява от съществуващите енергийни регулатори – както е в Армения, Малта, България, Литва, Грузия, Латвия, Италия, Унгария, Ирландия, Молдова, Черна гора, Северна Македония, а от 2023 г. и в Гърция. Същевременно до момента не е известен нито един случай, в който съществуващ регулаторен орган да е разделен на две отделни институции за енергийно, съответно за водно регулиране.

Видно от „Таблица за отразяване на постъпилите предложения от второ обществено обсъждане, проведено в периода от 11.04.2023 г. до 11.05.2023 г., на проекта на Закон за водоснабдяването и канализацията“, вносителят не е разгледал и не е коментирал по същество представените аргументи, което е в пряко противоречие със заложените в чл. 26, ал. 1 от ЗНА принципи.

4. По отношение на изискванията на Европейската комисия (ЕК) към предложените в НПВУ реформи във ВиК сектора е необходимо да се посочи и следното:

Във връзка с постъпило в Комисията писмо с вх. № О-04-11-4 от 05.07.2023 г., представители на КЕВР са взели участие в проведена на 11.07.2023 г. техническа среща с представители на Работната група за възстановяване и устойчивост в рамките на Генералния секретариат на ЕК (RECOVER) и на Генералната дирекция по икономически и финансови въпроси към ЕК (ECFIN), които съвместно отговарят за управлението на прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост в ЕС-27. Срещата е част от техническа мисия на ЕК, целяща да направи равностметка на напредъка на Р България по реформите и инвестициите по Плана за възстановяване и устойчивост на България. На срещата са обсъдени реформите във водния и електроенергийния сектор, заложен в ПВУ.

По отношение на очакваните реформи в сектор ВиК в рамките на срещата от представителите на ЕК са посочени основните фактори, които следва да бъдат изпълнени от страната, както следва:

1. Независим регулаторен орган;
2. Регулиране на цени на ВиК услуги, водещи до възстановяване на икономически обосноващите разходи за предоставяне на ВиК услуги.

В рамките на проведената техническа среща е уточнено, че от страна на ЕК **не се очаква, нито се настоява за разделяне на съществуващия мулти-секторен регулаторен орган на два отделни регулатори за сектори Енергетика и ВиК, нито се очаква и/или настоява за приемане на нов Закон за водоснабдяване и канализация.**

Съобразно горното, с писмо с изх. № О-04-11-4 от 20.07.2023 г. КЕВР е представила на ръководителите на Task Force „Recovery And Resilience Facility” и „Economic And Financial Affairs” към ЕК, както и на министерствата на регионалното развитие и благоустройството, на околната среда и водите и на дирекция „Централно координационно звено“ към Министерския съвет, подробна информация на български и английски език за проведената работна среща, както и за начина на регулиране на ВиК сектора от КЕВР след проведената през 2015 г. мащабна реформа в структурата и статута на Комисията и приетите от Министерския съвет през 2016 г. изцяло нови наредби към ЗРВКУ.

На 22.02.2024 г. представители на КЕВР са взели участие в нова работна среща с представители на RECOVER и ECFIN от ЕК, отговарящи за изпълнението на НПВУ. Срещата е по инициатива на ЕК и е вследствие от предходна среща, проведена на 09.02.2024 г., с представители на МРРБ, „Български ВиК Холдинг“ ЕАД и ЕК, на която представители на КЕВР са участвали като наблюдатели, във връзка с изпълнението на поетите в НПВУ ангажименти за реформа в сектор ВиК.

На проведената на 22.02.2024 г. работна среща от страна на КЕВР са разяснени подробно действащите нормативни и регулаторни изисквания по регулиране на цените и качеството на ВиК услугите. На срещата представителите на ЕК **отново са повторили факторите, които следва да бъдат изпълнени от България по НПВУ:**

1. Независим регулаторен орган;
2. Регулиране на цени на ВиК услуги, водещи до възстановяване на икономически обосноващите разходи за предоставяне на ВиК услуги.

В тази връзка с писмо с изх. № О-04-11-4 от 01.03.2024 г. КЕВР е информирала министъра на финансите и министъра на регионалното развитие и благоустройството, че изискването за независим регулаторен орган вече е постигнато след проведената през 2015 г., чрез изменения в ЗЕ, реформа в структурата и статута на Комисията, както и че регулирането на цените и качеството на ВиК услугите е значително подобро след приетите от Министерския съвет изцяло нови наредби към ЗРВКУ, чиито проекти са изготвени с подкрепата на Международната банка за възстановяване и развитие (Световна

банка). В писмото си КЕВР е посочила, че е далеч по-целесъобразно към настоящия момент, отчитайки и поетите от Р България ангажименти по НПВУ, да се започне процедура за изменение и допълнение на ЗРВКУ, чрез която да се постигнат изискваните цели за подобряване на регулирането на качеството и цените на ВиК услугите.

В Комисията не са получени отговори на изпратените писма и направените предложения.

5. Вносителят на законопроекта – МРРБ продължава да предлага разделянето на КЕВР на две отделни комисии за енергийно и водно регулиране, без да се посочват мотиви и обосновки, както и без да е извършен цялостен анализ на възможните рискове както пред ВиК сектора, така и пред енергийния сектор от предложеното разделяне.

Въпреки, че това е четвърти проект на ЗВиК, подложен на обществено обсъждане, в който се предлага разделянето на КЕВР и обособяването на нова КРВКУ, за първи път в този законопроект са представени норми в преходни и заключителни разпоредби (ПЗР), представящи конкретния подход за предложеното разделяне.

Съгласно §5, ал. 2 от ПЗР, *заварените при влизането в сила на закона членове на Комисията за енергийно и водно регулиране продължават мандата си като членове на Комисията за енергийно регулиране*, според §5, ал. 3 от ПЗР *в тримесечен срок от влизането в сила на закона Народното събрание избира членове на Комисията за регулиране на ВиК услугите*, а нормата на §5, ал. 4 от ПЗР гласи, че *до избирането на членове на Комисията за регулиране на ВиК услугите нейните правомощия се изпълняват от заварените при влизането в сила на закона членове на Комисията за енергийно и водно регулиране и нейните служители*.

Посочените разпоредби са неясни и противоречиви и ще породят значителни проблеми при тяхното прилагане. Това от своя страна ще създаде риск пред бъдещата работа на двете отделни комисии, респективно няма да се осигури тяхната реална работа в предложения в §5, ал. 3 от ПЗР тримесечен срок за избор на нови членове на КРВКУ.

Същевременно, в проекта на ЗВиК не са предложени срокове за избор от Народното събрание на нови членове на бъдещата Комисия за енергийно регулиране, което би поставило в риск нейната бъдеща работа.

6. Предложението в §6, ал. 4 от ПЗР на проекта на ЗВиК: *„Активите, информационният ресурс, пасивите, архивът, правата и задълженията на Комисията за енергийно и водно регулиране се прехвърлят на Комисията за енергийно регулиране и Комисията за регулиране на ВиК услугите съответно на осъществяваните от тях функции. В едномесечен срок от избора на членове на Комисията за регулиране на ВиК услугите председателите на двете комисии подписват приемо-предавателни протоколи“* съдържа много неясноти, които следва да бъдат изяснени.

Към момента КЕВР ползва споделени ресурси за осигуряване на дейността на Комисията, включително сървъри и софтуерни продукти, които не могат да бъдат разделени между бъдещите две комисии, а законопроектът не предвижда решение на проблема.

В допълнение неясно остава как ще бъде обезпечен сградният фонд за КРВКУ. Поради липсата на публикувана финансова обосновка, към момента е неясно какви са предвижданията на вносителя на законопроекта за осигуряване на сграден фонд за новата комисия. Неосигуряването на самостоятелна сграда за КРВКУ, съответно неподвиждането на средства за такава, ще доведат до невъзможност за фактическото ѝ функциониране. В тази връзка следва да се представи конкретна визия как този проблем ще бъде решен.

7. Предложените в § 22, т. 3, буква „б“ от ПЗР на проекта на ЗВиК промени в

ЗЕ не са съобразени правомощията на КЕВР, регламентирани в чл. 21 от ЗЕ, които значително надхвърлят въпросите, свързани с регулиране на бизнес плановете (като бизнес програми въобще не се предвиждат), цените в енергетиката и постъпилите жалби.

8. Съобразно горното, така направеното предложение за разделяне на КЕВР на две комисии и конкретните норми в §5, §6 и §22 от ПЗР на проекта на ЗВиК, ще доведат до рискове не само пред регулирането на дейностите в сектор ВиК, но и пред регулирането на дейностите в сектори Електроенергетика, Топлоенергетика и Природен газ, които са извън обхвата на проекта на ЗВиК, което е в нарушение на принципите на чл. 26, ал. 1 от ЗНА.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Раздел I „Регулаторен орган“ от глава пета на проекта на ЗВиК да придобие следната редакция:

Чл. 67. (1) Регулирането на В и К услугите се осъществява от Комисията за енергийно и водно регулиране, която се създава по реда на Закона за енергетиката, наричана по-нататък „комисията“.

(2) Структурата и правомощията на комисията се определят с този закон и със Закона за енергетиката.

- Разпоредбите от чл. 68 до 78 следва да отпаднат, доколкото ненужно дублират съответните разпоредби от ЗЕ.

II. В предложени нов проект на ЗВиК отново липсва анализ на прилагането на съществуващото законодателство, респективно не е представена адекватна визия за цялостното бъдещо развитие на ВиК сектора в Република България.

9. Изложените в Доклада за цялостна предварителна оценка на въздействието на ЗВиК съображения са формални.

9.1. Липсва извършен анализ на практиката по прилагането на разпоредбите на глава единадесет „а“ от ЗВ, въведена през 2009 г., но реално започнала да се прилага след последващите изменения в ЗВ през периода 2013 – 2015 г. Не е представен анализ на начина на функциониране на асоциациите по ВиК (АВиК), за които всички заинтересовани страни са единодушни, че практически не работят, а същевременно са им вменени изключително важни правомощия в качеството им на представители на собствениците на публичните ВиК системи и съоръжения, които следва да контролират как избраните от тях ВиК оператори стопанисват и управляват ВиК системите и съоръженията. С предложени нов проект на ЗВиК се запазват съществуващите разпоредби на ЗВ по отношение структурата, мандата и разпределението на гласове в общите събрания на асоциациите, т.е. констатираните до момента проблеми в тяхната работа не се решават.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- В чл. 16, ал. 3 от законопроекта разпределението на гласовете в общото събрание да се промени. Съществуващото правило, което се възпроизвежда и в проекта на ЗВиК, според което държавата има право на 35 на сто от гласовете в общото събрание дава възможност на държавата да блокира приемането на решения от АВиК. Като обективен критерий за разпределение на гласовете може да бъде използван делът на стойността на ВиК системите – публична собственост, притежавани от държавата и общините в съответната обособена територия.

- В чл. 16, ал. 4 от законопроекта да бъде редактирано правилото, регламентиращо необходимото мнозинство за приемане на решения от общото събрание с три четвърти от гласовете на присъстващите и да се въведе изискване за обикновено мнозинство. Практиката по прилагане до момента е показва, че мнозинство от три четвърти от гласовете на присъстващите затруднява, а понякога и възпрепятства приемането на решения от общото събрание.

9.2. Не е извършен анализ на ефективността на осъществявания контрол от страна на принципалите на публичните ВиК оператори. Към момента е видно, че се осъществява формален контрол, без да се прилагат разпоредбите на ЗВ, според които в договорите за възлагане на управление и контрол следва да се залагат основни показатели за дейността в съответствие с одобрените от КЕВР бизнес планове и да се контролира тяхното изпълнение. **Същевременно в предложения нов проект на ЗВиК това изискване вече е отпаднало, което ще доведе и до значително по-неефективен контрол от страна на принципала.**

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Чл. 9, ал. 3, т. 5 от законопроекта да се допълни, като се пресъздаде редакцията на действащото правило на чл. 10б, ал. 3, т. 4 от ЗВ.

В предложения нов проект на ЗВиК се запазват изцяло функциите на МРРБ като принципал на ВиК операторите с държавно участие, като не се предлагат промени и включване на по-голям брой заинтересовани страни в процедурите за избор на ръководство на ВиК операторите, което да елиминира съществуващите сега проблеми. На практиката се наблюдават чести и немотивирани смени на ръководствата на ВиК операторите с държавно участие, като в редица случаи не се провеждат изискуемите конкурси, с което се заобикалят и изискванията на Закона за публичните предприятия.

- В тази връзка е необходимо да се обсъди по-широко участие на заинтересованите лица, включително членовете на АВиК в процедурите за избор на органи за управление и контрол във ВиК оператори.

9.3. Към момента на общините, които притежават основната част от публичните ВиК системи и съоръжения, е отредена формална роля, както в качеството им на членове на АВиК, така и като съдружници в търговските дружества (само тези, в които собствеността на капитала е разпределена между държавата и общините). **Липсва анализ как може тяхната роля да бъде засилена, като им се дадат ефективни инструменти за планиране, договаряне и контрол върху изпълнението на ВиК операторите в рамките на техните територии.**

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- В чл. 11 от законопроекта да се допълнят правомощията на общинските съвети да участват в конкурсните процедури за избор на органи за управление и контрол във ВиК оператори, както и да осъществяват контрол върху изпълнението на договора от избрания ВиК оператор в рамките на съответната община.

- С цел подобряване на контрола по управлението и стопанисването на ВиК системите да се обсъди добавяне на възможност за осъществяване на индивидуален контрол от страна на членовете на АВиК в рамките на съответната община.

9.4. Липсва анализ до какви ползи ще доведе предложеното ново окрупняване до 28 областни ВиК оператори.

С Решение № РД-02-14-2234 от 22.12.2009 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството са определени обособени територии на общо 51 дружества, от които 29 държавни, 21 общински и 1 публично-частно партньорство, или извън областните дружества са 2 държавни и 21 общински. До момента, след настъпило окрупняване са преустановили своята дейност общо 8 дружества – в общините Свищов, Ботевград, Кнежа, Стамболово, Севлиево, Кубрат и Димитровград и Белово, респективно продължават да функционират 15 дружества, извън областните ВиК оператори, които обслужват общо 17 общини. **При общо съществуващи 265 общини е видно, че предложеното задължително окрупняване на тези 17 общини няма как да доведе до съществени промени в капацитета и възможностите на съответните ВиК оператори – така, както постигнатото вече окрупняване не е довело до видими промени в капацитета и възможностите на съответните регионални ВиК оператори.**

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Концепцията за задължителна консолидация на обособените територии до тези на административните области да бъде преосмислена. На всяка община следва да се гарантира право да излезе от договорни взаимоотношения с ВиК оператор, който трайно не изпълнява поетите ангажименти в договора, като в тези случаи съответната община трябва да има възможност да се присъедини към друга АВиК, респективно да влезе в договорни отношения с друг ВиК оператор.
- Законът да дава възможност един ВиК оператор да обслужва повече от една АВиК, въз основа на отделни договори и бизнес планове. По този начин ще бъде създадена конкурентна среда между публичните ВиК оператори, която ще допринесе до увеличаване на качеството на предоставяните ВиК услуги и инвестициите в сектора, в съответствие с решението на 44-то Народно събрание от 13.12.2019 г.

10. В новия проект на ЗВиК за пореден път е извършена коренна промяна във функциите и дейностите на бъдещата КРВКУ спрямо предложенията във вече обсъжданите и разглеждани проекти на ЗВиК. В различните проекти на ЗВиК се включваха и отпадаха ключови дейности като цялостно регулиране на качеството на ВиК услугите, изготвяне и одобряване на бизнес планове и осигуряване на взаимовръзка между тези дейности и цените на ВиК услугите. Преглед на новия проект на ЗВиК отново показва цялостна липса на яснота и на визия какво се очаква от националния регулаторен орган. За разлика от предходния проект на ЗВиК от 2023 г., в който почти всички действащи правомощия на КЕВР в сектор ВиК бяха премахнати, в новия проект на ЗВиК се пресъздават редица от действащите функции на КЕВР, невключени в предходните проекти, което за пореден път поставя въпроса за необходимостта от разделянето на регулаторния орган и обособяването на самостоятелен регулатор за ВиК сектора, който на практика ще има сходни функции с действащата КЕВР.

Във връзка с пресъздаването на изисквания от ЗРВКУ в проекта на ЗВиК предлагаме следното:

- Изброяването на показатели за качество на ВиК услугите в чл. 84, ал. 3 от законопроекта да отпадне и същите да бъдат определени в наредбата по чл. 84, ал. 7, която следва да бъде приемана от Комисията. По този начин ще се осигури гъвкавост в регулаторния подход;
- Концепцията за дългосрочни нива на показателите за качество да отпадне от чл. 84, ал. 5, ал. 6 и ал. 7 от законопроекта, доколкото същата е неработеща. В рамките на почти 20-годишно действие на ЗРВКУ са определяни два пъти 10-годишни срокове за постигане на дългосрочни нива, които не само, че не са постигнати, но и са определяни от ВиК операторите и от самото МРРБ като нереалистични. В допълнение остава неясно на каква база ще бъдат определени нови дългосрочни нива, които да бъдат достигнати в 15-годишен срок, доколкото в проекта на ЗВиК отпада приемането на Стратегията за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията;
- Конкретно посочената продължителност и структура на бизнес плановете в чл. 85 от проекта на ЗВиК да отпадне и да се предвиди, че същата се регламентира в наредба и в указания, приемани от Комисията за съответните регулаторни периоди. По този начин ще се осигури гъвкавост в регулаторния подход;
- В чл. 87, ал. 2 от проекта на ЗВиК прилагателното „изчерпателни“ да се замени със „задължителни“, а в ал. 3 да се регламентира изрично, че АВиК не съгласуват преработения бизнес план;
- В чл. 87 да се добави изрично правомощие на Комисията да откаже да одобри преработен бизнес план, в който не са изпълнени указанията по ал. 1 или ал. 5;
- В чл. 87, ал. 2 и ал. 4 срокът следва да е тримесечен, доколкото предложеният в проекта едномесечен срок е нереалистичен, освен това срокът е тримесечен и в действащия ЗРВКУ;
- В чл. 92, ал. 1 от законопроекта ценовите компоненти са неясно формулирани,

което би довело до проблеми при тяхното определяне в наредба и прилагането им на практика. Доколкото с Комисията не са провеждани консултации за промените в ценообразуването, КЕВР не може да даде конкретни предложения за тяхното изменение, което следва да бъде направено от вносителя;

- В чл. 98, ал. 1 от законопроекта думата „мотивирано“ да отпадне, предвид това, че в разпоредбата ясно е посочено за какви цели се изисква информацията от регулаторния орган.

Същевременно са налице и редица противоречия в принципите на законопроекта и конкретни разпоредби, включително:

10.1. Нормата на чл. 67, ал. 3 от проекта предвижда, че *при осъществяване на своите правомощия комисията е независима от изпълнителната власт*, а същевременно наредбите за регулиране на качеството и на цените на ВиК услугите, съгласно чл. 84, ал. 7 и чл. 89, ал. 2 от проекта, *се приемат от Министерския съвет по предложение на Комисията. Очевидно е, че приемането от орган на изпълнителната власт на наредбите към закона е в противоречие с предложената независимост на регулаторния орган от изпълнителната власт.*

Следва да се отбележи, че в предходните проекти на ЗВиК се предлагаше МРРБ да изготвя проектите на тези наредби, с което изцяло се нарушаваше независимостта на регулаторния орган и се достигаше до конфликт на интереси за принципала на търговските дружества с държавно участие в капитала. В тази връзка, отпадането на предложението МРРБ да изготвя проектите на тези наредби, следва да се отчете като положителна тенденция, но не достатъчна, за да се създаде гаранция за независимостта на регулатора от изпълнителната власт, което може да се осигури, като в предложените редакции на чл. 84, ал. 7 и чл. 89, ал. 2 от проекта се регламентира изрично, че наредбите се приемат от Комисията.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- В разпоредбите на чл. 84, ал. 7 и чл. 89, ал. 2 от законопроекта да се регламентира, че Комисията приема посочените в тях наредби.

10.2. В проекта на ЗВиК отпада действащото в чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗРВКУ правомощие на КЕВР да *дава писмени указания относно прилагането на подзаконовите нормативни актове по т. 3*, а само в чл. 100 е предвидено, че с инструкция комисията дава указания на ВиК операторите и на предприятията по чл. 47, ал. 2 относно образуването на цените, правилата за водене на разделното счетоводство, както и формата и съдържанието на счетоводните отчети за регулаторни цели. Съгласно чл. 7, ал. 3 от ЗНА инструкцията е нормативен акт, с който висшестоящ орган дава указания до подчинени нему органи относно прилагане на нормативен акт, който той е издал или чието изпълнение трябва да осигури. В тази връзка, следва да се има предвид, че издаваните от КЕВР указания представляват общи административни актове, както и че ВиК операторите не са подчинени органи на КЕВР.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Да се преосмисли систематичното място на разпоредбата на чл. 100, доколкото неправилно е поставена в глава „Контрол“, като терминът „инструкция“ отпадне и се допълни, че указанията са задължителни за изпълнение от ВиК операторите и предприятията по чл. 47, ал. 2.
- Разпоредбата на чл. 79, ал. 1, т. 4 да се редактира като думите „основни насоки за дейността си“ бъдат заменени с „указания по прилагане на наредбите по т. 5“.

Изпълнението на горното е още едно основание, в законопроекта да се регламентира, че Комисията приема наредбите за регулирането на качеството и на цените на ВиК услугите.

10.3. В чл. 91, ал. 1 от проекта на ЗВиК е посочено, че *Комисията определя социална поносимост на цената на ВиК услугите за съответната административна*

област на базата на минимално месечно потребление на вода за питейно-битови цели и медианния доход на лице от домакинство по данни на Националния статистически институт на годишна база за съответния регион по реда на наредбата по чл. 89, ал. 2.

КЕВР многократно е посочвала проблемите с прилагането на изискванията за социална поносимост на цените на ВиК услугите, както следва:

- Осигуряваните от Националния статистически институт (НСИ) данни за паричен доход на лице от домакинство **по области са с високо ниво на грешка**. НСИ посочва, че данните са прецизни само **на ниво статистически район**, който включва няколко области, в които функционират различни ВиК оператори, чиято специфика води до различни цени на предоставяните от тях ВиК услуги. В допълнение терминът „регион“ създава объркване.

- Прилагането на критерия за социална поносимост на цените на ВиК услугите като горен праг за цените създава изключителни проблеми за тези ВиК оператори, които поради специфика в обособената територия надхвърлят този праг. В тези случаи цените на ВиК услугите се ограничават административно до изчисления праг на социална поносимост и същите **вече не са икономически обосновани**. Остава неясно кой и за чия сметка ще осигури финансирането на необходимите капиталови и/или оперативни разходи.

- Определянето на социалната поносимост въз основа на среден доход **не премахва икономическите бариери пред достъпа до ВиК услуги** за най-уязвимите домакинства (първите децилни групи), доколкото за тези групи разходът за ВиК услуги заема многократно по-висок дял от техните доходи спрямо средния.

Предвид горното, новият проект на ЗВиК не решава проблемите породени от прилагането на ограничението за социална поносимост при ценообразуването.

Достъпът на човека до питейна вода и канализация са признати от ООН и ЕК като основно човешко право (Резолюция 64/292 от 28 юли 2010 г. на ООН и ЕС Communication COM (2014) final on the European Citizens' Initiative "Water and sanitation are a human right! Water is a public good, not a commodity!"). Както ООН, така и ЕК са посочили в различни документи, че страните трябва да гарантират икономическата достъпност на водата чрез подходящи политики за ценообразуване като безплатна или евтина вода и/или подпомагане на дохода (Общ коментар 15 на ООН), чрез предприемането на конкретни подпомагащи мерки за опазването на хората в неравностойно положение и разглеждане на проблемите на водната бедност, например чрез подкрепа за домакинствата с ниски доходи или чрез установяването на задължения на обществените услуги (ЕС Communication COM(2014) final).

Същевременно, в новия проект на ЗВиК отново не са предвидени водни помощи, както е регламентирана такава възможност в действащата разпоредба на §1, ал. 2 от ДР на ЗРВКУ (Лицата по чл. 2, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане имат право на помощ в размер, съответстващ на месечния минимум вода, определен по ал. 1, т. 4), което от друга страна води и до неизпълнение на решение на 44-то Народно събрание от 13.12.2019 г., с което е възложено на министъра на регионалното развитие и благоустройството да подготви и обяви за обществено обсъждане проект на Закон за ВиК, който да гарантира дългосрочното решение на проблемите в сектора, в това число социална поносимост на цените на ВиК услугите и въвеждане на водни помощи и др.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Терминът „социална поносимост“ да отпадне от чл. 80, т. 1; чл. 85, ал. 3, т. 8; чл. 89, ал. 1, т. 7; чл. 91, ал. 2; чл. 110, ал. 3; както и да отпаднат разпоредбите на чл. 91, ал. 1 и §1, ал. 1, т. 29 от законопроекта.
- В ПЗР на законопроекта да бъде допълнен параграф, със следното съдържание: „В Закона за социалното подпомагане се правят следните изменения и допълнения: В §1, т. 1 от Допълнителните разпоредби се допълва както следва: „Основни

жизнени потребности“ са достатъчно храна, облекло и жилище, съобразно социално-икономическото развитие на страната, както и месечен минимум вода за питейно-битови нужди от 2,8 куб. м на едно лице“.

Подзаконовите нормативни актове към Закона за социалното подпомагане се изменят в срок до 6 месеца от влиза в сила на този закон, с оглед осигуряването на лицата по чл. 2, ал. 3 на право на помощ в размер, съответстващ на месечния минимум вода, определен по §1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за социалното подпомагане“.

10.4. В раздел V от глава пета на проекта на ЗВиК **не е регламентирана** изчерпателно процедурата по одобряване на общите условия за предоставяне на ВиК услуги на потребителите, като същевременно не е предвидена и законова делегация за регламентирането ѝ в подзаконов нормативен акт.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Да се създадат разпоредби, предвиждащи, че условията и редът за одобряване на общите условия ще се регламентират в наредбата по чл. 83, ал. 6, издавана от комисията, както и че за изменение и допълнение на общите условия се прилага процедурата, предвидена за първоначалното им приемане.
- Да се създаде разпоредба, аналогична на правилото по чл. 11, ал. 8 от ЗРВКУ, че в срок до 30 дни след влизането в сила на общите условия потребителите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в съответния В и К оператор заявление, в което да предложат различни условия. Предложените от потребителите и приети от В и К операторите различни условия се отразяват в допълнителни писмени споразумения.

Предложението е с оглед защита правата на потребителите.

10.5. В глава шеста „Контрол“ **липсват** разпоредби, регламентиращи статута, правомощията и актовете на контролните органи на комисията – а именно не е посочено, че длъжностните лица, които извършват проверки, се определят със заповед на председателя на комисията, които имат правомощията и съставят актове, така както това е предвидено в чл. 78, 79 и 80 от ЗЕ.

Освен това, в проекта не са регламентирани какви са правомощията на комисията при осъществяване на контрол.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Да се създадат разпоредби, аналогични на чл. 78, 79 и 80 от ЗЕ, които да регламентират статута, правомощията и актовете на контролните органи на комисията.
- В чл. 97 да се създаде нова ал. 4, със следното съдържание: „В изпълнение на контролните си правомощия, комисията дава на ВиК операторите задължителни указания и определя подходящ срок за изпълнението им“.

10.6. В чл. 97, ал. 3 от проекта на ЗВиК е регламентирано, че комисията извършва проверки на място при разглеждане на жалби и спорове. **Необосновано** е изискването по всяка жалба или искане за произнасяне по спор проверката да се извършва на място,

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- В чл. 97, ал. 3 от проекта на ЗВиК да отпаднат думите „на място“.

10.7. В чл. 118 от проекта на ЗВиК е предвидено, че споровете между асоциациите по ВиК и ВиК операторите относно сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на договор за възлагане по чл. 50 се решават по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Същевременно в проекта **не е регламентирано** как ще се решават спорове, възникнали между членовете на асоциациите по ВиК (между общините, между общините и представителя на държавата), така и между членовете на асоциацията и самата асоциация, което е често срещано на практика и следва да бъде изрично уредено.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Да се регламентира как ще се решават спорове, възникнали между членовете на съответните асоциации по ВиК и между членовете на асоциацията и самата асоциация.

10.8. Нормата на чл. 119 от проекта предвижда, че *споровете между ВиК операторите и потребителите се решават по съдебен път по реда на Гражданския процесуален кодекс*, а същевременно съгласно чл. 79, ал. 1, т. 8 от проекта *Комисията разглежда жалби на потребители срещу ВиК оператори, свързани с изпълнението на общите условия на договорите за предоставяне на ВиК услуги на потребителите*. **Посочените норми са в противоречие и водят до неяснота в кои случаи спор между потребител и ВиК оператор ще е подведомствен на съда и съответно в кои случаи ще подлежи на разглеждане от регулатора,**

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- чл. 79, ал. 1, т. 8 и чл. 119 от законопроекта да се прецизират.

10.9. В глава дванадесета от предложения проект на ЗВиК е регламентирана само отговорността на потребителите, **но не и на ВиК операторите**, при неизпълнение на техните договорни задължения.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Да се създаде разпоредба, със следното съдържание:

„При издадено разпореждане на компетентен орган за ограничаване ползването на вода за питейни нужди поради влошени показатели по наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 от Закона за водите, ВиК операторът, за периода на ограничаването на ползването, начислява на засегнатите потребители отстъпка, определена по реда на наредбата по чл. 89, ал. 2“.

10.10. Въпреки, че проектът на ЗВиК до голяма степен пресъздава действащите правомощия на КЕВР в сектор ВиК, в глава тринадесета са предвидени **само две** административнонаказателни разпоредби – в чл. 121 (относно ВиК оператор, който предоставя услуги по цени, по-високи от утвърдените от комисията) и в чл. 122 (относно ВиК оператор, който не е успял да постигне годишните целеви нива на показателите за качество, заложи в бизнес плана).

В сравнение със ЗРВКУ са отпаднали останалите състави на административни нарушения, предвиждащи възможност Комисията да наложи административни наказания на ВиК операторите, в следните случаи на противоправно поведение:

- Чл. 32 от ЗРВКУ – налагане на санкция на ВиК оператор за неизпълнение в срок на задължението по чл. 10, ал. 7 за предоставяне на бизнес план не по-късно от 6 месеца преди изтичането на последната година съгласно действащия бизнес план;

- Чл. 33 от ЗРВКУ – налагане на санкция на ВиК оператор за неизпълнение в срок на задължението по чл. 11, ал. 3 за внасяне на преработен бизнес план съобразно указанията на Комисията;

- Чл. 34 от ЗРВКУ – налагане на санкция при неизпълнение на задължителните указания по чл. 14, ал. 3, в съответствие с които ВиК операторите предлагат за одобряване нови цени при констатирани несъответствия, и определя срок в който да се извърши това);

- Чл. 35 от ЗРВКУ – налагане на санкция на ВиК оператор, който не предостави искана информация в случаите, предвидени в този закон;

- Чл. 37 от ЗРВКУ – налагане на санкция на член на управителен орган или длъжностно лице във В и К оператор, което не изпълни задълженията си по този закон.

На следващо място, следва да се посочи, че в глава тринадесета **не е предвидена** санкционна норма за неизпълнение на задължителни указания, дадени от комисията с решение по чл. 83, ал. 5 от проекта на ЗВиК. Предвиждането на санкционна норма в този случай ще създаде гаранция за коректно поведение от страна на ВиК операторите за изпълнение на дадените указания, като в противен случай същите следва да понесат административнонаказателна отговорност.

Липсата на възможност на КРВКУ да налага санкции в гореизброените хипотези ще доведе до трайно некоректно поведение от страна на ВиК операторите,

съответно техните управителни органи или длъжностни лица, доколкото няма да има механизъм за търсене на административнонаказателна отговорност от регулаторния орган.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Глава тринадесета от проекта да бъде допълнена с гореизброените състави на административни нарушения.

10.11. В чл. 120 от проекта на ЗВиК са регламентирани състави на административни нарушения в случаи на експлоатиране или ползване ВиК системи или изграждане на такива без необходимото за това основание или в отклонение от определените изисквания, както и при повреди на ВиК системи или нарушаване на правилата за експлоатация и регламентираните режими на тяхната работа, ако извършеното не съставлява престъпление по НК. Следва да се отчете, че **изпълнителните деяния в така предложените състави са общо и неясно формулирани**, като не е ясно кое е „необходимото основание“ или какви са „отклоненията от определените изисквания“. Същевременно в чл. 123, ал. 1 от проекта на ЗВиК, за тези нарушения е предвидено актовете за установяване на нарушенията да се съставят от длъжностни лица, оправомощени от председателите на асоциациите, а наказателните постановления да се издават от председателя на асоциацията или от оправомощени/о от него лица/лице. Посочените правомощия **не кореспондират** със статута и предназначението на асоциациите по водоснабдяване и канализация, съгласно раздел II от глава втора от проекта на ЗВиК.

Асоциациите по водоснабдяване и канализация са юридически лица с нестопанска цел, които се създават с цел управление на ВиК системите, публична държавна и общинска собственост в рамките на обособените територии. В тази връзка на същите в качеството им на представители на собствениците на ВиК активи е предоставено правото да контролират изпълнението на договора с ВиК оператора. В тази връзка и в раздел II от глава втора на предложения законопроект правилно не са предвидени контролни функции на асоциациите по отношение на експлоатирането, ползването и изграждането на ВиК системи от физически и юридически лица.

Предвид горното в чл. 123 неправилно и в противоречие със чл. 47 от ЗАНН председателят на АВиК се овластява с административно-наказателни функции.

В допълнение, остава неясно защо в чл. 18 от проекта асоциациите са определени като административни органи по смисъла на Закона за електронното управление, предвид това, че те реално са сдружения на представителите на собствениците на ВиК активите и контролират изпълнението на договор, по който са страна – чл. 102 от проекта на ЗВиК. Съгласно параграф §1, т.1 от Допълнителните разпоредби на Закона за електронното управление „административен орган“ е административен орган по смисъла на § 1 от Допълнителните разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс. Според § 1, т. 1 от АПК „административен орган“ е органът, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон, включително лицата, осъществяващи публични функции, и организацията, предоставящи обществени услуги.

Предвид гореизложеното, предлагаме:

- Съобразно горното, разпоредбите на чл. 120, чл.123 и чл. 18 следва да се прецизират или да отпаднат.

- В случай, че се приеме, че АВиК е административен орган, то следва да се предвиди изрично, че актовете на АВиК подлежат на съдебен контрол пред административните съдилища.

III. Предложеният нов проект на ЗВиК не осигурява изпълнение на решение на Народното събрание, на НПВУ, както и на новите изисквания на ЕС.

11. Съгласно Решение на 44-то Народно събрание от 13.12.2019 г. по т. 1, в срок до 15 май 2020 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството е следвало да подготви и обяви за обществено обсъждане проект на Закон за ВиК, който да гарантира дългосрочното решение на проблемите в сектора, в това число социална поносимост на цените на ВиК услугите и въвеждане на водни помощи, качество на услугите и осигуряване на допълнителни финансови инструменти за увеличение на инвестициите в сектора и повишаване на контрола по тяхното изпълнение.

Както предложеният нов проект на ЗВиК, така и предходните публикувани проекти през периода 2020-2023 г., не изпълняват решението на Народното събрание, доколкото:

- Законопроектът **не гарантира дългосрочното решаване на проблемите в сектора**, които не са предварително анализирани и изяснени, а същевременно въвежда значителни нови рискове и проблеми пред сектора;
- Законопроектът **не въвежда ясна дефиниция за социална поносимост на цените на ВиК услугите**;
- Законопроектът **не въвежда водни помощи**;
- Законопроектът **не осигурява повишение на качеството на услугата**, доколкото не изяснява и не разпределя правилно функциите и отговорностите между собствениците на ВиК системите и съоръженията (областни управители и общини), собствениците на търговските дружества – ВиК оператори (МРРБ, „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, и общини); и националния регулаторен орган;
- Законопроектът **не осигурява допълнителни финансови инструменти за увеличение на инвестициите в сектора**;
- Законопроектът **не осигурява повишаване на контрола по тяхното изпълнение**, а напротив – го намалява.

12. Съгласно мотивите към законопроекта, изискванията на НПВУ, са, както следва: *да се въведе отделяне на регулирането на ВиК услугите в самостоятелен субект; да се въведе нова структура на цените на ВиК услугите, базирана на гарантиране на минималните разходи за ползване на системите и потребените услуги; да се регламентира ролята на Българския ВиК холдинг; да се прецизират ролите и функциите на заинтересованите страни; да се създадат предпоставки за консолидация при стопанисването, експлоатация на ВиК системите и предоставянето на ВиК услугите.*

Видно от нормите на проекта на ЗВиК, същият не осигурява изпълнение на посочените изисквания на НПВУ, доколкото:

- **Не се въвежда нова структура на цените на ВиК услугите, базирана на гарантиране на минималните разходи за ползване на системите и потребените услуги.** Като цяло в законопроекта се запазват действащи изисквания на ЗРВКУ, като в чл. 92, ал. 1 от проекта се предлагат нови компонентни, които са неясно дефинирани, което създава съществени рискове пред тяхното определяне в наредба и практическо прилагане.
- **Не се регламентира ролята на Българския ВиК холдинг**, който към момента **не изпълнява и не осъществява дейностите**, посочени в неговия предмет на дейност съгласно т. 1.3 от Разпореждане №1 от 22.01.2020 г. на Министерски съвет, включително координиране и управление на инвестиционните дейности и на дейностите по поддържане на ВиК инфраструктурата; координация на модела на управление и функциите на дружествата от отрасъл ВиК; общо управление на финансовите потоци и процедурите за възлагане на обществените поръчки и други. Същевременно в чл. 48, ал. 1 от законопроекта се посочват само функции по упражняване правата на държавата в дружествата с държавно участие, което е малка част от предмета на дейност, с който е създаден Българския ВиК холдинг.
- **Не се прецизират ролите и функциите на заинтересованите страни**, а точно

обратното – същите стават значително **по-неясни**;

- **Не се създадат предпоставки за консолидация при стопанисването, експлоатация на ВиК системите и предоставянето на ВиК услугите**, а се въвежда **насилствено окрупняване** по силата на законова норма, с което се **ограничават** правата на собствениците на публичните ВиК системи.

В своето становище от 2023 г. НСОРБ е посочило следното: *„В предходните години централната власт застъпваше твърдението, че окрупняването на ВиК сектора е политика, наложена на България от органите на Европейския съюз, преди всичко Европейската комисия. След направени запитвания от страна на българските общини и български евродепутати се установи, че окрупняването и създаването на ВиК асоциации са политики, заложен от централите държавни органи на България и управляващите органи по оперативните програми при разработването им. Така вече ясно се разбира, че окрупняването на ВиК сектора не е политика, която да ни е наложена „отвън”, а вътрешна политика (на МРРБ и Министерски съвет), която в годините се опитва да бъде наложена на българските общини“.*

13. На 16.12.2020 г. е приета преработена Директива 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека, която заменя Директива 98/83/ЕО. Съгласно чл. 24, т. 1 от Директивата, държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с членове 1-18, член 23 и с приложения I-V най-късно до 12.01.2023 г.

Извършени са промени в Наредба № 9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, издадена от министъра на здравеопазването, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на околната среда и водите, изм. и доп. ДВ. бр.43 от 16.05.2023 г. (Наредба №9/2001 г.).

КЕВР е извършила преглед на изискванията на Директива 2020/2184 и промените в Наредба №9/2001 г., и с писмо с изх. № В-03-14-1 от 15.05.2024 г. е информирала заинтересованите страни за констатираните редица неясноти относно прилагането на новите европейски изисквания, включително:

- Извършването на оценка на мащаба на течове чрез рейтинговия метод на индекса за течове в инфраструктурата (ИТИ) или друг подходящ метод, доколкото с наредбата не са определени изискванията за прилагането на ИТИ, нито е посочен конкретен друг подходящ метод съобразно възможността, която директивата дава, а просто е преписан текстът в наредбата;

- С директивата са въведени редица промени в начина за оценка на качеството на водата, като не става ясно как тези промени се отнасят към съществуващите възможности и/или акредитации на лабораториите, какви действия следва да бъдат предприети и в какви срокове.

- Директивата въвежда редица нови изисквания за цялостна оценка на риска и превантивно планиране по отношение на безопасността и елементите, които зависят от риска, както и изисква държавите членки да гарантират, че съществува ясно и подходящо разпределение на отговорностите между заинтересованите страни, както е определено от държавите членки за прилагането на основания на анализ на риска подход, и това разпределение на отговорностите е съобразено с тяхната институционална и правна рамка. Същевременно текстовете в ЗВ или наредбата не изясняват разпределението на отговорностите, и въвеждат неотнормирани изисквания към ВиК операторите.

- Директивата въвежда различни изисквания за предприемане на мерки от държавните членки за подобряване или поддържане на достъпа на всички хора до вода, предназначена за консумация от човека, и по-специално на уязвими и маргинализирани групи, както и за предприемане на различни мерки за насърчаване използването на чешмяна вода, които не са адекватно адресирани в националното законодателство.

- Директивата въвежда изисквания за публикуването на подходяща и актуална информация за качеството на водата, както и за получаване редовно, най-малко веднъж годишно и в най-подходящата и лесно достъпна форма, например на фактурите или посредством цифрови средства. Същевременно не става ясно как ВиК операторите ще изпълнят тези изисквания, и кой национален орган ще осъществява контрол върху изпълнението на тези изисквания, както и на изискванията за публикуване на интернет страницата на информацията посочена в Приложение №5 на Наредба №9/2001 г.

Извършеният преглед на проекта на ЗВиК показва, че същият не разглежда и не решава нито един от констатираните от КЕВР проблеми при прилагането на Директива 2020/2184.

14. На 10.04.2024 г. Европейският парламент одобри нова Директива за пречистване на градски отпадъчни води, с която се въвеждат редица нови изисквания по отношение събирането, пречистването и заустването на градските отпадъчни води, намалява прага на агломерациите за които се прилага от 2 000 на 1 000 еквивалент жители, и въвежда редица нови изисквания към ВиК операторите от гледна точка на енергийна ефективност, представяне на информация за различни показатели за ефективност и постигане на конкретни цели. С директивата също така се въвеждат нови задължения за производителите на фармацевтични и козметични продукти и други. Очаква се новата директива да бъде приета от Европейската комисия до края на 2024 г., и много от посочените изисквания да бъдат въведени до 2027 г.

В редица работни срещи представители на Министерството на околната среда и водите са посочвали, че не се постигат изискванията на действащата Директива 91/271/ЕЕС за пречистването на градските отпадъчни води, за което е открита и наказателна процедура срещу Р България.

От прегледа на проекта на ЗВиК е видно, че не са разгледани и не се решават съществуващите проблеми във ВиК сектора и не се предлага адекватно разпределение на ролята и отговорностите на заинтересованите лица във ВиК сектора така, че да се осигури постигане на дългосрочна устойчивост на ВиК сектора, включително и пълно изпълнение на приложимите европейски изисквания. Проблемите ще се задълбочат при приемането на новата директива, която залага редица нови и далеч по-строги изисквания.

IV. Изводи

Поради констатираните значителни проблеми в текстовете на законопроекта от административен, правен, технически и икономически характер, е необходима цялостна ревизия на законопроекта. Необходим е сериозен обществен дебат за ролята и отговорностите на основните участници във ВиК сектора - независимия регулатор на качеството и цените на ВиК услугите, собствениците на публичните ВиК системи и възложители по договор, ВиК операторите и техните собственици (принципали), какъвто до момента не е проведен. Същевременно е видно нежеланието на институцията, на която действащата нормативна уредба е вменила ангажимента за осъществяване на държавната политика в отрасъла водоснабдяване и канализация на национално ниво – а именно МРРБ, да проведе на практика такъв дебат.

Във връзка с горното, най-подходящ и целесъобразен подход е осъществяване на промени в действащото законодателство – ЗРВКУ и ЗВ, които да отразят натрупаната практика по прилагането на съществуващите изисквания, както по отношение на регулаторния режим осъществяван от КЕВР, така и по отношение на изискванията към собствениците (принципалите) на ВиК операторите, собствениците на публичните ВиК мрежи и съоръжения, договорните изисквания между собствениците и операторите на ВиК инфраструктурата, с оглед ясно разграничаване на съответните отговорности и недопускане на припокриване в

техните функции.

В случай, че се приемат предложенията в ЗВиК за промени в регулацията на ВиК сектора, същият ще бъде поставен пред значими рискове, свързани с осъществяването на контрола по изпълнението на одобрените бизнес планове 2022-2026 г. и измененията на одобрените цени на ВиК услуги за периода 2024-2026 г., поради което в тази хипотеза е необходимо от законопроекта да отпаднат разпоредбите, касаещи разделянето на КЕВР на отделни регулаторни органи, като внимателно бъдат прецизирани регулаторните функции на КЕВР.

Предвид изложеното и в случай, че не бъде възприета позицията за изменение на действащите нормативни актове и продължи процедурата по приемане на нов Закон за водоснабдяване и канализация, то предлагаме да бъдат разгледани и обсъдени по същество направените конкретни предложения по-горе.

Изказвания по т.2.:

Ал. Йорданов излезе от зала 4.

Докладва Ив. Касчиев. На 10.06.2024 г. е публикувана за обществено обсъждане четвърта версия на проекта на ЗВиК, заедно с другите съпътстващи документи. КЕВР е дала становище по предходните три версии през 2020 г., 2022 г. и 2023 г. В настоящия проект на становище, изготвен от работната група, се счита, че предложеното разделяне на КЕВР на самостоятелни регулатори за ВиК услуги и за енергийно регулиране е необосновано. Никъде в публикуваните документи не са представени мотиви, налагащи необходимостта от това разделяне. Не се констатират каквито и да е проблеми или препятствия при осъществяването на функциите на КЕВР. Не са отразени направените предходни критични становища от Комисията, както и от редица други заинтересовани лица. Не е ясно какъв ще е ефектът върху бюджета, тъй като не е публикувана финансова обосновка или финансов анализ, което е в нарушение на нормативната уредба.

Работната група счита, че начинът, по който в Преходни и заключителни разпоредби е посочено как точно ще бъде осъществено разделянето ще създаде значителни рискове пред функционирането и на двата самостоятелни регулаторни органа.

В становището са посочени и кореспонденцията и срещите, които са направени с представители на ЕК по Националния план за възстановяване и устойчивост, които изрично са заявили, че не очакват разделяне на КЕВР и считат, че трябва да бъде подобрена регулацията, което може да бъде осъществено с промени в съществуващия ЗРВКУ. В тази връзка работната група е направила конкретно предложение да се запази регулирането на ВиК услугите от Комисията за енергийно и водно регулиране, която се създава по реда на Закона за енергетиката.

В Раздел II от Становището е посочено, че липсва анализ от прилагане на съществуващото законодателство. В тази връзка са направени редица предложения за нормативни промени, изменения и допълнения на проекта на Закон за ВиК по отношение на дейността на Асоциациите по ВиК, по отношение на осъществявания контрол от принципала на публичните дружества, както и редица промени по отношение на дейността на водния регулатор.

В допълнение, в доклада е посочено (в Раздел III), че работната група счита, че този проект на Закон за ВиК не осигурява изпълнение на решението на Народното събрание, на изискванията на Националния план за възстановяване и устойчивост, както и новите изисквания на ЕС, новата директива за питейни води, която е влязла в сила през 2023 г., както и новата директива за пречистване на градски отпадъчни води, която предстои да бъде одобрена от ЕК (тя вече е одобрена от Европейския парламент).

В заключение се посочва, че поради констатираните значителни проблеми в текстовете на законопроекта е необходима цялостна ревизия. Необходим е обществен дебат, който да изясни ролята и отговорностите на основните участници в сектора.

Работната група счита, че най-подходящ и целесъобразен подход е осъществяване на промени в действащото законодателство – ЗРВКУ и ЗВ, които да отразят натрупаната практика по тяхното прилагане.

Посочва се, че в случай, че се приемат предложенията в ЗВиК за промени в регулацията на ВиК сектора, същият ще бъде поставен пред значими рискове.

В заключение се посочва, че ако не бъде възприета позицията за изменение на действащите нормативни актове и продължи процедурата по приемане на нов Закон за водоснабдяване и канализация, то работната група предлага да бъдат разгледани и обсъдени по същество направените конкретни предложения по-горе.

Във връзка с горното и на основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди следните решения:

1. Да разгледа и приеме настоящия доклад;
2. Да приеме становище по публикувания проект на Закон за водоснабдяването и канализацията;
3. Да публикува становището по т. 2 на интернет страницата на Комисията;
4. Да качи становището по т. 2 на Портала за обществени консултации;
5. Да изпрати становището по т. 2 на Министъра на регионалното развитие и благоустройството;
6. Да изпрати становището по т. 2 на Министъра на финансите;
7. Да изпрати становището по т. 2 на парламентарно представените групи в 50-то Народно събрание.

Ив. Н. Иванов каза, че становището е доста подробно и до голяма степен нещата вече са излагани в други подобни становища на Комисията по предходните три варианта, които са лансирани от Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Тези 18 страници изцяло представят позицията на КЕВР по този законопроект.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Във връзка с горното и на основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № В-Дк-121 от 24.06.2024 г. относно становище по публикуван проект на Закон за водоснабдяването и канализацията и проект на становище.
2. Приема Становище по публикувания проект на Закон за водоснабдяването и канализацията.
3. Да публикува становището по т. 2 на интернет страницата на Комисията.
4. Да качи становището по т. 2 на Портала за обществени консултации.
5. Да изпрати становището по т. 2 на Министъра на регионалното развитие и благоустройството.
6. Да изпрати становището по т. 2 на Министъра на финансите.
7. Да изпрати становището по т. 2 на парламентарно представените групи в 50-то Народно събрание.

В заседанието по **точка втора** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **два гласа** (Димитър Кочков и Пенка Трендафилова) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

Ив. Н. Иванов каза, че действията, които са посочени в решението трябва да бъдат извършени своевременно: Становището да се публикува на страницата на Комисията в интернет и на Портала за обществени консултации.

По т.3. Комисията разгледа доклад с вх. № О-Дк-280 от 20.06.2024 г. относно **приемане на Вътрешни правила за функциониране на системите за финансово управление и контрол на КЕВР.**

Със Заповед № 3-ОХ-34 от 20.05.2024 г. на Председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е сформирана работна група, която да изготви проект за допълнение на Одитна пътека за вземания от такси и административни санкции от Вътрешните правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в Комисията за енергийно и водно регулиране, приети с решение на КЕВР по протокол № 317 от 13.10.2023 г., т. 1 (ВП на ФСФУК на КЕВР), във връзка с чл. 79б от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН), регламентиращ условията и реда за заплащане на наложени глоби и имуществени санкции в намален размер – 80 на сто, както и да извърши преглед на съгласувателните процедури по т. 20.1. и т. 21.1. от раздел IV „Съгласувателни процедури“ на ВП на ФСФУК на КЕВР. **В тази връзка се установи следното:**

След преглед на Одитната пътека за вземания от такси и административни санкции от ВП на ФСФУК на КЕВР се установи, че в същата липсва процедура за събиране на административни наказания – имуществени санкции и глоби при условията на чл. 79б от ЗАНН. Според посочената разпоредба, в случай че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената глоба или имуществената санкция, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер, освен ако специален закон предвижда намален размер на глобата, съответно имуществената санкцията. В тези случаи наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената глоба от датата на плащането.

Във връзка с горното е направено и запитване до Министерство на финансите за вземането на съответните счетоводни операции.

В допълнение, е установена и необходимост в одитната пътека да се допълни процедурата за събиране на наложените имуществени санкции и глоби, когато наказателните постановления са обжалвани по съдебен ред.

В изпълнение на горното е изработен проект на ВП на ФСФУК на КЕВР, в който са отразени следните редакции:

I. В Одитна пътека за вземания от такси и административни санкции от ВП на ФСФУК на КЕВР, в част „IV Процедура: „Събиране на административни наказания – имуществени санкции и глоби“, се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1.1. след думите „В срок от 10 работни дни от влизане в сила на наказателно постановление“ се добавят думите „или от връщане на административнонаказателната преписка от съда, в случаите, в които наказателното постановление е обжалвано“, като текстът придобива следната редакция:

В срок от 10 работни дни, от влизане в сила на наказателно постановление или от връщане на административнонаказателната преписка от съда, в случаите, в които наказателното постановление е обжалвано, дирекция „Правна“ представя с доклад до председателя на КЕВР оригинала на наказателното постановление, придружен със

съдебните решения, за предприемане на действия за счетоводно начисление и събиране. В доклада задължително се посочва датата на влизане в сила на наказателното постановление.

Отговорен субект: директор на дирекция „Правна“, служител от дирекция „Правна“

Документи: Доклад, наказателни постановления, съдебни решения (ако има такива).

2. Създава се нова т.1.2., със следното съдържание:

„В случай че постъпи плащане по наказателно постановление, отдел „Финансово-стопанска дейност“, дирекция „Обща администрация“, уведомява дирекция „Правна“ за датата и размера на постъпилото плащане. Дирекция „Правна“, съвместно с отдел „Финансово-стопанска дейност“, проверяват дали плащането е постъпило в 14-дневния срок от връчване на наказателното постановление и дали заплатената сума съответства на 80 на сто от размера на наложената санкция. В този случай наказателното постановление се счита за влязло в сила в частта относно наложената имуществена санкция от датата на плащането. Наказателното постановление в оригинал с доклад от двете дирекции се представя на председателя на КЕВР за счетоводно начисление.

Когато плащането е извършено след 14-дневния срок от връчване на наказателното постановление и/или заплатената сума е по-малко от 80 на сто от размера на наложената санкция, наказателното постановление с доклад се представя на председателя на КЕВР за счетоводно начисление и събиране.

Отговорен субект: директор „Обща администрация“, служител отдел „Финансово-стопанска дейност“, директор на дирекция „Правна“, служител от дирекция „Правна“

Документи: Доклад, наказателни постановления, платежно нареждане“.

3. Точка 1.2. се преномерираща и става т.1.3.

4. Създава се нова т.1.4, със следното съдържание:

„При начисление в пълен размер на наказателно постановление в края на годината, а плащането е извършено в размер на 80 на сто в началото на годината, операцията по сторниране/намалване на прихода и вземането се отразява за старата година (годината на възникване на трансакцията), а не в годината на плащането“.

Отговорен субект: директор на дирекция „Обща администрация“, началник на отдел „Финансово-стопанска дейност“, главен счетоводител, служител от отдел „Финансово-стопанска дейност“.

5. Точка 1.3. се преномерираща и става т.1.5.

II. След извършен преглед на т. 20.1. и т. 21.1. от раздел IV „Съгласувателни процедури“ от ВП на ФСФУК на КЕВР, се установи, че е целесъобразно в т. 21.1., регламентираща съгласуването на доклади с административно-финансов характер, да отпадне изискването за съгласуване на докладите от юрист, предвидено в буква „б“, предвид обстоятелството, че реалният контрол в тези случаи се извършва от директора/те, финансовия контролор и председателя, който има правото да одобри или не съответния разход.

Предвид горното, текстът на т. 21.1, б. „б“ „юрист от обща администрация, а при отсъствие на такъв от друг юрист от администрацията на КЕВР“ се заличава. В тази връзка, букви „в“ и „г“ стават съответно букви „б“ и „в“.

Изказвания по т.3.:

Ал. Йорданов влезе в зала 4.

Докладва Ю. Митев. Със заповед на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да изготви проект за допълнение на Одитна пътека за вземания от такси и административни санкции от Вътрешните правила за функциониране на системата за

финансово управление и контрол в КЕВР, във връзка с чл. 79б от Закона за административните нарушения и наказания, както и да извърши преглед на съгласувателните процедури по т. 20.1. и т. 21.1. от раздел IV „Съгласувателни процедури“ на ВП на ФСФУК на КЕВР. В тази връзка работната група е установила следното:

След преглед на Одитната пътека за вземания от такси и административни санкции от ВП на ФСФУК на КЕВР е установено, че в същата липсва процедура за събиране на административни наказания – имуществени санкции и глоби при условията на чл. 79б от ЗАНН. Тази разпоредба е влязла в сила в края на 2022 г.

Според посочената разпоредба, в случай че нарушителят не желае да обжалва наказателното постановление в частта относно наложената глоба или имуществената санкция, може да заплати в 14-дневен срок от връчване на наказателното постановление 80 на сто от нейния размер, освен ако специален закон предвижда намален размер на глобата, съответно имуществената санкцията. В тези случаи наказателното постановление влиза в сила в частта относно наложената глоба от датата на плащането.

В тази връзка е изискано и становище от Министерство на финансите за отразяване на съответните счетоводни операции.

Работната група е установила и необходимост в одитната пътека да се допълни процедурата за събиране на наложените имуществени санкции и глоби, когато наказателните постановления са обжалвани по съдебен ред.

В изпълнение на горното е изработен проект на ВП на ФСФУК на КЕВР, в който са отразени следните редакции:

I. В Одитна пътека за вземания от такси и административни санкции от ВП на ФСФУК на КЕВР, в част „IV Процедура: „Събиране на административни наказания – имуществени санкции и глоби“, се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1.1. след думите „В срок от 10 работни дни от влизане в сила на наказателно постановление“ се добавят думите „или от връщане на административнонаказателната преписка от съда, в случаите, в които наказателното постановление е обжалвано“. Крайният текст придобива следната редакция:

В срок от 10 работни дни, от влизане в сила на наказателно постановление или от връщане на административнонаказателната преписка от съда, в случаите, в които наказателното постановление е обжалвано, дирекция „Правна“ представя с доклад до председателя на КЕВР оригинала на наказателното постановление, придружен със съдебните решения, за предприемане на действия за счетоводно начисление и събиране. В доклада задължително се посочва датата на влизане в сила на наказателното постановление.

Отговорен субект: директор на дирекция „Правна“, служител от дирекция „Правна“.

Документи: Доклад, наказателни постановления, съдебни решения (ако има такива).

2. Създава се нова т.1.2., със следното съдържание:

„В случай че постъпи плащане по наказателно постановление, отдел „Финансово-стопанска дейност“, дирекция „Обща администрация“, уведомява дирекция „Правна“ за датата и размера на постъпилото плащане. Дирекция „Правна“, съвместно с отдел „Финансово-стопанска дейност“, проверяват дали плащането е постъпило в 14-дневния срок от връчване на наказателното постановление и дали заплатената сума съответства на 80 на сто от размера на наложената санкция. В този случай наказателното постановление се счита за влязло в сила в частта относно наложената имуществена санкция от датата на плащането. Наказателното постановление в оригинал с доклад от двете дирекции се представя на председателя на КЕВР за счетоводно начисление.

Когато плащането е извършено след 14-дневния срок от връчване на наказателното

постановление и/или заплатената сума е по-малко от 80 на сто от размера на наложената санкция, наказателното постановление с доклад се представя на председателя на КЕВР за счетоводно начисление и събиране.

Отговорен субект: директор „Обща администрация“, служител отдел „Финансово-стопанска дейност“, директор на дирекция „Правна“, служител от дирекция „Правна“.

Документи: Доклад, наказателни постановления, платежно нареждане“.

3. Точка 1.2. се преномерираща и става т.1.3.

4. Създава се нова т.1.4, със следното съдържание:

„При начисление в пълен размер на наказателно постановление в края на годината, а плащането е извършено в размер на 80 на сто в началото на годината, операцията по сторниране/намаляване на прихода и вземането се отразява за старата година (годината на възникване на трансакцията), а не в годината на плащането“.

Отговорен субект: директор на дирекция „Обща администрация“, началник на отдел „Финансово-стопанска дейност“, главен счетоводител, служител от отдел „Финансово-стопанска дейност“.

5. Точка 1.3. се преномерираща и става т.1.5.

Всички тези промени са продиктувани от промяната в нормативната база и стриктно отразяват тези промени.

Работната група е извършила и преглед на т. 20.1. и т. 21.1. от раздел IV „Съгласувателни процедури“. Установено е, че е целесъобразно в т. 21.1., регламентираща съгласуването на доклади с административно-финансов характер, да отпадне изискването за съгласуване на докладите от юрист, предвидено в буква „б“, предвид обстоятелството, че реалният контрол в тези случаи се извършва от директора/те, финансовия контролор и председателя, който има правото да одобри или не съответния разход.

Работната група счита, че по този начин се намалява административната тежест, още повече, че тези доклади са последвани от сключване на договор и съответният юрист дава своето съгласувателно становище.

Ив. Н. Иванов каза, че председателят може да поиска и мнение от дирекция „Правна“.

Юл. Митев каза, че по мнение на работната група отпадането на това съгласуване ще намали административната тежест за администрацията.

Предвид горното, текстът на т. 21.1, б. „б“ „юрист от обща администрация, а при отсъствие на такъв от друг юрист от администрацията на КЕВР“ се заличава. В тази връзка, букви „в“ и „г“ стават съответно букви „б“ и „в“.

Предвид горното и на основание чл. 5, ал. 3 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на КЕВР да вземе следните решения:

1. Да приеме доклада.

2. Да одобри *Вътрешни правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в Комисията за енергийно и водно регулиране.*

Юл. Митев поясни, че поправките са подробно изложени в доклада, който е представен на Комисията.

Ив. Н. Иванов каза, че съвсем изчерпателно е представено всичко, което е въведено.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид горното и на основание чл. 5, ал. 3 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

1. Приема доклад с вх. № О-Дк-280 от 20.06.2024 г. относно приемане на Вътрешни правила за функциониране на системите за финансово управление и контрол на КЕВР.
2. Одобрява Вътрешни правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в Комисията за енергийно и водно регулиране.

В заседанието по **точка трета** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката и **два гласа** (Димитър Кочков и Пенка Трендафилова) на членове на Комисията със стаж във В и К сектора.

По т.4. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-770 от 20.06.2024 г. относно **заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 29.04.2024 г. за изменение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадено от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД.**

Административното производство е образувано във връзка с подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 29.04.2024 г. от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД за изменение на лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ), във връзка с чл. 61 от Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ).

Със заповед № З-Е-138 от 14.05.2024 г. на председателя на Комисията е създадена работна група със задача да проучи обстоятелствата, съдържащи се в заявлението и приложенията към него.

С писмо с изх. № Е-ЗЛР-И-60 от 16.05.2024 г. от дружеството е изискано да представи допълнителна информация и документи, които са представени с писмо към вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 30.05.2024 г.

Въз основа на предоставената информация и документи от заявителя и направеното проучване са установени следните факти и са направени следните изводи:

1. „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е подало заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 29.04.2024 г. за изменение и допълнение на лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, по отношение на енергийния обект, като бъде изменено Приложение № 1 към лицензията „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“, във връзка с проект „Подмяна на двигател и генератор на Когенератор 1 след изтичане на 60 000 работни часа“ и проект „Подмяна на двигател и генератор на Когенератор 4 след изтичане на 60 000 работни часа“. В тази връзка към заявлението дружеството е представило Приложение № 1 „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“, с нанесени технически характеристики на съоръженията, така както се иска да бъде изменено. Към заявлението са представени още: Разрешение за ползване № СТ-12-204 от 29.04.2005 г., издадено от Дирекция за национален строителен надзор (ДНСК);

Разрешение за ползване № СТ-05-393 от 22.04.2009 г., издадено от ДНСК; Разрешение за строеж № 42 от 02.08.2022 г., издадено от главния архитект на район „Владислав Варненчик“, община Варна и Разрешение за строеж № 61 от 16.10.2023 г., издадено от главния архитект на район „Владислав Варненчик“, община Варна.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 30.05.2024 г. „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е представило: справка за инвестиционни разходи за закупуване, инсталиране и въвеждане в експлоатация на КГ-1; справка за инвестиционни разходи за закупуване, инсталиране и въвеждане в експлоатация на КГ-4; счетоводен амортизационен план; план за инвестиционна програма за 2022 г.; план за инвестиционна програма за 2023 г.; договор № 2113-4 от 30.12.2021 г. за възлагане на планов основен ремонт; допълнително споразумение от 08.02.2022 г. към договор № 2113-4 от 30.12.2021 г. и декларация по чл. 3, ал. 3 от НЛДЕ за истинност на заявените обстоятелства и на приложените документи и данни към представената първоначална и допълнителна информация.

„Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е обосновоало искането си със следните аргументи:

Дружеството е посочило, че лицензионната дейност се извършва в Централата за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, собственост на дружеството, в която са изградени 5 броя ко-генерационни инсталации, с обща инсталирана електрическа мощност 11,180 MW. Във връзка с изтичане на 60 000 работни часа, два от когенераторите – КГ-1 и КГ-4 са подменени с нови, както следва:

Когенератор КГ-1, type: J 616 GS-E02, с производител JENBACHER и година на производство 2004 г., представляващ двигател и генератор, монтиран в производствената централа на дружеството през 2005 г. и въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-12-204 от 29.04.2005 г., е заменен с еквивалентен когенератор JENBACHER, type: J 616 GS-J02.

Дружеството е посочило следните причини за извършената подмяна на Когенератор КГ-1: през 2022 г. в съоръжението са достигнати 60 000 работни часа и съгласно предписанията на производителя задължително трябва да се извърши основен ремонт на машината; моделът когенератор е заменен с по-усъвършенствана версия – J02; по-добри технически параметри на новото съоръжение – топлинна мощност 2,424 MW и електрическа мощност 2,430 MW; новият когенератор е с последна модификация на управлението на производството на електрическа и топлинна енергия, с по-висок коефициент на полезно действие при производство на електрическа енергия и с по-ниски експлоатационни разходи.

В допълнение дружеството е заявило, че при така посочените параметри на новия когенератор КГ-1 не се налага преработка на: присъединяването към електроразпределителната мрежа и търговското мерене на електрическа енергия; силовата електрическа инсталация – трансформатор, кабели, КРУ и другите елементи, свързващи генератора с мрежата; строителните конструкции – фундамент, сграда и др., както и на присъединяването към инсталацията за природен газ; присъединяването към отоплителната инсталация (топла/студена вода).

Когенератор КГ-4, type: J 616 GS-F12, с производител JENBACHER и година на производство 2008 г., представляващ двигател и генератор, монтиран в производствената централа на дружеството през 2009 г. и въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-393 от 22.04.2009 г., като част от когенераторна инсталация № 2, е заменен с еквивалентен когенератор JENBACHER, type: J 616 GS-J02.

Дружеството е посочило, следните причини за извършената подмяна: през 2023 г. в съоръжението са достигнати 60 000 работни часа и съгласно предписанията на производителя задължително трябва да се извърши основен ремонт на машината; моделът когенератор е заменен с по-усъвършенствана версия – J02; по-добри технически параметри на новото съоръжение – топлинна мощност 2,424 MW и електрическа мощност 2,430 MW; новият когенератор е с последна модификация на управлението на

производството на електрическа и топлинна енергия, с по-висок коефициент на полезно действие при производство на електрическа енергия и с по-ниски експлоатационни разходи.

В допълнение дружеството е заявило, че при така посочените параметри на новия когенератор КГ-4 не се налага преработка на: присъединяването към електроразпределителната мрежа и търговското мерене на електрическа енергия; силовата електрическа инсталация - трансформатор, кабели, КРУ и другите елементи, свързващи генератора с мрежата; строителните конструкции - фундамент, сграда и др., както и присъединяването към инсталацията за природен газ; присъединяването към отоплителната инсталация (топла/студена вода).

Дружеството е посочило, че подмяната на горните съоръжения води до несъществуващо изменение на електрическата мощност на Когенератор № 1 от 2,428 MW на 2,430 MW, което води до увеличаване на общата инсталирана мощност на 11,182 MW. Подмяната на съоръженията води и до несъществуващо изменение на параметрите на топлообменниците за оползотворяване на топлината от ДВГ, а оттам и до увеличение на инсталираната топлинна мощност с топлоносител гореща вода от 47,169 MW на 47,189 MW. Постигнатите параметри на съоръженията след подмяната са описани в проекта на Приложение № 1 към Лицензията, представен от заявителя. Когенератори № 1 и № 4 са разположени върху земя, собственост на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, съгласно приложените към заявлението документи за собственост. Дружеството е заявило, че е изпълнило изискванията на нормативната уредба по опазване на околната среда. В съответствие с изискванията на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) е извършена изискуемата законова процедура за уведомяване на РИОСВ за планираните промени в работата на инсталациите, разрешени с условията на Комплексното разрешително на дружеството № 84 - НО/2005 г. Становищата на МОСВ, отразени в писма № 26-00-3983/А1 от 12.05.2023 г. и № 26-00-6348/А8 от 16.10.2023 г., са, че не е необходима промяна на условията или поставяне на нови условия и промяна на Комплексното разрешително.

Предвид горното, дружеството счита, че настъпилите изменения в техническите и експлоатационните характеристики на Когенератори № 1 и № 4 налагат актуализация на данните на горепосочените съоръжения, вписани в Приложение № 1, което съгласно чл. 49, ал. 2 от НЛДЕ е неразделна част от Лицензия № № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“.

2. Правни аспекти:

От извършена служебна справка в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) към Агенцията по вписванията е видно, че „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, с ЕИК 103195446, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, п.к. 9000, район Младост, ж. к. „Възраждане“, бул. „Янош Хуняди“ № 5. Предметът на дейност на дружеството е: производство и пренос на топлинна енергия, производство на електрическа енергия, както и други услуги, обслужващи основните дейности. Дружеството притежава удостоверение за регистрация АР-24/ 31.08.2007 от министерство на икономиката и енергетиката на основание чл. 139а, ал. 10 от Закона за енергетиката за извършване услугата дялово разпределение. Дружеството се управлява от Съвет на директорите. Размерът на капитала на дружеството е 3 964 800 лв. (три милиона деветстотин шестдесет и четири хиляди и осемстотин лева) и е разпределен в 39 648 (тридесет и девет хиляди шестстотин четиридесет и осем) поименни акции, всяка с номинал 100 (сто) лв. Едноличен собственик на капитала е „Веолия Енерджи Интернационал“ ЕС А, чуждестранно юридическо лице, идентификация 433539566, държава: Франция.

„Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е титуляр на лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, изменена с Решения №

И1-Л-041-02 от 13.06.2005 г., № И2-Л-041-02 от 01.12.2008 г.; № И3-Л-041-02 от 05.12.2011 г., № И4-Л-041-02 от 13.09.2018 г. и № И5-Л-041 от 20.10.2021 г. на Комисията и лицензия № Л-040-05 от 06.12.2000 г. за дейността „пренос на топлинна енергия. С решение № И1-Л-040 от 05.03.2020 г., Комисията е продължила срока на двете лицензии с по 20 (двадесет) години всяка, считано от датата на изтичане срока на лицензиите – 05.01.2021 г., при спазване на нормативните изисквания за експлоатация и ремонт на основните съоръжения и екологичните норми.

Заявлението е подадено на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, съгласно който производство за изменение на лицензия може да се образува и по искане на лицензианта. Лицензиантът по същество е поискал изменение на лицензията в частта ѝ за обектите, с които се извършва лицензионната дейност. Подмяната на двигател и генератор на Когенератор № 1 и подмяната на двигател и генератор на Когенератор № 4, представляващи основни съоръжения за изпълнение на лицензионната дейност по производство на електрическа и топлинна енергия на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, налага изменение на лицензията по отношение на енергийния обект, за който е издадена. Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 1 от НЛДЕ, списъкът и описанието на обекта или на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност с техните технически и технологични характеристики, е приложение към издадената лицензия. Всяко актуализиране в това приложение, по аргумент за противното от чл. 49, ал. 3 от НЛДЕ, се счита за изменение на лицензията, поради което към заявлението си „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД е представило актуализирано Приложение № 1 „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“. Изменението на лицензията в частта, свързана с енергийния обект, няма да доведе до изменение на вида на лицензията – тя ще остане лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“.

За удостоверяване на вещните си права върху енергийния обект заявителят е представил: за земята и сградите – копие от нотариален акт № 176, т. II, рег. № 11574, н.дело № 376 от 2009 г. и скица № 15-25270/14.01.2020 г., а по отношение на съоръженията – извлечение от инвентарна книга и копие от договори за извършване на плановия основен ремонт.

Исканото изменение няма да доведе до промяна в текстовата част на лицензията, а само до актуализиране на приложение № 1 към нея, в което се съдържа описанието на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност, с техните технически и технологични характеристики.

3. Технически аспекти:

„Веолия Енерджи Варна“ ЕАД осъществява лицензионната дейност „производство на електрическа и топлинна енергия“ в Централата за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, собственост на дружеството, в която са изградени 5 броя ко-генерационни инсталации. Общо инсталираната електрическа мощност на производствените съоръжения в централата, собственост на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД, преди подаване на заявлението с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 29.04.2024 г. е **11,180 MW**, а общата топлинната мощност с топлоносител гореща вода е **47,169 MW**.

Експлоатацията на централата се осъществява в съответствие с издаденото на дружеството комплексно разрешително (КР) № 84 от 2005 г. на МОСВ, което е актуализирано с Решение № 84-Н0-И0-А3/2015 г. на МОСВ в съответствие със ЗООС.

Във връзка с изтичане на 60 000 работни часа, два от когенераторите – КГ-1 и КГ-4 са подменени с нови, както следва:

Дружеството е осъществило проект „Подмяна на двигател и генератор на Когенератор 1 след изтичане на 60 000 работни часа“, като Когенератор № 1 е заменен с нов модел когенератор JENbacher, type: J 616 GS-J02. Работите по проекта дружеството е извършило в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията (ЗУТ) и съгласно издадено разрешение за строеж № 42 от 02.08.2022 г. Извършената подмяна е

шеста категория строеж и за него не се съставят актовете по ЗУТ.

В резултат на подмяната са променени следните технически характеристики на Когенератор КГ-1:

- Инсталирана топлинна мощност – от 2,419 MW на 2,424 MW;
- Обща ефективност (КПД) – от 85,5 % на 89,1%;
- Електрическа ефективност – от 42,8% на 44,6 %.
- Инсталирана електрическа мощност – от 2,428 MW на 2,430 MW;

Дружеството е осъществило и проект „Подмяна на двигател и генератор на Когенератор 4 след изтичане на 60 000 работни часа“, като Когенератор № 4 е заменен с нов модел когенератор JENBACHER, type: J 616 GS-J02. Работите по проекта дружеството е извършило в съответствие с изискванията на ЗУТ и съгласно издадено разрешение за строеж № 61 от 16.10.2023 г. Извършената подмяна е шеста категория строеж и за него не се съставят актовете по ЗУТ.

В резултат на подмяната са променени следните технически характеристики на Когенератор КГ-4:

- Инсталирана топлинна мощност - от 2,409 MW на 2,424 MW;
- Обща ефективност (КПД) - от 85,8 % на 89,1%;
- Електрическа ефективност - от 42,7 % на 44,6 %.
- Инсталираната електрическа мощност остава непроменена - 2,430 MW.

Предвид гореизложеното, **може да се направи извод**, че извършената замяна на когенератор № 1 и на когенератор № 4 с нови модели **води до несъществени изменения** на параметрите на топлообменниците за оползотворяване на топлината от ДВГ, а от там и до минимално увеличение на общата инсталирана топлинна мощност с топлоносител гореща вода от 47,169 MW_t на 47,189 MW_t, което няма да доведе до нарушаване на топлоснабдяването на клиентите на дружеството. Също така замяната води и до увеличение от 85,5% до 89,1% на общата ефективност (КПД) на когенератор № 1 и на когенератор № 4. Електрическата ефективност на когенератор № 1 се увеличава от 42,8% на 44,6%, а на когенератор № 4 се увеличава от 42,7% на 44,6%.

Изпълненият проект за замяна на когенератор № 1 и на когенератор № 4 не води до увеличение на количествата или промяна във вида на използваните опасни вещества, няма да доведе до въздействие върху незасегнат досега компонент на околната среда, не се очаква да има изменение в посока увеличение на генерираните парникови газове и общо емисиите на димни газове при производството на енергия. Следователно проектът няма да влоши досегашните екологични параметри на централата като цяло и няма да доведе до допълнително отрицателно въздействие върху околната среда при нейната експлоатация.

След извършената замяна на когенератор № 1 и когенератор № 4 общата инсталирана електрическа мощност се променя от 11,180 MW на 11,182 MW, а общата топлинна мощност с топлоносител гореща вода се променя от 47,169 MW на 47,189 MW.

Приложение № 1 към лицензията за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ – „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“ следва да бъде изменено, в съответствие с предложението на дружеството.

4. Икономически аспекти:

Анализ на влиянието на извеждането от експлоатация на когенератори КГ-1 и КГ-4 и въвеждането в експлоатация на новите когенератори КГ-1 и КГ-4 върху приходите и разходите на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД:

По инструкция на завода производител има определени работни часове, в които съоръжението може да работи нормално, безаварийно и безопасно. Следвайки стриктно тези указания дружеството планира инвестиционните си разходи. При неизвършване на съответното предписание, дружеството следва да изведе машината от експлоатация, което

ще доведе до намаляване обема на производството на топлинна и електрическа енергия, съответно и на приходите, а това има директно отражение върху финансовите показатели и социален ефект върху клиентите. Новите когенераторни инсталации са с по-висока ефективност, което води до намаляване на използваното в производството гориво, съответно емитирани квоти въглеродни емисии. Относно демонтирането на старите съоръжения, съгласно споразумение между GE Jenbacher и „Филтър“ ООД, като техен представител и сервизен партньор на територията на Р България, „Филтър“ ООД има задължението да демонтира старото съоръжение и да го върне на производителя. Източниците на финансиране са изцяло със собствени средства на дружеството в размер на 2 839 543,97 лв., което е видно от представените счетоводни справки.

Въз основа на гореизложеното може да се направи извод, че извеждането от експлоатация на когенератори КГ-1 и КГ-4 и въвеждането в експлоатация на новите когенератори КГ-1 и КГ-4 няма да се отрази негативно върху финансовите показатели на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД при осъществяване на лицензионната дейност

5. Защитена по закон информация, съдържаща се в подаденото от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД заявление:

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 30.05.2024 г. дружеството е посочило, че първоначално и допълнително представените от дружеството документи и информация, съставляващи част от административната преписка, не съдържат търговска тайна.

Изказвания по т.4.:

Докладва Б. Паунов. Административното производство е образувано във връзка с подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране заявление от 29.04.2024 г. от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД за изменение на лицензия № Л-041-02 от 06.12.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“.

Въз основа на предоставената от заявителя информация е направено съответното проучване.

Дружеството подменя два броя двигатели и генератори на Когенератор 1 и Когенератор 4, след изтичане на 60 000 работни часа.

Дружеството е посочило, че лицензионната дейност се извършва в Централата за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, собственост на дружеството, в която са изградени 5 броя ко-генерационни инсталации, с обща инсталирана електрическа мощност 11,180 MW.

В доклада са описани типовете двигатели, които са подменени, техните технически и технологични характеристики.

„Веолия Енерджи Варна“ ЕАД осъществява лицензионната дейност с общо инсталираната електрическа мощност от 11,180 MW и обща топлинната мощност с топлоносител гореща вода е 47,169 MW.

Извършената замяна на Когенератор № 1 и на Когенератор № 4 с нови модели води до несъществени изменения на параметрите на топлообменниците и до минимална корекция на топлинната мощност от 47,169 MW_t на 47,189 MW_t, като същевременно се увеличава и електрическата ефективност на Когенератор № 1 и Когенератор № 4.

След извършената замяна на Когенератор № 1 и Когенератор № 4 общата инсталирана електрическа мощност се променя от 11,180 MW на 11,182 MW, а общата топлинна мощност с топлоносител гореща вода се променя от 47,169 MW на 47,189 MW.

Приложение № 1 към лицензията за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ – „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“ следва да бъде изменено, в съответствие с предложението на дружеството.

По отношение на икономическите аспекти:

Извеждането от експлоатация на когенератори КГ-1 и КГ-4 и въвеждането в експлоатация на новите когенератори КГ-1 и КГ- 4 няма да се отрази негативно върху финансовите показатели на „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД при осъществяване на лицензионната дейност

По отношение на защитената по закон информация дружеството е посочило, че първоначално и допълнително представените от дружеството документи и информация, съставляващи част от административната преписка, не съдържат търговска тайна.

Предвид изложеното и на основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация във връзка с чл. 13, ал. 5, т. 1 и чл. 51, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката, работната група предлага КЕВР да обсъди следните решения:

- 1. Да приеме настоящия доклад;*
- 2. Да насрочи открито заседание за разглеждане на доклада във връзка с подаденото заявление;*
- 3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи по търговска регистрация „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството;*
- 4. Докладът по т. 1, датата и часът на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на страницата на Комисията в Интернет, като се осигури и възможност за дистанционно участие.*

Бл. Голубарев каза, че действията на дружеството относно търговската тайна трябва да се поощряват.

Ив. Н. Иванов каза, че насрочва откритото заседание на 03.07.2024 г. от 10:10 ч.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари по доклада.

Предвид изложеното и на основание чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация във връзка с чл. 13, ал. 5, т. 1 и чл. 51, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-770 от 20.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 29.04.2024 г. за изменение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадено от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД.

2. Насрочва открито заседание за разглеждане на доклада по т.1 на 03.07.2024 г. от 10:10 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени лицата, представляващи „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството, като се осигури и възможност за дистанционно участие.

3. Докладът, датата и часът на провеждане на откритото заседание да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.

В заседанието по **точка четвърта** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.5. Комисията, след като разгледа заявление с вх. № Е-12-116-1 от 14.06.2024 г., подадено от „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД, за даване на разрешение за започване осъществяването на лицензионна дейност „производство на електрическа енергия“, установи следното:

Административното производство е образувано по подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-12-116-1 от 14.06.2024 г., от „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД за даване на разрешение за започване осъществяването на лицензионна дейност „производство на електрическа енергия“ на основание чл. 22, ал. 1, във връзка с чл. 21, ал. 1 от Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). В тази връзка, със Заповед № 3-Е-168 от 18.06.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група за проучване на постъпилото заявление и приложените към него документи.

След обсъждане и анализ на всички събрани в хода на административното производство данни и доказателства, Комисията приема за установено следното:

При преценка на основателността на искането за даване на разрешение за започване осъществяването на лицензионната дейност Комисията, по силата на чл. 40, ал. 2 във връзка с чл. 40, ал. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ), следва да установи дали заявителят има вещни права върху изградения енергиен обект, чрез който ще осъществява дейността, дали притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на лицензионната дейност и дали енергийният обект отговаря на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда.

Заявителят „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД е титуляр на лицензия № Л-694-01 от 07.07.2023 г., издадена от Комисията с Решение № Л-694 от 07.07.2023 г., на основание чл. 21, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 39, ал. 3 от ЗЕ и по реда на Глава трета, Раздел II от НЛДЕ, а именно преди изграждане на енергийния обект, без провеждане на конкурс. Лицензията е издадена за осъществяване на дейността „производство на електрическа енергия“ с условие за изграждане на енергийния обект – фотоволтаична електрическа централа (ФЕЦ) „Хаджидимитрово-Кронос“, с инсталирана мощност 80,31 MW (AC), находяща се в с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, обл. Ямбол.

Съгласно чл. 21, ал. 1 от НЛДЕ, преди започване на осъществяването на лицензионната дейност чрез енергийния обект, за който е издадена лицензия, лицензиантът е длъжен да представи пред комисията: документ за въвеждане на строежа в експлоатация, издаден при условията и по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ); данни за техническите и експлоатационните характеристики на изградения обект и на обслужващата го инфраструктура и списък на основните и спомагателните съоръжения на енергийния обект; документи, доказващи правото на собственост, съответно ограниченото вещно право на ползване върху обекта (обектите), чрез които ще се осъществява лицензионната дейност, заедно със скици; доказателства, че са изпълнени изискванията на нормативната уредба по околната среда за разрешаване въвеждането в експлоатация, съгласно Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), Закона за защитените територии (ЗЗТ) и Закон за водите (ЗВ); доказателства за назначения персонал и неговата квалификация, данни за управленската и организационната структура на лицензианта и данни за числеността и квалификацията на персонала, зает в упражняване на лицензионната дейност и актуализирани бизнес план и финансов модел.

На основание чл. 22, ал. 1 от НЛДЕ, по искане на лицензианта процедурата по разрешаване започване на осъществяването на лицензионната дейност може да се извърши след подписване на констативен акт за установяване на годността за приемане на

строежа образец 15 съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.). В този случай, лицензиантът представя документите по чл. 21, ал. 1, т. 2 - 6 от НЛДЕ и констативния акт.

Административното производство по даване на разрешение от страна на КЕВР за започване осъществяване на лицензионната дейност „производство на електрическа енергия“ чрез изградения енергиен обект е по искане на лицензианта, по реда на чл. 22, ал. 1 и ал. 2 от НЛДЕ, а именно след подписване на констативен акт за установяване на годността за приемане на строежа (образец 15), приложение към чл. 7, ал. 3, т. 15 към Наредба № 3 от 31.07.2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството и разрешаване започване осъществяването на лицензионната дейност под условие – след получаване на документ за въвеждане на строежа в експлоатация, издаден при условията и по реда на ЗУТ.

Със заявление с вх. № Е-12-116-1 от 14.06.2024 г., дружеството е поискало разрешаване започване осъществяване на лицензионната дейност „производство на електрическа енергия“ чрез изградената фотоволтаична централа, а именно: енергиен обект с инсталирана мощност 80,31 MW (AC).

1. За доказване на изискването на **чл. 21, ал. 1, т. 2 от НЛДЕ**, дружеството е представило информация за техническите и експлоатационните характеристики на енергийния обект – ФЕЦ „Хаджидимитрово-Кронос“, за който се иска разрешение на Комисията.

Описание на енергийния обект с неговите технически и технологични характеристики:

„КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД ще изпълнява дейността „производство на електрическа енергия“ чрез енергиен обект състоящ се от 5 броя технологично свързани фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ) с обща инсталирана постояннотокова (DC) мощност 99 180,12 kW_p, разположени в урегулирани поземлени имоти (УПИ), както следва: (S1) УПИ XIII24.925 с ПИ 77030.24.925, (S2) УПИ III 36.648 с ПИ 77030.36.648, (S3) УПИ II 36.285 с ПИ 77030.36.285, (S4) УПИ XIII24.124, 24.125, 24.915, 24.916, 24.917 с ПИ 77030.24.924, (S5) УПИ VI 32.654 с ПИ 77030.32.654, с площ съответно: 706 362 m², 30 672 m², 39 165 m², 127 905 m², 67 285 m². Участъкът, в който са разположени панелите е със сравнително равнинен характер и конструкциите са с ориентация север-юг.

За посочените фотоволтаични централи в съответните УПИ, са използвани фотоволтаични панели модел „Jinko Solar _JKM560-580N-72HL4-BDV“ с мощност 575-580 W_p и имат коефициент на полезно действие 22,45 %.

Отделните модули имат следните показатели: висока производителност, 30 години гаранция за 87,4% от мощността им, лесно инсталиране с използване на конвенционални кабели, висококачествено производство при 100% краен контрол със съставяне на протокол за изпитание на всеки модул поотделно, рамки от висококачествен елуксирани алуминий, предпазно темперирано стъкло с ниско съдържание на желязо с висок коефициент на пропускане.

Фотоволтаичният модул се състои от 144 (2x72) бр. N type Mono-cristaline фотоволтаични клетки (SMBB Technology + Half Cell). Покриването е с еднослойно темперирано предпазно стъкло 2 mm, с ниско съдържание на желязо, покритие за минимално отражение и с висок коефициент на пропускане на светлината (>91%). Обратната страна на PV-модула е с еднослойно темперирано предпазно стъкло 2 mm, с ниско съдържание на желязо, покритие за минимално отражение и с висок коефициент на пропускане на светлината (>91%).

PV-модулите притежават висока устойчивост на повреди от градушка и издържат на симулирани натрупвания на сняг и лед.

Технически данни на използваните фотоволтаични модули:

- технология на клетката – N type Mono-cristaline фотоволтаични клетки (SMBB

Technology + Half Cell);

- номинална мощност – $575W_p$ - $580W_p$;
- номинално напрежение (V_{mp}) – $42,59V$;
- номинален ток (I_{mp}) – $13,62A$; - работна температура – (- 40 до $+85^{\circ}C$); - гаранция на производителя – 12 години.

Броят на инсталираните фотоволтаични панели с посочените по-горе характеристики в съответните УПИ, е както следва:

- УПИ XIII 24.925 – 130 026 бр. с общ максимален капацитет $75\,415.08\,kW_p$;
- УПИ III 36.648 – 2 496 бр. с общ максимален капацитет $1\,435.20\,kW_p$;
- УПИ II 36.285 – 4 368 бр. с общ максимален капацитет $2\,511.60\,kW_p$;
- УПИ XII 24.124, 24.125, 24.915, 24.916, 24.917 – 6 240 бр. с общ максимален капацитет $9\,771.84\,kW_p$;
- УПИ VI 32.654 – 11 232 бр. с общ максимален капацитет $6\,458.40\,kW_p$.

През първите 12 години фирмата производител гарантира, че номиналната мощност на фотоволтаичните модули няма да е по-ниска от 91,95% и не по-ниска от 87,4% за 30 годишен срок. Всички данни са при стандартни условия: $1000\,W/m^2$, $25^{\circ}C$ температура на клетката, АМ спектър 1,5. Всеки един модул е монтиран на едноосова следяща метална система (тракер). Ориентацията на системата е север-юг, като всеки „тракер“ е едноредов. Всяка конструкция е изградена така, че върху нея да има възможност за монтаж на 26 броя, 52 броя и 72 броя фотоволтаични панела.

Инвертори – за преобразуване на генерираната постояннотокова енергия от фотоволтаичните панели в променливотокова за посочените по-горе 5 броя ФЕЦ в съответните УПИ, са монтирани следните инвертори в:

- УПИ XIII 24.925 – 6 броя инверторни станции „SUNGROW SG8800UD-MV“ и 1 брой инверторна станция „SUNGROW SG6600UD-MV“ с АС мощности съответно 6×8800 и $1 \times 6600\,kW$. Общо присъединени стринга за УПИ-то са 5001 бр.;
- УПИ III 36.648 – в това УПИ няма разположени инверторни станции. В УПИ-то са предвидени 96 бр. стринга, които се присъединяват към инверторната станция разположена в УПИ II 36.285;
- УПИ II 36.285 – 1 брой инверторна станция „SUNGROW SG6600UD-MV“ с АС мощност $1 \times 6600\,kW$. Общия брой стрингове в това УПИ са 168 бр.;
- УПИ XII 24.124, 24.125, 24.915, 24.916, 24.917 – 1 брой инверторна станция „SUNGROW SG8800UD-MV“ с АС мощност $1 \times 8800\,kW$. Общия брой стрингове в това УПИ са 648 бр.;
- УПИ VI 32.654 – 1 брой инверторна станция „SUNGROW SG6600UD-MV“ с АС мощност $1 \times 6600\,kW$. Общия брой стрингове в това УПИ са 432 бр.

Инверторните са за открит монтаж, монтирани са на собствен фундамент. Всеки един инвертор се присъединява в трансформатор $0,63/33\,kV$, посредством подходящо оразмерени кабели или изолирани шинопроводи, в зависимост от мощността на инвертора. Трансформаторите са част от инверторната станция.

От своя страна самите трафопостове са присъединени на страна СрН $33\,kV$ към нова повишаваща подстанция $33/110\,kV$ разположена в УПИ IV-36.649 по КК на с. Хаджидимитрово, от където електрическата енергия се пренася по нова ВЛ $110\,kV$ към електропреносната мрежа на ЕСО (въздушен електропровод $110\,kV$ „Калояново“).

Мълниезащита и заземяване на фотоволтаичните централи:

За предпазване на обслужващия персонал от опасни допирни напрежения е изпълнена заземителна инсталация. За заземител се използва контур от стоманена горещопоцинкована шина $40/4\,mm$ и/или горещопоцинкован проводник $\phi 10$, която е положена в изкоп за кабелите на дълбочина не по-малка от 80 см. От нея посредством горещопоцинкован проводник $\phi 10$, се заземяват конструкциите за фотоволтаичните

модули и инверторите. Отделните сглобки на конструкцията се премостят с проводник НО7V-K 1x16 mm², което спомага за изравняване на потенциалите и по-добра връзка със заземителната инсталация. Заземителния контур е оразмерен да има преходно съпротивление по-ниско от 4 Ω целогодишно. Заземителната инсталация на фотоволтаичната инсталацията е свързана със заземителната инсталация на инверторните станции. Към заземителния контур е свързано и заземителното „въже“ на свързващия кабел Ср.Н. – от/към новата повишаваща подстанция.

Защитата на цялата фотоволтаична инсталацията от пряко попадение на мълния се осъществява посредством мълниеприемници с изпреварващо действие, $\Delta t = 60 \mu s$ с височина на монтаж $h = 7 m$.

Към заземителната инсталация са свързани и металните носещи конструкции, корпусите на металните табла, РЕ – шините на електрическите табла, стълбовете, а така също и всички метални съоръжения, които нормално не са под напрежение, но могат да попаднат под такова при аварийни ситуации.

- Електрически защиты – съоръженията във всяка съставна фотоволтаична инсталация са защитени с всички необходими защиты съгласно действащите в страната правилници, наредби и други нормативни разпоредби. Защитата на стринговете се осъществява на входа на всеки инвертор. Във всички електрически табла (постоянно токови и променливо токови) и инвертори е изпълнен монтаж на защита от пренапрежение (катоден отводител).

2. За доказване на изискването на **чл. 21, ал. 1, т. 3 от НЛДЕ**, а именно документи, доказващи правото на собственост, съответно ограниченото вещно право на ползване върху обекта (обектите), чрез които ще се осъществява лицензионната дейност, заявителят е предоставил следните документи:

2.1. За поземлен имот с идентификатор 77030.24.924:

- Договор за продажба на общински недвижим имот от 17.03.2021 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 1561 от 24.03.2021 г., акт № 73, том 5;

- Договор за покупко-продажба на недвижим имот № ГД53-19/21.10.2022 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 7372 от 28.10.2022 г., акт № 63, том 25;

- Договор за замяна на недвижими имоти от 20.08.2004 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 5052 от 30.08.2004 г., том VI, стр. 162;

- Нотариален акт за покупко-продажба на недвижими имоти № 23, том 2, рег. № 3082, н.д. № 213 от 2021 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 3167 от 04.06.2021 г., акт № 161, том 16;

- Акт № 4161 за частна държавна собственост, вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 4644 от 06.08.2021 г., акт № 163, том 15;

2.2. За поземлен имот с идентификатор 77030.24.925:

- Нотариален акт за покупко-продажба на недвижими имоти № 48, том 3, рег. № 5483, дело № 427 от 2022 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 5761 от 31.08.2022 г., акт № 109, том 19, дело № 3475 от 2022 г.;

- Нотариален акт за покупко-продажба на недвижими имоти № 115, том 3, рег. № 6394, дело № 493 от 2022 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 6790 от 11.10.2022 г., акт № 41, том 23, дело № 4097 от 2022 г.;

- Нотариален акт за покупко-продажба на недвижими имоти № 85, том I, рег. № 624, дело № 76 от 31.03.2022 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 1749 от 31.03.2022 г., акт № 6, том 6, дело № 958 от 2022 г.;

- Нотариален акт за продажба на недвижим имот № 96, том II, рег. № 1777, дело № 264 от 28.10.2021 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 6813 от 28.10.2021 г., акт № 81, том 23, дело № 4301 от 2021 г.;

- Нотариален акт за дарение на недвижим имот № 143, том V, рег. № 10551, дело № 691 от 03.10.2003 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 5750 от 03.10.2003

г., акт № 104, том XVIII, дело № 3908 от 2003 г.;

- Договор за продажба на общински недвижим имот от 06.04.2022 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. 2022 от 12.04.2022 г., акт 182, том 6;

- Договор № ПО-03-24 от 04.11.2021 г. за прехвърляне право на собственост върху земите по чл. 27, ал. 8 от ЗСПЗЗ, вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 7150 от 10.11.2021 г., акт № 115, том 24;

2.3. За поземлен имот с идентификатор 77030.32.654:

- Договор за продажба на общински недвижим имот от 13.04.2022 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. 2171 от 18.04.2022 г., акт 86, том 7;

- Нотариален акт за продажба на недвижим имот № 91, том IV, рег. № 3505, дело № 507 от 29.07.2022 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. № 4804 от 28.10.2021 г., акт № 53, том 16, дело № 2919 от 2022 г.;

- Договор за продажба на общински недвижим имот от 03.05.2022 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. 2539 от 09.05.2022 г., акт 132, том 8;

2.4. За поземлен имот с идентификатор 77030.36.285:

- Договор за продажба на общински недвижим имот от 07.07.2021 г., вписан в Службата по вписванията с вх. рег. 4216 от 19.07.2021 г., акт 91, том 17;

2.5. За поземлен имот с идентификатор 77030.36.648:

- Договор № П – 1719 от 07.09.2004 г. за замяна на общински недвижим имот, вписан в Службата по вписванията с вх. рег. 6462 от 15.10.2004 г., том VIII, стр. 147.

За поземлените имоти, в които са построени гореописаните обекти, „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД е представило и скици за всеки от имотите, издадени от Служба по геодезия, картография и кадастър (СГКК) – гр. Ямбол. От тях е видно, че трайното предназначение на териториите е „урбанизирани“, а начинът на трайно ползване е „за електроенергийно производство“.

3. За доказване на изискването на **чл. 21, ал. 1, т. 4 от НЛДЕ**, а именно доказателства, че са изпълнени изискванията на нормативната уредба по околната среда за разрешаване въвеждането в експлоатация, когато това се изисква съгласно Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), Закона за защитените територии (ЗЗТ) и Закона за водите (ЗВ), заявителят е представил заверени копия на:

- писмо с изх. № КОС-01-2385 (1) от 06.04.2023 г. на Регионалната инспекция по околната среда и водите - Стара Загора, относно: инвестиционно предложение за изграждане на повишаваща станция 33/110 kV с мощност 80 MW в имот с идентификатор 77030.36.648 и възлова станция 110 kV в имот с идентификатор 77030.36.649 в землището на с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа. Според това писмо имотът не попада в границите на защитени зони по смисъла на Закона за защитените територии и в границите на защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. В писмото е посочено и че инвестиционното предложение за изграждане на повишаваща станция 33/110 kV с мощност 80 MW в имот с идентификатор 77030.36.648 и възлова станция 110 kV в имот с идентификатор 77030.36.649 в землището на с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа не попада в обхвата на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и не подлежи на регламентираните в закона процедури по екологична оценка и оценка на въздействието върху околната среда. В тази връзка РИОСВ счита, че при реализацията на посоченото по-горе инвестиционно предложение няма вероятност от отрицателно въздействие върху защитени зони от мрежата „Натура 2000“, включително и върху най-близко разположената защитена зона за опазване на местообитанията BG0000192 „Река Тунджа 1“, поради не е необходимо провеждане на процедура по реда на глава втора от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;

- Решение № С3-10-ЕО/2023 г. на Регионална инспекция по околна среда и водите – Стара Загора, с което компетентния орган е решил да не се извършва екологична оценка и оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване в защитените зони за изработване на Подробен устройствен план-план за застрояване за „Изграждане на две фотоволтаични централи“ в поземлени имоти с идентификатори 77030.24.125 и 77030.36.285, землище на с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, обл. Ямбол, който няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони;

- Решение № С3-13-ЕО/2021 г. на Регионална инспекция по околна среда и водите – Стара Загора, с което компетентния орган е решил да не се извършва екологична оценка и оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване в защитените зони за „Подробен устройствен план-план за застрояване на имоти с идентификатори 77030.24.915 и 77030.24.916 с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, за изграждане на две фотоволтаични централи с инсталирана мощност 4,37 MW и 4,99 MW“, който няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони“.

- Писмо с изх. № КОС-01-744 (1) от 17.03.2023 г. на Регионална инспекция по околна среда и водите - Стара Загора, относно: промяна на подробен устройствен план – план за застрояване с проведена процедура за преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка. В това писмо е посочено, че част от поземлените имоти, попадащи в обхвата на територията на подробния устройствен план – план за застрояване са се преобразували, в резултат, на което са образувани имоти с нови идентификатори. В тази връзка Регионална инспекция по околна среда и водите – Стара Загора посочва, че настъпилите промени не представляват изменение и/или разширение, което може да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда, поради което за прилагане на подробния устройствен план – план за застрояване не е необходимо провеждане на процедура по реда на глава шеста от ЗООС.

4. За доказване на изискването на **чл. 21, ал. 1, т. 5 от НЛДЕ**, а именно доказателства за назначения персонал и неговата квалификация, данни за управленската и организационната структура на лицензианта и данни за числеността и квалификацията на персонала, зает в упражняване на лицензионната дейност е видно следното:

Дружеството е предоставило следната информация относно поддръжката и експлоатация на ФЕЦ „Хаджидимитрово-Кронос“:

Димитър Георгиев Батаков в качеството си на единствен управител на „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД е с основни управленски функции, както следва:

- > осъществява връзка с регулаторните и административни органи по отношение на дейността на дружеството, свързана с производството на електрическа енергия;
- > ръководи поддържането и развитието на дейността на дружеството;
- > следи за изпълнението на договори с изпълнители;
- > подпомага и координира възложените дейности на външни контрагенти.

Поддръжка и експлоатация (О&М договор):

Поддръжката и експлоатацията на ФЕЦ „Хаджидимитрово-Кронос“ ще се осъществява от две водещи компании в сектора, както следва:

1.1 Поддръжка и експлоатация на фотоволтаичното поле и съпътстващата техническа структура ще се осъществява от водеща българска компания с дългогодишен международен опит при изграждане, управление и поддръжка на фотоволтаични централи - „XXX“ ЕООД, ЕИК: XXX, със седалище и адрес на управление: XXX.

Основните задължения по О&М договора на „XXX“ ЕООД са както следва:

- > поддържа високо квалифициран и опитен персонал от най-малко двама инженери с необходимата квалификация съгласно изискванията на ЗЕВИ за извършване на поддръжка и експлоатация на централи от възобновяеми източници. Представяме копия на дипломи и

автобиографии на специалистите, които ще са ангажирани при работата на централата, а именно за инж. Константин Петров, арх. Юлий Василев, инж. Калоян Георгиев.

- > отговоря за нормалната работа на централата;
- > поддържа писмена информация за дейностите, извършени по ФЕЦ, която се предоставя периодично на „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД или при поискване;
- > ще спазва и изпълнява приетия план за поддържа и експлоатация;
- > ще осигури безопасното и законосъобразно упражняване на дейността по производство на електрическа енергия от обекта и др.

1.2. Поддръжка и експлоатация на новата подстанция на ФЕЦ и инсталираните централни инвертори ще се осъществява от българската компания на световния технологичен лидер, с фокус развитие на устойчиво енергийно бъдеще, а именно „XXX“ ЕООД, ЕИК: XXX, със седалище и адрес на управление: XXX.

Основните задължения по О&М договора на „XXX“ ЕООД са както следва:

- > поддържа високо квалифициран и опитен персонал от най-малко двама инженери с необходимата квалификация съгласно изискванията на ЗЕВИ за извършване на поддръжка и експлоатация на централи от възобновяеми източници;
- > отговоря за нормалната работа на подстанцията и инверторите;
- > ще спазва и изпълнява приетия план за поддържа и експлоатация;
- > ще осигури безопасното и законосъобразно упражняване на дейността по производство на електрическа енергия от обекта и др.

Прогнозиране на производството на ФЕЦ:

Дейностите по прогнозиране на производството от централата, изготвяне и подаването на почасови графици за електрическа енергия до „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, включително навсякъде другаде където е необходимо, „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД ще възложи на лицензиран търговец на електрическа енергия, с дългогодишен опит и експертиза, по силата на Договор за покупка и балансиране на електрическа енергия.

Дружеството заявява, че след стартирането на лицензионната дейност по производство на електрическа енергия посредством ФЕЦ „Хаджидимитрово-Кронос“, при необходимост, ще привлече допълнителни човешки ресурси с подходяща автобиография и професионален опит. Представени са и копия на дипломи и автобиографии на специалистите, които ще са ангажирани при работата на централата.

5. С оглед на изискването на **чл. 21, ал. 1, т. 6 от НЛДЕ**, а именно заявителят да представи актуализирани бизнес план и финансов модел в подаденото заявление с вх. № Е-12-116-1 от 14.06.2024 г., „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД е декларирало, че в одобрения с Решение № БП-40 от 07.07.2023 г. на КЕВР бизнес план за периода 2023 г. – 2027 г., както и във финансовия модел няма съществени промени, които да водят до необходимост от актуализиране на одобрения бизнес план и финансов модел на дружеството.

6. Финансови възможности за осъществяване на дейността „производство на електрическа енергия“ и източници на финансиране:

Съгласно чл. 22, ал. 1 от НЛДЕ, изискванията за даване на разрешение за започване осъществяването на лицензионна дейност „производство на електрическа енергия“ са свързани с доказване на наличието на финансови възможности на заявителя и способността му да осигури необходимите средства и обезпечения. При издаване на лицензия № Л-694-01 от 07.07.2023 г. за „производство на електрическа енергия от възобновяем енергиен източник преди изграждане на енергийния обект“, съгласно Решение № Л-694 от 07.07.2023 г. на КЕВР структурата на финансиране е XXX% собствени средства и XXX% привлечени средства.

В тази връзка в производството по издаване на лицензия дружеството е доказало наличие на финансови възможности за изграждане на енергийния обект с мощност 99,180

MW_p, а именно: общо инвестиционни разходи в размер на XXX хил. лв. (XXX хил. евро), като източниците на финансиране са XXX% собствени парични средства в размер на XXX хил. лв. (XXX хил. евро), съгласно Протокол от 05.06.2023 г. от решение на „Кронос Биотоп 2022“ ЕООД, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД и XXX% привлечени средства в размер на XXX хил. лв. (XXX хил. евро), съгласно сключен договор за кредит с XXX (разрешен с Решение № Р-474 от 24.08.2023 г. на КЕВР) .

В допълнение следва да се има предвид, че при доказано осигурено финансиране на проекта и при заложените параметри и допускания от дружеството в изработения финансов модел и бизнес план, в които са включени и плащанията на главница и лихви за периода на обслужване на привлечените средства към XXX, е установено че нетните парични потоци са положителни стойности във всички години, като същите са формирани на база предвижданията на дружеството по отношение на производствената програма и прогнозни цени.

В тази връзка и на база основните показатели при извършването на оценка на ефективността на проекта, същите го определят като ефективен и икономически целесъобразен.

Предвид гореизложеното, може да се направи извода, че „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД притежава финансови възможности да изгради и въведе в експлоатация ФЕЦ „Хаджидимитрово-Кронос“, в с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, обл. Ямбол.

7. В изпълнение на чл. 22, ал. 1, изр. второ от НЛДЕ, „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД е представило заверени копия на 5 (пет) броя констативни актове за установяване годността за приемане на строежите, (образец № 15, приложение № 15 към чл. 7, ал. 3, т. 15 от Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството), съставени от комисия в състав: възложителя, проектантите, строителя и строителния надзор, както следва:

- Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа обр. 15 от 23.04.2024 г. за фотоволтаична електрическа централа с инсталирана мощност 1,1 MW;
- Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа обр. 15 от 24.04.2024 г. за фотоволтаична електрическа централа с инсталирана мощност 12,38 MW и стандартизирано комбинирано съоръжение от инвертор и трансформатор с мощност 8,8 MVA;
- Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа обр. 15 от 25.04.2024 г. за фотоволтаична електрическа централа с инсталирана мощност 59,4 MW и стандартизирани комбинирани съоръжения от инвертор и трансформатор – 6 бр. с мощност 8,8 MVA и 1 бр. с мощност 6,6 MVA;
- Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа обр. 15 от 25.04.2024 г. за фотоволтаична електрическа централа с инсталирана мощност 1,93 MW и стандартизирано комбинирано съоръжение от инвертор и трансформатор с мощност 6,6 MVA;
- Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа обр. 15 от 24.04.2024 г. за фотоволтаична електрическа централа с инсталирана мощност 5,5 MW и стандартизирано комбинирано съоръжение от инвертор и трансформатор с мощност 5,5 MVA.

Видно от описаните по-горе констативни актове, приемателните комисии са приели, че съответните строежи са изпълнени съгласно одобрените инвестиционни проекти, заверената ексекутивна документация, изискванията към строежите по чл. 169, ал. 1 и ал. 2 от Закона за устройство на територията, условията на договора за строителство и съответните анекси към него и че наличната строителна документация в

достатъчна степен характеризира изпълненото строителство.

Предвид гореизложеното, може да се направи извода, че „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД е изпълнило изискванията на чл. 21, ал. 1 и чл. 22, ал. 1, изр. второ от НЛДЕ и притежава технически възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията чрез изградения енергиен обект с обща инсталирана мощност 80,31 MW (AC), след получаване на документите за въвеждане на строежите в експлоатация, издадени при условията и по реда на Закона за устройство на територията. За енергийния обект, за който се иска разрешение са изпълнени изискванията за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда.

Изказвания по т.5.:

Ал. Йорданов каза, че моли работната група за много стегнато докладване, тъй като Комисията вече е издала лицензия за осъществяване на лицензионната дейност под условие. Очевидно е, че условията за започване на лицензионната дейност са изпълнени и не е необходимо пространно излагане на обстоятелствата, които са изложени в доклада и с които Комисията се е запознала.

Ив. Н. Иванов каза, че напълно приема това предложение. Комисията просто трябва да се произнесе относно разрешение за започване на дейността.

Докладва Б. Паунов. Със заявлението дружеството е поискало разрешаване започване осъществяването на лицензионна дейност „производство на електрическа енергия“ чрез изградена фотоволтаична централа с инсталирана мощност 80,31 MW (AC). В доклада са описани основните технически и технологични характеристики. Описани са и всички документи, разрешения за Акт 15, писмата от Инспекцията по опазване на околната среда, в които се казва, че няма проблеми за дейността „производство на електрическа енергия“.

На основание чл. 40, ал. 1, т. 1-3 от Закона за енергетиката, чл. 22, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди и приеме следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да даде на „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД исканото разрешение;
3. Да одобри Приложение № 2 – Описание на енергийния обект с неговите технически и технологични характеристики към лицензия № Л-694-01 от 07.07.2023 г., издадена на „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД;
4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

Б. Паунов прочете и диспозитива на проекта на решение:

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Разрешава на „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД, с ЕИК 128570950, със седалище и адрес на управление: Република България, област Ямбол, община Ямбол, гр. Ямбол, п.к. 8600, район ул. „Иван Вазов“ № 8, започване осъществяването на лицензионната дейност по лицензия № Л-649-01 от 07.07.2023 г. за „производство на електрическа енергия“ чрез изградения енергиен обект фотоволтаична електрическа централа

„Хаджидимитрово-Кронос“ с инсталирана мощност 80,31 MW (АС), находяща се в с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, обл. Ямбол, след получаване на документи за въвеждане на строежа в експлоатация, издадени при условията и по реда на Закона за устройство на територията.

2. Одобрява Приложение № 2 „Описание на енергийния обект с неговите технически и технологични характеристики“ към лицензията, представляващо приложение и към решението.

3. Задължава „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД да представи в Комисията за енергийно и водно регулиране документи за въвеждане на строежа в експлоатация, издадени при условията и по реда на Закона за устройство на територията, в 7 дневен срок от получаването им.

Ал. Йорданов каза, че има редакционна бележка към работната група. Тя касае т. 4 от предложенията в доклада, в която се говори за данни, които са достъпни в публични регистри и са оповестени от заявителя: и да се замени с и/или, защото при сегашното изписване обхватът се стеснява.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 40, ал. 1, т. 1-3 от Закона за енергетиката, чл. 22, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Разрешава на „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД, с ЕИК 128570950, със седалище и адрес на управление: Република България, област Ямбол, община Ямбол, гр. Ямбол, п.к. 8600, ул. „Иван Вазов“ № 8, започване осъществяването на лицензионната дейност по лицензия № Л-649-01 от 07.07.2023 г. за „производство на електрическа енергия“ чрез изградения енергиен обект фотоволтаична електрическа централа „Хаджидимитрово-Кронос“ с инсталирана мощност 80,31 MW (АС), находяща се в с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, обл. Ямбол, след получаване на документи за въвеждане на строежа в експлоатация, издадени при условията и по реда на Закона за устройство на територията.

2. Одобрява Приложение № 2 „Описание на енергийния обект с неговите технически и технологични характеристики“ към лицензията, представляващо приложение и към решението.

3. Задължава „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД да представи в Комисията за енергийно и водно регулиране документите за въвеждане на строежа в експлоатация, издадени при условията и по реда на Закона за устройство на територията, в 7 дневен срок от получаването им.

4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

В заседанието по **точка пета** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **пет гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

Ив. Н. Иванов каза, че в 11:00 часа има среща с министъра на енергетиката на Молдова и допълни, че възлага на Бл. Голубарев да завърши разглеждането на последните две точки от дневния ред. Ив. Н. Иванов допълни, че е провел разговор с Ал. Йорданов. Поради ангажираност, неговата молба е следващото заседание за започне не в 12:00 часа, а в 12:30 часа, защото в противен случай не би могъл да присъства.

Говори Р. Тоткова, без микрофон.

Ив. Н. Иванов излезе от зала 4.

Води Бл. Голубарев.

По т.6. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-775 от 25.06.2024 г. относно **заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-71 от 04.06.2024 г. на „Езио Трейд“ ЕООД, за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.**

Административното производство е образувано по постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-71 от 04.06.2024 г. на „Езио Трейд“ ЕООД за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“, на основание чл. 21, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5 и ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 9, ал. 1, т. 10 и ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). За проучване на обстоятелствата в заявлението и приложенията към него е сформирана работна група със Заповед № 3-Е-161 от 06.06.2024 г. на председателя на КЕВР.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, се установи следното:

1. На основание чл. 21, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5 и ал. 5 от ЗЕ и чл. 9, ал. 1, т. 10 и ал. 2 от НЛДЕ, „Езио Трейд“ ЕООД е поискало издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

Съгласно чл. 40, ал. 1, т. 1 и ал. 7 от ЗЕ лицензия се издава на лице, регистрирано по Търговския закон или с еквивалентна регистрация по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, което: притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията. Изискването по чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЕ, а именно: да има вещни права върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността, ако те са изградени, не се прилага по отношение на лицензията за дейността „търговия с електрическа енергия“. Следователно, тази лицензионна дейност не предполага наличие на енергиен обект, поради което за нея не е приложимо и изискването по чл. 40, ал. 1, т. 3 от ЗЕ – представяне на доказателства, че енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността по лицензията, отговарят на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда.

По силата на чл. 39, ал. 5 от ЗЕ и чл. 9, ал. 2 от НЛДЕ когато лицето, което кандидатства за издаването на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ и отговаря на изискванията за координатор на балансираща група, съответната лицензия съдържа правата и задълженията, свързани с дейността на „координатор на балансираща група“.

2. „Езио Трейд“ ЕООД, ЕИК 207577584 е еднолично дружество с ограничена отговорност, със седалище и адрес на управление: Р България, област Бургас, община Бургас, 8000 гр. Бургас, ул. „Константин Фотинов“ № 1, вх. Г, ет. 5, ап. 19, което се установява след извършена служебна справка в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията.

„Езио Трейд“ ЕООД има следния предмет на дейност: търговия с електроенергия, организиране на пазара на електрическа енергия, инвестиционна дейност в енергийни обекти за производство и търговия с енергия, произведена от всякакъв вид енергийни източници, покупка на стоки или други вещи с цел препродажбата им в първоначален, обработен или преработен вид, производство, пренос и продажба на електрическа и/или топлинна енергия, след получаване на съответен лиценз, всякакви други дейности, които не са забранени от закона.

Капиталът на дружеството е в размер на 2 000 (две хиляди) лева, разпределен в 200 (двеста) дяла, с номинална стойност от 10 (десет) лева всеки. Капиталът на дружеството е изцяло внесен. Едноличен собственик на капитала на заявителя е Милка Георгиева Каракитукова, гражданин на Р България. „Езио Трейд“ ЕООД се управлява и представлява от управителя Милка Георгиева Каракитукова.

Видно от горното, „Езио Трейд“ ЕООД е търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2, т. 1 от Търговския закон, следователно отговаря на изискванията по чл. 40, ал. 1 от ЗЕ да бъде лице, регистрирано по Търговския закон.

3. Съгласно чл. 3, т. 14 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици (ЗИФОДРЮПДРКЛТДС), в производство по издаване на лицензии по ЗЕ се забранява пряко и/или косвено участие на дружество, регистрирано в юрисдикции с преференциален данъчен режим, както и на контролираните от тях лица. По смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на ЗИФОДРЮПДРКЛТДС „юрисдикции с преференциален данъчен режим“ са юрисдикциите по смисъла на § 1, т. 64 от Допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), с изключение на Гибралтар (брит.) и държавите – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство. Според посочената разпоредба на ЗКПО министърът на финансите по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите утвърждава списък на държавите/териториите - юрисдикции с преференциален данъчен режим, който се обнародва в „Държавен вестник“. В тази връзка, със Заповед № ЗМФ-33 от 13.01.2023 г., обн. ДВ, бр. 7 от 2023 г., в сила от 01.02.2023 г., министърът на финансите е утвърдил списък на държавите/териториите, които са юрисдикции с преференциален данъчен режим, включващ: Вирджинските острови (САЩ), Остров Гуам (САЩ), Остров Рождество (Коледен остров), Питкърн и Република Палау. Също така, юрисдикции с преференциален данъчен режим са и държавите/териториите, включени в Списъка на Европейския съюз на юрисдикциите, неказващи съдействие за данъчни цели – арг. от § 1, т. 64, изр. последно от Допълнителните разпоредби на ЗКПО. Такъв Списък е приет от Съвета на Европейския съюз на 26.02.2024 г., обнародван е в Официален вестник на Европейския съюз, С 1804 от 2024 г. и включва юрисдикции, неказващи съдействие за данъчни цели, както следва: Американска Самоа, Ангила, Антигуа и Барбуда, Фиджи, Гуам, Палау, Панама, Руска федерация, Самоа, Тринидад и Тобаго, Американски Вирджински острови, както и Вануату.

Съгласно § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗИФОДРЮПДРКЛТДС „контрол“ е понятие по смисъла на § 2, ал. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), според който „контрол“ е контролът по смисъла на § 1в от Допълнителните разпоредби на Търговския закон, а именно – когато едно физическо или юридическо лице (контролиращ) притежава повече от половината от

гласовете в общото събрание на друго юридическо лице, или има право да определя повече от половината от членовете на управителния или надзорния орган на друго юридическо лице и същевременно е акционер или съдружник в това юридическо лице, или има право да упражнява решаващо влияние върху друго юридическо лице по силата на сключен с него договор или по силата на неговия дружествен договор или устав, или е акционер или съдружник в друго юридическо лице и по силата на договор с други акционери или съдружници контролира самостоятелно повече от половината от гласовете в общото събрание на това юридическо лице. Контрол по смисъла на § 2, ал. 3 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП е и всяка възможност, която, без да представлява индикация за пряко или косвено притежаване, дава възможност за упражняване на решаващо влияние върху юридическо лице или друго правно образувание при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване на юридическото лице, прекратяване на дейността му и други въпроси от съществено значение за дейността му.

С оглед горното, по отношение на „Езио Трейд“ ЕООД следва да бъде установена структурата на собственост и контрол на дружеството. В тази връзка, от представената от дружеството информация и след извършена служебна справка в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел към Агенция по вписванията се установява следното:

Едноличен собственик на капитала на „Езио Трейд“ ЕООД е Милка Георгиева Каракитукова, гражданин на Р България.

Във връзка с гореизложеното за „Езио Трейд“ ЕООД не е налице забраната на чл. 3, т. 14 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици.

4. Заявителят е представил изискуемата по чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „а“ и б. „б“ от НЛДЕ декларация от управителя на „Езио Трейд“ ЕООД - Милка Георгиева Каракитукова, с която същата декларира, че не е лишена от правото да упражнява търговска дейност и не е осъдена с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството. Въз основа на представена декларация по чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „в“, б. „г“ и б. „д“ от НЛДЕ и удостоверение за актуално състояние се установява също, че заявителят не е в производство по несъстоятелност, не е обявен в несъстоятелност, не е в ликвидация; на дружеството не е отнемана лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ и не е постановен акт на КЕВР за отказ да се издаде лицензия за същата дейност.

Предвид изложеното, издаването на исканата лицензия не е в противоречие с чл. 40, ал. 4, т. 1-3 от ЗЕ.

5. Срок на исканата лицензия:

Срокът на лицензията, за която кандидатства „Езио Трейд“ ЕООД е 10 (десет) години. Заявителят е обосновал искания срок на лицензията, с това че същият е оптимален, като би осигурил възможността на заявителя за дългосрочно планиране на дейността му и постигане на поставените цели. Този срок ще способства за изпълнение на плановете на лицензианта за навлизане и устойчиво развитие на пазара на електрическа енергия, за извършване на ефективни инвестиции в обучението и развитието на служителите си, както и изграждане на мрежа от клиенти и ноу-хау. Дружеството счита, че при започване на лицензионната дейност, подобен оптимален срок е необходим за създаване на сигурност в развитието на дейността. Предлаганият срок би осигурил реализация, както на средносрочните, така и на дългосрочните планове и намерения, на дружеството чрез гарантиране на стабилен паричен поток и оформяне на естествени стимули за дългосрочни инвестиции и положителна финансова експозиция. „Езио Трейд“ ЕООД, счита че е този срок е разумен с оглед на гарантиране на достатъчно време за реализация на намеренията на дружеството, при непрекъснато наблюдение на пазара на

електрическа енергия.

6. Технически, материални и човешки ресурси и организационна структура за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“:

Относно наличието на технически и материални ресурси за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

„Езио Трейд“ ЕООД ще изпълнява дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ в офис, който се намира в гр. Бургас, ул. „Константин Фотинов“ № 1, вх. Г, ап. 18, съгласно сключен договор за наем с физическо лице, копие от който е приложен към заявлението.

Заявителят декларира, че разполага със следните материални ресурси и изградена информационна мрежа и софтуер за извършване на лицензираната дейност по търговия с електрическа енергия, за които е представил копия на фактури за закупуване: лаптоп Lenovo ThinkBook 14 G6 IRL с процесор Intel Core i5-1335u 4.60GHz, RAM 32GB DDR5 4800MHz, хард диск 512 GB NVMe SSD, видео карта Intel Iris Xe Graphics, 14” екран; преносим компютър Dell Vostro 3530 с процесор Intel Core i3-1305U 4.50GHz, RAM 32GB DDR4 3200MHz, хард диск 1000 GB NVMe SSD, видео карта Inter UHD Graphics, 15.6” IPS 120Hz матов екран; операционна система Microsoft Windows 11 Pro; приложения на Microsoft 365: Outlook, Teams, Word, OneNote, PowerPoint; антивирусна програма Windows Defender; защити за локален администратор AdminByRequest; имейл сървър Microsoft 365 Exchange. Дружеството уверява, че всички компютри са свързани с интернет и е предоставило копие на договор за предоставяне на достъп до интернет с „Глобал Нет Технолоджи“ АД.

Съгласно чл. 11, ал. 6, т. 2 от НЛДЕ и Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ), средствата за обмен на информация за целите на работа на пазара, осигурявани от търговските участници, се одобряват от независимия преносен оператор „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД). С писмо с изх. № ЦУ-ЕСО-5696#1 от 04.06.2024 г. ЕСО ЕАД декларира, че „Езио Трейд“ ЕООД е изпълнило изискванията за комуникационно и компютърно оборудване за електронен обмен на данни. Декларираните от дружеството технически средства (информационна мрежа, програмно осигуряване и комуникационна инфраструктура), необходими за сключване на сделки с електрическа енергия по свободно договорени цени (съгласно чл. 100, ал. 1 от ЗЕ), отговарят на условията, определени в ПТЕЕ.

Въз основа на гореизложеното и представените доказателства може да се приеме, че „Езио Трейд“ ЕООД притежава технически възможности и материални ресурси за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

Относно наличието на човешки ресурси и опит за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“:

Предоставени са данни за управленската и организационна структура на „Езио Трейд“ ЕООД. Видно от нея, дружеството се управлява от управител, който задава стратегическата посока на компанията, взема ключови бизнес решения и осигурява надзор над следните отдели:

- Търговски отдел – отговаря за закупуването и продажбата на енергийни продукти;
- Отдел „Управление на риска“ – занимава се с намаляването на финансовите и пазарните рискове, като си сътрудничи тясно с търговския екип за наблюдение на пазарните условия и осигуряване на спазването на рисковите прагове;
- Отдел „Операции“ – отговаря за логистиката на доставката на енергийни продукти до клиентите на дружеството, управлява графици, транспорт и др.;

- Финансов отдел – управлява финансовите аспекти на дружеството, включително счетоводство, бюджетирание и финансово отчитане;

- Отдел „Маркетинг“ – разработва и прилага маркетингови стратегии за да промотира продуктите и услугите, които предоставя дружеството, като си сътрудничи с търговския и оперативния екип за нуждите и предпочитанията на клиентите;

- Отдел „Човешки ресурси“ – надглежда всички аспекти на управлението на служителите, от набирането и обучението им, както и отговаря за съответствието с трудовите закони;

- Правен отдел – отговаря за правното съответствие на дружеството, управлява договори, преговаря споразумения и осигурява съответствие с приложимите закони и регулации;

- ИТ отдел – поддържа и развива технологичната инфраструктура, включително търговски платформи, системи за управление на риска и инструменти за анализ на данни, за подкрепа на ефективната дейност и вземане на решения.

Представени са автобиографии на управителя на дружеството, както и на лицето ангажирано в упражняване на дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“. След получаване на лицензията и навлизането на пазара, „Езио Трейд“ ЕООД планира да наеме и допълнително служители с квалификация и опит в търговията с електроенергия.

Предвид гореизложеното и въз основа на представените от дружеството доказателства може да се приеме, че „Езио Трейд“ ЕООД разполага с човешки ресурси и организационна структура за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“ с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

7. Финансови възможности на заявителя за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“, както и наличие на финансови гаранции и обезпечения за сключване на сделки за търговия с електрическа енергия съгласно Правилата за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи (Правилата):

Дружеството „Езио Трейд“ ЕООД е представило прогнозни финансови отчети за приходите и разходите, както и прогноза за паричните потоци за периода 2024 г. – 2028 г. за управление и развитие на дейността „търговия с електрическа енергия“.

Във финансовите прогнози, представени от дружеството са заложили увеличаващи се количества електрическа енергия за покупко-продажба от XXX MWh през 2024 г. до XXX MWh през 2028 г.

Прогнозните цени, по които дружеството ще купува и продава електрическа енергия през периода, са както следва:

Показател	Мярка	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Средна покупна цена	лева/MWh	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Средна продажна цена	лева/MWh	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Количество търгувана ел. енергия общо	MWh	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX

Прогнозата за приходите от лицензионната дейност за търговия с електрическа енергия е, че се очаква да нараснат от XXX хил. лв. през 2024 г. на XXX хил. лв. през 2028 г. За разглеждания период дружеството очаква печалба, като размера ѝ ще нараства от XXX хил. лева до XXX хил. лева.

Сравнителна таблица на прогнозните приходи и разходи за периода 2024 г. – 2028

г. е представена по-долу:

Показатели в хил. лева	Прогноза				
	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.
Приходи	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Разходи	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Оперативна печалба	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX

Дружеството е представило удостоверение с изх. № XXX от XXX г. от банка „XXX“ АД, според което „Езио Трейд“ ЕООД е клиент на банката с открита специална сметка за обезпечаване на бъдещи сделки при упражняване на лицензионната дейност „търговия с електрическа енергия“, наличността по която към XXX г. е в размер на XXX (XXX) лева. Сумата по специалната сметка е в размер, съответстващ на изискванията на чл. 19, ал. 2 и ал. 3 от Правилата, видно от прогнозната стойност на оборота от търговия с електрическа енергия на територията на Р България за първата година от лицензионната дейност съгласно представения в Комисията прогнозен бизнес план. Съгласно удостоверението банката се задължава при поискване от КЕВР да предоставя информация на Комисията относно оборотите и салдото по сметката.

Предвид гореизложеното може да се направи извод, че ако спази заложените в прогнозния бизнес план параметри и представените в пазарния анализ прогнозни данни, „Езио Трейд“ ЕООД ще притежава финансови възможности за извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

8. Договор за участие в стандартна балансираща група:

На основание чл. 12, ал. 1 от НЛДЕ и чл. 19, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 11, т. 9 от ПТЕЕ, „Езио Трейд“ ЕООД е представило проект на договор за участие в стандартна балансираща група и поемане на отговорност за балансиране, който е със съдържание, предвидено в чл. 12, ал. 2 от НЛДЕ. Представени са също така и общи принципи за разпределяне на небалансите в рамките на стандартна балансиращата група, въз основа на които небалансите се разпределят на всеки член от групата в съответствие с изискванията на ПТЕЕ.

9. Правила за работа с потребители на енергийни услуги:

На основание чл. 38в, ал. 1 от ЗЕ „Езио Трейд“ ЕООД е представило проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги. Според изискванията на чл. 38в, ал. 2 от ЗЕ Правилата уреждат реда и сроковете за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадените жалби, сигнали и предложения, формата на данните за потреблението и процедурата, по която доставчиците и потребителите на енергийни услуги получават достъп до тях.

10. Информация, съдържаща се в заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-71 от 04.06.2024 г. и приложените към него документи, представляваща информация, защитена по закон:

„Езио Трейд“ ЕООД е посочило, че в представените от дружеството документи, част от административната преписка, се съдържа информация, съставляваща търговска тайна. Представени са мотиви за нейното квалифициране като такава, включително чрез посочване на частен интерес, който ще бъде засегнат при нейното разкриване, в съответствие с разпоредбите на чл. 3 от Закона за защита на търговската тайна и на § 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на конкуренцията. Заявителят е посочил, че информацията в документите относно прогнозните счетоводни баланси, отчети за приходите и разходите, отчети за паричните потоци; прогнозни цени и количества за покупка и продажба на електрическа енергия; информация относно банковите сметки на дружеството и наличностите по тях, не следва да се разкрива

публично, защото съдържат търговска тайна.

Съгласно чл. 18 от ЗЕ не следва да се разгласява информация, обявена за търговска тайна от заявителите и лицензиантите, ако нейното разгласяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци или до застрашаване на търговския интерес на трети лица.

Предвид горното, посочената информация следва да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на КЕВР на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от ЗЕ.

Изказвания по т.6.:

Докладва М. Трифонов. След преглед и анализ на предоставените документи към заявлението е установено, че те отговарят на изискванията на ЗЕ и НЛДЕ по отношение на заявлението за издаване на лицензия за „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

Едноличен собственик на капитала на „Езио Трейд“ ЕООД е Милка Георгиева Каракитукова, гражданин на Р България.

„Езио Трейд“ ЕООД е посочило, че в представените от документи, част от административната преписка, се съдържа информация, съставляваща търговска тайна. Представени са мотиви за нейното квалифициране като такава, включително посочване на частен интерес, който ще бъде засегнат при нейното разкриване.

Предвид горното, посочената информация следва да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на КЕВР на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от ЗЕ.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди следните решения:

- 1. Да приеме настоящия доклад;*
- 2. Да определи дата, час и място на провеждане на открито заседание за разглеждане на приетия по т. 1 доклад, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;*
- 3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи по търговска регистрация „Езио Трейд“ ЕООД или други упълномощени от тях представители на дружеството;*
- 4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.*

Ал. Йорданов каза, че прави редакционна бележка по т. 4 от предложенията в доклада: и да се замени с и/или.

Бл. Голубарев каза, че насрочва откритото заседание на 03.07.2024 г. от 10:15 ч.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-775 от 25.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-71 от 04.06.2024 г. на „Езио Трейд“ ЕООД, за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

2. Насрочва открито заседание за разглеждане на доклада по т.1 на 03.07.2024 г. от 10:15 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени лицата, представляващи „Езио Трейд“ ЕООД или други упълномощени от тях представители на дружеството, като се осигури и възможност за дистанционно участие.

3. Докладът, датата и часът на провеждане на откритото заседание да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.

4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

В заседанието по **точка шеста** участват членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (Александър Йорданов – за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т. 7. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-ДК-773 от 25.06.2024 г. относно **заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 21.05.2024 г. от „Топлофикация-Плевен“ АД за издаване на лицензия за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.**

Административното производство е образувано по получено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 21.05.2024 г. на „Топлофикация-Плевен“ АД за издаване на лицензия за дейността „търговия с природен газ“, на основание чл. 39, ал. 1, т. 5, предложение второ от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 9, ал. 1, т. 10а от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). За проучване на обстоятелствата в заявлението и приложенията към него е сформирана работна група със Заповед № 3-Е-152 от 23.05.2024 г. на председателя на КЕВР. С писмо с изх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 06.06.2024 г. на КЕВР от заявителя е изискано да представи допълнителна информация и документи. С писма с вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 13.06.2024 г., вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 17.06.2024 г. и вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 24.06.2024 г. заявителят е представил изисканата информация.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, се установи следното:

1. На основание чл. 21, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5 от ЗЕ и чл. 9, ал. 1, т. 10а от НЛДЕ „Топлофикация-Плевен“ АД е поискало издаване на лицензия за дейността „търговия с природен газ“.

Съгласно чл. 39, ал. 1, т. 5, предложение второ от ЗЕ и чл. 9, ал. 1, т. 10а от НЛДЕ, дейността „търговия с природен газ“ подлежи на лицензиране по този закон. Съгласно чл. 40, ал. 1, т. 1 и ал. 7 от ЗЕ лицензия се издава на лице, регистрирано по Търговския закон или с еквивалентна регистрация по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, което: притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията. Изискването по чл. 40, ал. 1, т. 2 от ЗЕ, а

именно: да има вещни права върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността, ако те са изградени, не се прилага по отношение на лицензията за дейността „търговия с природен газ“. Следователно, тази лицензионна дейност не предполага наличие на енергиен обект, поради което за нея не е приложимо и изискването по чл. 40, ал. 1, т. 3 от ЗЕ – представяне на доказателства, че енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността по лицензията, отговарят на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда.

2. „Топлофикация-Плевен“ АД е акционерно дружество с ЕИК 114005624, вписано в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията, със седалище и адрес на управление: област Плевен, община Плевен, гр. Плевен, п. к. 5800, Източна индустриална зона № 128, което се установява от представеното Удостоверение за актуално състояние изх. № 20240202134855 от 02.02.2024 г. от Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията.

„Топлофикация-Плевен“ АД има следния предмет на дейност: производство на електрическа и топлинна енергия, пренос на топлинна енергия и други дейности и услуги, обслужващи основните дейности, както и всяка друга незабранена от закона дейност.

„Топлофикация-Плевен“ АД е титуляр на лицензия № Л-058-03 от 08.01.2001 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, със срок от 20 години, която с Решение № ИЗ-Л-058 от 20.02.2020 г. на КЕВР е изменена и срокът ѝ е продължен с 20 години, считано от 08.02.2021 г., както и лицензия № Л-059-05 от 08.01.2001 г. за дейността „пренос на топлинна енергия на територия в град Плевен“ със срок от 20 години, която с Решение № ИЗ-Л-058 от 20.02.2020 г. на КЕВР е изменена и срокът ѝ е продължен с 20 години, считано от 08.02.2021 г.

Капиталът на дружеството е в размер 20 512 356 (двадесет милиона петстотин и дванадесет хиляди триста петдесет и шест) лева, разпределен в 20 512 356 (двадесет милиона петстотин и дванадесет хиляди триста петдесет и шест) броя обикновени, поименни, безналични акции, с номинална стойност 1 (един) лев всяка, и е изцяло внесен. Всяка поименна акция дава право на притежателя ѝ на един глас в Общото събрание на акционерите.

Органи на дружеството са Общо събрание на акционерите и Съвет на директорите. Общото събрание се състои от всички акционери с право на глас. Дружеството се управлява и представлява от Съвет на директорите в състав: Йордан Василев Василев, Пламен Иванов Григоров и Александър Лилев Димитров. Съветът на директорите може да възложи управлението на дружеството на един или повече от своите членове (изпълнителен директор/изпълнителни директори).

„Топлофикация-Плевен“ АД се управлява и представлява от Йордан Василев Василев – изпълнителен директор.

Видно от горното, „Топлофикация-Плевен“ АД е търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2, т. 1 от Търговския закон, следователно отговаря на изискванията по чл. 40, ал. 1 от ЗЕ да бъде юридическо лице, регистрирано по Търговския закон.

3. Съгласно чл. 3, т. 14 от Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици (ЗИФОДРЮПДРКЛТДС), в производство по издаване на лицензии по ЗЕ се забранява пряко и/или косвено участие на дружество, регистрирано в юрисдикции с преференциален данъчен режим, както и на контролираните от тях лица. По смисъла на §1, т. 2 от Допълнителната разпоредба на ЗИФОДРЮПДРКЛТДС „юрисдикции с преференциален данъчен режим“ са юрисдикциите по смисъла на §1, т. 64 от Допълнителните разпоредби

на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), с изключение на Гибралтар (брит.) и държавите – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство. Според посочената разпоредба на ЗКПО министърът на финансите по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите утвърждава списък на държавите/териториите – юрисдикции с преференциален данъчен режим, който се обнародва в „Държавен вестник“. В тази връзка, със Заповед № ЗМФ-33 от 13.01.2023 г., обн. ДВ, бр. 7 от 2023 г., в сила от 01.02.2023 г., министърът на финансите е утвърдил списък на държавите/териториите, които са юрисдикции с преференциален данъчен режим, включващ: Вирджинските острови (САЩ), Остров Гуам (САЩ), Остров Рождество (Коледен остров), Питкърн и Република Палау. Също така, юрисдикции с преференциален данъчен режим са и държавите/териториите, включени в Списъка на Европейския съюз на юрисдикциите, неоказващи съдействие за данъчни цели – арг. от §1, т. 64, изр. последно от Допълнителните разпоредби на ЗКПО. Такъв Списък е приет от Съвета на Европейския съюз на 26.02.2024 г., обнародван е в Официален вестник на Европейския съюз, С 1804 от 2024 г. и включва юрисдикции – неоказващи съдействие за данъчни цели, както следва: Американска Самоа, Ангила, Антигуа и Барбуда, Фиджи, Гуам, Палау, Панама, Руска федерация, Самоа, Тринидад и Тобаго, Американски Вирджински острови, както и Вануату.

Съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗИФОДРЮПДРКЛТДС „контрол“ е понятие по смисъла на §2, ал. 3 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), според който „контрол“ е контролът по смисъла на §1в от Допълнителните разпоредби на Търговския закон, а именно – когато едно физическо или юридическо лице (контролиращ) притежава повече от половината от гласовете в общото събрание на друго юридическо лице, или има право да определя повече от половината от членовете на управителния или надзорния орган на друго юридическо лице и същевременно е акционер или съдружник в това юридическо лице, или има право да упражнява решаващо влияние върху друго юридическо лице по силата на сключен с него договор или по силата на неговия дружествен договор или устав, или е акционер или съдружник в друго юридическо лице и по силата на договор с други акционери или съдружници контролира самостоятелно повече от половината от гласовете в общото събрание на това юридическо лице. Контрол по смисъла на §2, ал. 3 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП е и всяка възможност, която, без да представлява индикация за пряко или косвено притежаване, дава възможност за упражняване на решаващо влияние върху юридическо лице или друго правно образувание при вземане на решения за определяне състава на управителните и контролните органи, преобразуване на юридическото лице, прекратяване на дейността му и други въпроси от съществено значение за дейността му.

С оглед горното, по отношение на „Топлофикация-Плевен“ АД следва да бъде установена структурата на собственост и контрол на дружеството. От представения препис от книгата на акционерите на „Топлофикация-Плевен“ АД към 14.06.2024 г. се установява, че дружеството, упражняващо контрол върху „Топлофикация-Плевен“ АД посредством притежаваните 92,60% от капитала му, е Каталанд ЛТД, дружество с ограничена отговорност, регистрирано във Великобритания. Едноличен собственик на капитала на Каталанд ЛТД, Великобритания, е физическо лице – Сара Ейми Грайс, гражданин на Великобритания.

Предвид горното, по отношение на „Топлофикация-Плевен“ АД не е приложима забраната на чл. 3, т. 14 от ЗИФОДРЮПДРКЛТДС.

4. Заявителят е представил изискуемите по чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „а“ и б. „б“ от НЛДЕ декларации, че членовете на Съвета на директорите на дружеството не са лишавани от

правото да упражняват търговска дейност и не са осъждани с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството.

Представени са и декларации по чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „в“ - б. „д“ от НЛДЕ, че дружеството не е в производство по несъстоятелност, не е обявено в несъстоятелност и не е в ликвидация, не му е отнемана лицензия за дейността „търговия с природен газ“, нито му е отказвано издаване на лицензия за същата дейност. Представена е декларация за истинността на заявените обстоятелства и на приложените документи и данни, съгласно изискванията на чл. 3, ал. 3 от НЛДЕ.

Предвид изложеното, издаването на исканата лицензия не е в противоречие с чл. 40, ал. 4, т. 1 – 3 от ЗЕ.

5. Срок на исканата лицензия

Срокът на лицензията, за която кандидатства заявителят, е **35 (тридесет и пет)** години, който е обосноваван със следните аргументи: Дружеството притежава дългогодишен опит в областта на енергетиката, разполага с екип от специалисти в различните сфери на дейност. Сформирането на екип за дейността „търговия с природен газ“ е част от плановете на „Топлофикация-Плевен“ АД да разширява, организира и оптимизира своята търговска дейност. Към настоящия момент заявителят е част от пазара на природен газ като потребител. След либерализацията на пазара на природен газ работи активно не само с обществения доставчик, но и с други участници на пазара. Притежаването на лицензия за търговия с природен газ ще позволи на дружеството да стане активен участник на пазара не само като потребител, но и като търговец. „Топлофикация-Плевен“ АД счита, че това ще доведе до положителен финансов резултат от осъществяваната търговска дейност и че исканият срок на лицензията ще му позволи да се утвърди на пазара на природен газ. Дружеството има за цел да разширява тази дейност и при необходимост ще назначи допълнително търговски специалисти. Според дружеството посоченият срок ще даде сигурност и предвидимост както в търговските сделки, така и в планирането и инвестирането в допълнителен материален и човешки ресурс.

Предвид обстоятелството, че развитието на пазара на природен газ е изключително динамично, както в Република България, така и в региона, не може да бъде направена реалистична прогноза за възможностите на заявителя да оперира на този пазар за период по-дълъг от десет години. С оглед на посочения срокът, за който да бъде издадена исканата лицензия, **следва да е 10 (десет) години.**

6. Технически, материални и човешки ресурси и организационна структура за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“:

„Топлофикация-Плевен“ АД предвижда да извършва дейността „търговия с природен газ“ от офис, находящ се на адрес: гр. Плевен, ул. „Източна индустриална“ № 128. В тази връзка е представена информация за притежание на материални ресурси и информационно оборудване от изпълнителния директор на „Топлофикация-Плевен“ АД, както и заверено копие на Нотариален акт № (...) от (...) за признаване право на собственост на недвижим имот – земя и сгради.

„Топлофикация-Плевен“ АД разполага с информационна мрежа и софтуер за извършване на дейността „търговия с природен газ“, във връзка с което са представени копия на фактури и приемо-предавателни протоколи. Заявителят разполага със (...) за (...) с осигурена защита и е представил копие на фактура за предоставяне на (...) за срок до (...) „Топлофикация-Плевен“ АД е представило копие на Договор от (...) с доставчик на телекомуникационни услуги (...) за доставка на интернет и други телекомуникационни услуги.

Дружеството предвижда да обособи три работни места, чрез които ще се обработва и изпраща информацията за участие в пазара на природен газ, оборудвани с необходимата техника.

С оглед изпълнение на изискванията за доказване на наличие на права върху техническата осигуреност за сключване на сделки с природен газ, заявителят е представил писмо от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД с изх. № (...) от (...) в което се посочва, че средствата за осъществяване на лицензионната дейност отговарят на софтуерните и хардуерни изисквания на системата за борсова търговия Trauport Joule, в т.ч. по отношение на операционна система, минимален размер на оперативна памет и софтуерни програми. В писмото се посочва също, че средствата за осъществяване на лицензионна дейност отговарят на изискванията на информационната система на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, в това число по отношение на обмен на данни между „Топлофикация-Плевен“ АД и „Газов Хъб Балкан“ ЕАД.

„Топлофикация-Плевен“ АД е посочило, че е подало заявление за достъп до газопреносните мрежи на „Булгартрансгаз“ ЕАД и разполага с ресурс да осигури съответните обезпечения по договора за достъп и пренос на природен газ по газопреносни мрежи и договора за покупка и продажба на природен газ за балансиране.

Представени са копия на дипломи за завършено образование на членовете на Съвета на директорите на дружеството, от които може да се направи извод, че притежават образование и квалификация, необходими за извършване на дейността.

„Топлофикация-Плевен“ АД е представило схема на управленската и организационна структура на дружеството за дейността „търговия с природен газ“, която включва: изпълнителен директор; ръководител отдел Производствено-технологична дейност, финансов директор; юрисконсулт; специалист търговия; инженер производствено планиране, прогнозиране и развитие; инженер енергетик; технически организатор (деловодител); консултант продажби.

Изпълнителният директор и служителите по горепосочените длъжности ще бъдат пряко ангажирани с дейността, подлежаща на лицензиране. В тази връзка са представени Договор за възлагане на управление от (...) между „Топлофикация-Плевен“ АД и Йордан Василев (изпълнителен директор) и допълнителни споразумения към сключени трудови договори със служителите, от които е видно наличието на трудови правоотношения между служителите и заявителя. Представени са доказателства за тяхното образование и квалификация, а именно: копия на дипломи за завършено образование и автобиографии.

Въз основа на гореизложеното, „Топлофикация-Плевен“ АД, притежава технически, материални и човешки ресурси и организационна структура за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.

7. Финансови възможности за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“

От годишните финансови отчети на „Топлофикация-Плевен“ АД за 2021 г., 2022 г. и 2023 г. е видно, че дружеството отчита за периода: загуба в размер на 14 384 хил. лв. за 2021 г., загуба в размер на 6903 хил. лв. за 2022 г. и печалба от 5159 хил. лв. за 2023 г. Общите приходи на дружеството се увеличават от 102 702 хил. лв. за 2021 г. на 224 841 хил. лв. за 2022 г. и намаляват на 197 657 хил. лв. за 2023 г. Общите разходи се увеличават от 117 432 хил. лв. за 2021 г. на 232 584 хил. лв. за 2022 г. и намаляват на 191 933 хил. лв. за 2023 г.

Нетекущите активи се увеличават от 92 307 хил. лв. за 2021 г. на 174 297 хил. лв. за 2023 г., а текущите активи нарастват от 46 266 хил. лв. за 2021 г. на 55 072 хил. лв. за 2023 г. Основният капитал за 2021 г. е 19 842 хил. лв. и се увеличава на 20 512 хил. лв. през 2022 г., като запазва стойността си за 2023 г. Собственият капитал на дружеството нараства от 8166 хил. лв. за 2021 г. на 40 799 хил. лв. за 2023 г. Нетекущите пасиви

нарастват от 80 672 хил. лв. за 2021 г. на 104 674 хил. лв. за 2023 г., а текущите пасиви нарастват от 49 735 хил. лв. за 2021 г. до 83 896 хил. лв. за 2023 г.

Показатели, характеризиращи финансово-икономическото състояние на „Топлофикация-Плевен“ АД за периода 2021 – 2023 г.: Коефициентът на обща ликвидност се изменя от 0,93 за 2021 г. на 1,15 за 2022 г. и на 0,66 за 2023 г., което означава, че дружеството не е имало затруднения при погасяване на текущите си задължения със свободни оборотни средства през 2021 г. и 2022 г., а може да е имало затруднения през 2023 г. *Коефициентът на финансова автономност* се изменя от 0,06 за 2021 г. на 0,23 за 2022 г. и на 0,22 за 2023 г., което означава, че дружеството може да е имало затруднения да покрива задълженията си със собствени средства.

Заявителят декларира, че за осъществяване на лицензионната дейност ще бъдат използвани собствени средства. В случай на необходимост „Топлофикация-Плевен“ АД може да използва привлечени средства от финансови институции, като източник на финансиране за оборотни средства. В тази връзка е представена и банкова референция от (...) с изх. № (...) от (...), според която дружеството има открити сметки в лева и евро със съответните наличности и редовно обслужван към (...) кредит в евро с остатък към (...) в размер на (...).

Прогнозните обеми за търговия и средни прогнозни цени на природния газ са представени в таблица № 1:

Таблица № 1

Прогнозни обеми търгуван природен газ и средни прогнозни цени на природния газ			
Параметри	2024 г.	2025 г.	2026 г.
Прогнозни количества покупко-продажби на природен газ, MWh	(...)	(...)	(...)
Прогнозни средни цени за покупка на природен газ, лв./MWh	(...)	(...)	(...)
Прогнозни средни цени за продажби на природен газ, лв./MWh	(...)	(...)	(...)

„Топлофикация-Плевен“ АД е представило прогнозни годишни финансови отчети за цялостната дейност на дружеството, включително търговия с природен газ, за периода 2024 – 2026 г. За периода дружеството прогнозира да реализира печалби по години в размер на: (...) хил. лв. за 2024 г.; (...) хил. лв. за 2025 г. и (...) хил. лв. за 2026 г. Общите приходи от дейността на дружеството се увеличават от (...) хил. лв. за 2024 г. на (...) хил. лв. през 2026 г. Приходите от търговия с природен газ са в размер на (...) хил. лв. за 2024 г. и нарастват до (...) хил. лв. за 2026 г. Общите разходи от дейността на дружеството се увеличават от (...) хил. лв. за 2024 г. на (...) хил. лв. за 2026 г., като разходите за покупка на природен газ за търговия нарастват от (...) хил. лв. за 2024 г. на (...) хил. лв. за 2026 г.

Нетекущите активи се увеличават от (...) хил. лв. за 2024 г. на (...) хил. лв. за 2026 г. Текущите активи на дружеството намаляват от (...) хил. лв. за 2024 г. на (...) хил. лв. за 2026 г. Основният капитал е в размер на (...) хил. лв. за всяка от годините през периода. Собственият капитал е (...) хил. лв. за 2024 г. и се увеличава до (...) хил. лв. за 2026 г. Нетекущите пасиви намаляват от (...) хил. лв. за 2024 г. на (...) хил. лв. за 2026 г. Текущите пасиви намаляват от (...) хил. лв. за 2024 г. на (...) хил. лв. за 2026 г. От представените прогнозни парични потоци за периода 2024 – 2026 г. е видно, че в края на всяка една година от периода прогнозираните парични наличности са с положителни стойности.

Прогнозните приходи и разходи, финансовите резултати, както и показателите, характеризиращи финансовото състояние на дружеството, определени на база обща балансова структура за цялостната дейност на дружеството, са посочени в таблица № 2:

Таблица № 2

Параметри	2024 г.	2025 г.	2026 г.
Общо приходи (хил. лева)	(...)	(...)	(...)

Общо разходи (хил. лева)	(...)	(...)	(...)
Счетоводна печалба (хил. лева)	(...)	(...)	(...)
Финансов резултат (хил. лева)	(...)	(...)	(...)
Коефициентът на обща ликвидност (КА/КП)	(...)	(...)	(...)
Коефициентът на финансова автономност СК/(ДП+КП)	(...)	(...)	(...)

Показатели, характеризиращи финансово-икономическото състояние на „Топлофикация-Плевен“ АД за периода 2024 – 2026 г.: Коефициентът на обща ликвидност от (...) през 2024 г. намалява на (...) през 2026 г. Това е показател, че дружеството няма да има затруднения при покриването на текущите си задължения със свободни оборотни средства. Коефициентът на финансова автономност, показващ степента на независимост от ползване на привлечени средства се изменя от (...) през 2024 г. на (...) през 2026 г. Това е показател, че дружеството може да има затруднения за покриване на задълженията си със собствени средства.

Въз основа на гореизложеното, може да се приеме, че параметрите, заложи от „Топлофикация-Плевен“ АД за периода 2024 – 2026 г., ще осигурят на дружеството необходимите материални и финансови ресурси за изпълнение на лицензионните му задължения във връзка с осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.

8. Правила за работа с потребителите на енергийни услуги

На основание чл. 38в, ал. 1 от ЗЕ „Топлофикация-Плевен“ АД е представило проект на Правила за работа с потребители на енергийни услуги. Съгласно цитираната разпоредба правилата уреждат реда и сроковете за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадените жалби, сигнали и предложения, формата на данните за потреблението и процедурата, по която доставчиците и потребителите на енергийни услуги получават достъп до тях. Съгласно легалната дефиниция в ЗЕ потребител на енергийни услуги е клиент, който купува енергия или природен газ за собствено ползване (краен клиент). Тези правила уреждат отношенията на дружеството само с крайни клиенти. С оглед гарантиране на защитата на интересите на потребителите на енергийни услуги в предложения от заявителя проект на правила е необходимо да бъдат направени изменения и допълнения, както следва:

Проект на Правила за работа с потребителите на енергийни услуги на „Топлофикация-Плевен“ АД

Раздел Първи „Общи положения“

Чл. 1. (1) Тези Правила за работа с потребителите уреждат отношенията между „Топлофикация-Плевен“ АД като търговец на природен газ („Дружеството“) и купувачите по договори за покупко-продажбата на природен газ по свободно договорени цени („Клиенти“), като определят:

1. информацията, която се предоставя от клиентите преди сключване на договорите и минималното съдържание на договорите;
2. реда и сроковете за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадени жалби, сигнали и предложения;
3. информация, която се предоставя от Дружеството на Клиентите преди сключването на договора;
4. формата на данните за потреблението и процедурата, по която потребителите на енергийни услуги получават достъп до тях.

(2) Дружеството, доставчик на природен газ по договорите за продажба, е: наименование „Топлофикация-Плевен“ АД, ЕИК 114005624; седалище и адрес на

управление: област Плевен, община Плевен, гр. Плевен, п. к. 5800, Източна индустриална зона № 128, притежаващо Лицензия №.....от..... за дейността „търговия с природен газ“, издадена от Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) за територията на Република България за.....години.

(3) „Топлофикация-Плевен“ АД в качеството му на търговец на природен газ сключва сделки за продажба на природен газ на клиенти на свободния пазар. При обслужването на Клиентите си „Топлофикация-Плевен“ АД (за кратко наричано по-долу Дружеството) спазва следните принципи:

1. равен достъп до предоставяните услуги;
2. честна и открита комуникация;
3. уважение на желанията на клиента;
4. информираност на клиента;
5. стандартизиране на процесите с цел осигуряване на постоянно високо качество на обслужването и висока клиентска удовлетвореност;
6. постоянно подобрене на процесите и внедряване на добри практики; конфиденциалност.

(4) Настоящите Правила са изготвени в съответствие с чл. 38в от Закона за енергетиката (ЗЕ), Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) и Правилата за търговия с природен газ.

Раздел Втори „Търговия с природен газ“

Чл. 2. (1) Дружеството осъществява дейността „търговия с природен газ“ в съответствие с разпоредбите на българското законодателство, и по-специално (но не само) на Закона за енергетиката, Правилата за търговия с природен газ и Правила за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи и за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ.

(2) „Топлофикация-Плевен“ АД разработва и използва при работата с клиентите стандартизирани формуляри и бланки.

Чл. 3. (1) Дружеството сключва сделки с клиентите по свободно договорени цени. За сделките между „Топлофикация-Плевен“ АД и Клиента задължително се сключва писмен договор.

(2) Неразделна част от договора по ал. 1 са Общите условия, които са утвърдени от КЕВР, копие от тях се предоставя на Клиента при подписването на индивидуален договор.

(3) Промени в договорените условия по сключени индивидуални договори могат да се правят само при постигнато взаимно съгласие между „Топлофикация-Плевен“ АД и Клиента.

(4) Договорите, сключвани от Дружеството с потребители на енергийни услуги, за покупко-продажба на природен газ, съдържат най-малко посоченото в чл. 38а от ЗЕ.

Чл. 4. (1) Преди сключването на договора Дружеството предоставя на Клиентите най-малко следната информация – предлаганите услуги, цена и качество на природен газ, начини и срокове на плащане.

(2) При сключването и изпълнението на договорите за покупко-продажба на природен газ Клиентите предоставят на Дружеството цялата информация, необходима на Дружеството за изпълнение на неговите задължения по договора, както и задълженията му по издадената лицензия за търговия с природен газ.

(3) Всеки Клиент има право да получава от Дружеството най-малко следната информация, съгласно приложимото законодателство:

1. данни за собственото потребление на потребителя;
2. приложими цени за доставка на природен газ от Дружеството;
3. информация за смяна на доставчика.

Чл. 5. (1) Дружеството създава и поддържа информационна база данни относно

всички сключени договори с отделните клиенти, в която събира и съхранява информация в сроковете съгласно действащото българско законодателство.

(2) Дружеството осигурява на Клиентите широк избор на методи на плащане, включително системи за авансови плащания, които са справедливи и отразяват адекватно вероятното потребление.

Чл. 6. За продадения природен газ/указаните услуги, Дружеството издава фактури на клиентите в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Закона за данъка върху добавената стойност, Закона за акцизите и данъчните складове и Договора между страните.

Раздел Трети „Обмен на информация с потребителите. Център за работа с потребители на енергийни услуги“

Чл. 7. (1) Дружеството осигурява център за работа с Клиенти, където те могат да подават всички документи, свързани с доставките на природен газ, да им се предоставя информация относно условията на договорите, както и за предявяване на претенции по тях, за подаване на жалби и запитвания.

(2) Дружеството поддържа на своя интернет сайт актуална информация относно работата си с клиентите, включително адрес, телефон, факс и електронен адрес за контакти от страна на клиентите

Чл. 8. Информацията, която Дружеството обменя с клиентите във връзка с уреждането на детайли по сключването/прекратяването на сделки, е в писмен вид.

Чл. 9. Клиентът и Дружеството спазват правилата за конфиденциалност и неразкриване на трети страни на чувствителна търговска информация без писменото съгласие на друга страна.

Чл. 10. За целите на установяването на параметрите на сделките с всеки клиент, Дружеството използва и общодостъпни източници на информация – Търговски регистър, информация от КЕВР, публикации в пресата и други.

Чл. 11. Дружеството своевременно уведомява Клиента за значими промени в регулаторната рамка, които биха могли да имат въздействие върху дейността клиента във връзка с участието му на свободния пазар на природен газ.

Раздел Четвърти „Ред и срокове за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадените жалби, молби, сигнали и предложения. Разрешаване на спорове.“

Чл. 12. (1) Клиентите имат право да подават жалби, молби, сигнали и предложения до „Топлофикация-Плевен“ АД да проследяват движението им и да бъдат информирани за техния резултат.

(2) Жалбите, молбите, сигналите и предложенията се подават от Клиента в писмен вид, написани на български език и следва да съдържат:

1. име и адрес на подателя, а ако подател е юридическо лице БУЛСТАТ/ЕИК, адрес за кореспонденция, телефон, факс, електронен адрес, лице за контакт;

2. да е посочено в какво се състои искането;

3. да са изложени обстоятелствата по случая и да са представени доказателства, ако подателят разполага с такива;

4. да са подписани от подателя или от упълномощен представител.

(3) Жалбите, молбите, сигналите и предложенията се завеждат в съответния регистър срещу входящ номер.

(4) Дружеството поддържа регистър с информация, който съдържа:

1. жалбите, сигналите и предложенията на Клиентите;

2. отговорите на подадените жалби, сигнали и предложения.

Чл. 13. (1) Дружеството има право да изисква допълнителна информация относно

отделните случаи, както и да извършва проверки и констатации на място.

(2) В случай че част от информацията, представена от клиента в жалбата, сигнала или предложението е с поверителен характер, подателят следва изрично да посочи това обстоятелство. „Топлофикация-Плевен“ АД ще запази конфиденциалността на тази информация, с изключение ако държавен орган не я поиска във връзка с дейността на органа.

Чл. 14. (1) Отговорът се дава в писмен вид след изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за разглеждания случай.

(2) Срокът за отговор на жалба, молба, сигнал или предложение е 30 (тридесет) дни.

(3) В случай че за проверката на обстоятелствата по жалбата е необходим по-дълъг срок, „Топлофикация-Плевен“ АД уведомява писмено клиента в срока по предходната алинея.

(4) „Топлофикация-Плевен“ АД има право да изисква допълнителна информация във връзка с подадената жалба, да извършва проверки и констатации на място, както и да поиска становище от трети лица – специалисти в съответната област.

Чл. 15. (1) „Топлофикация-Плевен“ АД изпраща отговор до клиента на посочения от него адрес/седалище или имейл адрес за кореспонденция.

(2) В случай че Клиентът не е посочил адрес за кореспонденция или същият е невалиден, отговорът на „Топлофикация-Плевен“ АД се счита за редовно изпратен, ако е адресиран до адреса/седалището или имейл адреса за кореспонденция на клиента, регистриран в базата данни на „Топлофикация-Плевен“ АД.

(3) При условие че клиентът не е удовлетворен от отговора по жалба, молба, сигнал или предложение, има право да подаде жалба до КЕВР, в съответствие със ЗЕ. Жалбата се подава чрез Дружеството, което изпраща копие от цялата преписка по случая с приложени доказателства в 7 (седем) дневен срок.

Чл. 16. Дружеството съхранява преписките по жалби, молби, сигнали и предложения в срок съгласно действащото законодателство.

Чл. 17. „Топлофикация-Плевен“ АД използва всички допустими от закона способности за разрешаване на спорове, включително:

1. провежда преговори, в които „Топлофикация-Плевен“ АД се стреми изчерпателно да изложи пред Клиента своите мотиви за предприети действия, както и да даде всички необходими разяснения, свързани със спецификите на осъществяваната от дружеството лицензионна дейност с оглед избягване на един бъдещ спор;

2. участва в иницирираните пред КЕВР специални производства по доброволно уреждане на спорове между Клиенти и „Топлофикация-Плевен“ АД съгласно действащите правила на КЕВР, приети в тази връзка.

Чл. 18. (1) В случаите когато „Топлофикация-Плевен“ АД и Клиентът не могат да решат спора по пътя на преговорите или прилагайки алтернативни форми за решаване на спорове, Клиентът или „Топлофикация-Плевен“ АД могат да отнесат спора за решаване пред компетентен държавен орган, като се прилага съответния закон, относим за решаване на възникналия спор;

(2) При наличие на неплатено задължение за консумиран природен газ през изминал период „Топлофикация-Плевен“ АД може да стартира допустими от Гражданския процесуален кодекс производства за събиране на своите задължения, включително:

1. да поиска от компетентния съд издаване на заповед за изпълнение;

2. да се снабди с изпълнителен лист;

3. да потърси съдействието на съдебен изпълнител предвид издадения изпълнителен лист, като поиска налагането на обезпечителни мерки и прилагането на допустимите от закона способности за принудително събиране на задълженията.

Раздел Пети „Сътрудничество с организациите на потребителите. Комуникационни канали“.

Чл. 19. „Топлофикация-Плевен“ АД сътрудничи с организациите на потребителите, представляващи техните интереси.

Чл. 20. „Топлофикация-Плевен“ АД организира и представя съвместно с потребителските организации мерки и инициативи по развитието на пазарния модел на свободния пазар на природен газ.

Чл. 21. Комуникационни канали за предоставяне на актуална информация от „Топлофикация-Плевен“ АД на Клиентите:

- център за връзка с клиенти на „Топлофикация-Плевен“ АД – офисът на „Топлофикация-Плевен“ АД, гр. Плевен, ул. „Източна индустриална зона“ 128;
- сътрудници, обслужващи Клиента;
- официална интернет страница на дружеството – <https://www.toplo-pleven.com>;
- брошури с разяснителни информации;
- платени публикации в средствата за масово осведомяване на национално и регионално ниво;
- публикации в специализирани издания.

Раздел Шести „Заклучителни разпоредби“

§1. (1) Тези Правила са одобрени от КЕВР в Решение №от.....и са приложение и неразделна част от Лицензия №за дейността „търговия с природен газ“.

(2) Дружеството публикува Правилата в един централен и в един местен всекидневник, както и на интернет страницата си и влизат в сила от публикуването им.

(3) Изменения на Правилата се извършват по реда за тяхното одобряване.

§2. В случай на изменения в законодателството, разпоредбите на тези Правила, които противоречат на измененията, се заместват от императивните норми на закона.

9. Защитена по закон информация, съдържаща се в подаденото от „Топлофикация-Плевен“ АД заявление и която следва да бъде неразгласявана:

„Топлофикация-Плевен“ АД е посочило документите, в които се съдържа защитена по закон информация, както и мотивите за това. Според заявителя такава информация се съдържа във финансовата обосновка за периода 2024 – 2026 г., тъй като съдържа данни за количествата природен газ, прогнозния отчет за приходи и разходи, чието разкриване би било евентуална причина за манипулация на цените на акциите на заявителя, които към настоящия момент се търгуват на регулирания пазар за финансови инструменти. Търговска тайна е и кореспонденцията с „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, която съдържа приложения с данни, касаеща техническата обезпеченост за комуникация и обмен на данни на „Топлофикация-Плевен“ АД, използвания хардуер, неговите характеристики, както и софтуерът, с който ще бъде извършена дейността. Такива данни не се съдържат в доклада.

На следващо място заявителят посочва, че защитена по закон информация се съдържа във всеки представен документ, съдържащ лични данни на физически лица, на основание Регламент (ЕС) 2016/679 относно защитата на физическите лица във връзка с обработване на лични данни. Такава информация относно физическите лица, съдържаща лични данни по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/679 относно защитата на физическите лица във връзка с обработване на лични данни, не е посочена в изготвения доклад, с оглед спазване на принципа на свеждане на данните до минимум, регламентиран в чл. 5, пар. 1, б. „в“ от Регламента.

„Топлофикация-Плевен“ АД счита за търговска тайна и обяснителната записка,

приложена към заявлението, която съдържа данни и доказателства за материалните ресурси и техническата обезпеченост на дружеството.

Заявителят посочва, че посочената по-горе информация представлява за него производствена и търговска тайна по смисъла на §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на Закона за достъп до обществена информация, както и по смисъла на чл. 20, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Закона за опазване на околната среда. Същата съдържа факти, информация, решения и данни, свързани със стопанската и икономическа дейност на дружеството и по смисъла на §1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на конкуренцията е „производствена или търговска тайна“, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите. Според дружеството е налице основание да бъде прието наличието на търговска тайна на основание Директива (ЕС) 2016/943 на Европейския Парламент и на Съвета относно защитата на ноу-хау и търговски тайни, въз основа на която е приет Закона за защита на търговската тайна, съгласно които търговска тайна обхваща ноу-хау, търговската и технологична информация в случаите, когато е налице законен интерес те да бъдат запазени поверителни и основано на закона очакване за запазването на тази поверителност. Освен това заявителят посочва, че представената информация притежава реална търговска стойност, чието нерегламентирано придобиване, използване или разкриване може да навреди на интересите на топлофикационното дружество като урони неговия научно-технически потенциал, стопански и финансови интереси, стратегически позиции и конкурентоспособност.

Посочените от „Топлофикация-Плевен“ АД данни представляват факти и информация, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на дружеството, за което то е взело необходимите мерки. Съгласно чл. 18 от ЗЕ председателят на Комисията, нейните членове и служителите на нейната администрация, са длъжни да не разгласяват информация, обявена за търговска тайна от заявителите и лицензиантите, ако нейното разгласяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци, или до застрашаване на търговския интерес на трети лица.

С оглед гореизложеното, искането за заличаване на търговска тайна е основателно в частта относно съдържащата се в доклада информация, представляваща защитена по закон информация, като при публикуването на доклада и решението на КЕВР следва да бъде заличена.

Изказвания по т. 7.:

Докладва М. Димитров. В Комисията е получено заявление от „Топлофикация-Плевен“ АД с искане за издаване на лицензия за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“, на основание Закона за енергетиката и Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката. От представената информация е установено следното:

„Топлофикация-Плевен“ АД е акционерно дружество, вписано в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията, със седалище и адрес на управление: гр. Плевен, Източна индустриална зона № 128.

Ал. Йорданов каза, че не е необходимо да бъдат излагани тези детайли. „Топлофикация-Плевен“ АД вече е лицензиант на Комисията по друга лицензия за производство и пренос на топлинна енергия. Ал. Йорданов каза, че моли за съвсем кратко докладване, тъй като всеки от състава на Комисията има ангажименти, предвид следващото заседание.

М. Димитров продължи с докладването. В доклада е изследвана собствеността. Установено е, че дружеството, упражняващо контрол върху „Топлофикация-Плевен“ АД, посредством притежаваните 92,60% от капитала му, е Каталанд ЛТД, дружество с ограничена отговорност, регистрирано във Великобритания. Единоличен собственик на капитала на Каталанд ЛТД, Великобритания, е физическо лице – Сара Ейми Грайс,

гражданин на Великобритания.

Предвид горното, по отношение на „Топлофикация-Плевен“ АД не е приложима забраната на чл. 3, т. 14 от ЗИФОДРЮПДРКЛТДС.

Дружеството е поискало срокът на лицензията да бъде 35 години, като е посочило аргументите, че притежава дългогодишен опит в областта на енергетиката и към настоящия момент е част от пазара на природен газ като потребител. Според дружеството посоченият срок ще даде сигурност и предвидимост както на търговските сделки, така и в планирането и инвестирането на допълнителен материален и човешки ресурс.

Предвид развитието на пазара на природен газ в България и региона, както и неговата динамичност, не може да бъде направена реалистична прогноза за възможностите на заявителя да оперира на този пазар за период по-дълъг от десет години. С оглед на посоченото срокът, за който да бъде издадена исканата лицензия, следва да е 10 години.

Дружеството е осигурило съответните компютърни конфигурации и софтуер за извършване на дейността „търговия с природен газ“. Представено е писмо от „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, в което се посочва, че системите на дружеството отговарят на системата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД.

„Топлофикация-Плевен“ АД е посочило, че е подало заявление за достъп до газопреносните мрежи на „Булгартрансгаз“ ЕАД и разполага с ресурс да осигури съответните обезпечения по договора за достъп и пренос на природен газ по газопреносни мрежи и договора за покупка и продажба на природен газ за балансиране. Към момента все още не е сключен договор с „Булгартрансгаз“ ЕАД.

„Топлофикация-Плевен“ АД притежава технически, материални и човешки ресурси и организационна структура за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.

Заложените параметри от „Топлофикация-Плевен“ АД за периода 2024 – 2026 г. по отношение на прогнозни количества за реализация и съответните цени, както и прогнозните годишни финансови отчети, ще осигурят на дружеството необходимите материални и финансови ресурси за изпълнение на лицензионните му задължения във връзка с осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.

Дружеството е представило и проект на Правила за работа с потребителите на енергийни услуги, който съдържа следните раздели: „Общи положения“, „Търговия с природен газ“, „Обмен на информация с потребителите. Център за работа с потребители на енергийни услуги“, „Ред и срокове за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадените жалби, молби, сигнали и предложения. Разрешаване на спорове“, „Сътрудничество с организациите на потребителите. Комуникационни канали“.

Дружеството е посочило следните документи, в които се съдържа информация, която не следва да бъде разгласявана: финансовата обосновка за периода 2024 – 2026 г., кореспонденцията с „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, както и лични данни на физическите лица. Следва да се отбележи, че в доклада не се съдържа такава информация.

Дружеството посочва като търговска тайна и обяснителната записка, приложена към заявлението, която съдържа данни и доказателства за материалните ресурси и техническата обезпеченост на дружеството.

Искането за заличаване на тази информация е основателно в частта относно съдържащата се в доклада информация, представляваща защитена по закон информация, като при публикуването на доклада и решението на КЕВР следва да бъде заличена.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1, чл. 21, ал. 1, т. 1 и т. 5 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5, предложение второ от Закона за енергетиката, чл. 9, ал. 1, т. 10а от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и във връзка с чл. 43, ал. 1 и ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да определи дата, час и място на провеждане на открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;
3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи по търговска регистрация „Топлофикация-Плевен“ АД или други упълномощени от тях представители на дружеството;
4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация с изключение на данните достъпни в публичните регистри, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

М. Димитров каза, че иска да посочи две технически грешки, които са допуснати в доклада. В предпоследния абзац на стр. 4 е записано „Топлофикация-Перник“ АД, а всъщност става въпрос за „Топлофикация-Плевен“ АД. Същата грешка е повторена и на последната стр. 11 (предпоследния абзац преди диспозитива).

Ал. Йорданов каза, че прави уточнението, че навсякъде в доклада трябва да се чете „Топлофикация-Плевен“ АД, независимо къде са грешките. Те се считат за отстранени с докладването им и включването им в протокола. Ал. Йорданов каза, че прави и редакционно допълване в т. 4 от диспозитива на доклада да се запише: „и/или публично оповестени от заявителя“.

Бл. Голубарев каза, че насрочва откритото заседание на 03.07.2024 г. от 10:20 ч.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1, чл. 21, ал. 1, т. 1 и т. 5 във връзка с чл. 39, ал. 1, т. 5, предложение второ от Закона за енергетиката, чл. 9, ал. 1, т. 10а от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и във връзка с чл. 43, ал. 1 и ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-773 от 25.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 21.05.2024 г. от „Топлофикация-Плевен“ АД за издаване на лицензия за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.

2. Насрочва открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1 на 03.07.2024 г. от 10:20 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени лицата, представляващи „Топлофикация-Плевен“ АД или други упълномощени от тях представители на дружеството, като се осигури и възможност за дистанционно участие.

3. Докладът, датата и часът на провеждане на откритото заседание да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.

4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

В заседанието по **точка седма** участват членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (Александър Йорданов – за, Благой

Голубарев – за, Димитър Кочков – за и Пенка Трендафилова – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-779 от 27.06.2024 г. относно финансов излишък за независимия преносен оператор от балансиращия пазар.

2. Задължава „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД да извърши вторичен сетълмент за датата 19.05.2024 г., при който при калкулациите само на задълженията на пазарните участници да се използва цена, изчислена по реда на Методиката, като за сетълмент периодите, за които се прилага чл. 8, ал. 4 от същата, се приложи и допълнителен коефициент $Kp_{s11} = \frac{50}{|CH_s|}$, отразяващ компенсация във връзка с реализирания финансов излишък от оператора на преносната система на 19.05.2024 г.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад с вх. № В-Дк-121 от 24.06.2024 г. относно становище по публикуван проект на Закон за водоснабдяването и канализацията и проект на становище.

2. Приема Становище по публикувания проект на Закон за водоснабдяването и канализацията.

3. Да публикува становището по т. 2 на интернет страницата на Комисията.

4. Да качи становището по т. 2 на Портала за обществени консултации.

5. Да изпрати становището по т. 2 на Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

6. Да изпрати становището по т. 2 на Министъра на финансите.

7. Да изпрати становището по т. 2 на парламентарно представените групи в 50-то Народно събрание.

По т.3. както следва:

1. Приема доклад с вх. № О-Дк-280 от 20.06.2024 г. относно приемане на Вътрешни правила за функциониране на системите за финансово управление и контрол на КЕВР.

2. Одобрява Вътрешни правила за функциониране на системата за финансово управление и контрол в Комисията за енергийно и водно регулиране.

По т.4. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-770 от 20.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 29.04.2024 г. за изменение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадено от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД.

2. Насрочва открито заседание за разглеждане на доклада по т.1 на 03.07.2024 г. от 10:10 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени лицата, представляващи „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството, като се осигури и възможност за дистанционно участие.

3. Докладът, датата и часът на провеждане на откритото заседание да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.

По т.5. както следва:

1. Разрешава на „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД, с ЕИК 128570950, със седалище и

адрес на управление: Република България, област Ямбол, община Ямбол, гр. Ямбол, п.к. 8600, ул. „Иван Вазов“ № 8, започване осъществяването на лицензионната дейност по лицензия № Л-649-01 от 07.07.2023 г. за „производство на електрическа енергия“ чрез изградения енергиен обект фотоволтаична електрическа централа „Хаджидимитрово-Кронос“ с инсталирана мощност 80,31 MW (AC), находяща се в с. Хаджидимитрово, общ. Тунджа, обл. Ямбол, след получаване на документи за въвеждане на строежа в експлоатация, издадени при условията и по реда на Закона за устройство на територията.

2. Одобрява Приложение № 2 „Описание на енергийния обект с неговите технически и технологични характеристики“ към лицензията, представляващо приложение и към решението.

3. Задължава „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД да представи в Комисията за енергийно и водно регулиране документите за въвеждане на строежа в експлоатация, издадени при условията и по реда на Закона за устройство на територията, в 7 дневен срок от получаването им.

4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

По т.6. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-775 от 25.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-71 от 04.06.2024 г. на „Езио Трейд“ ЕООД, за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

2. Насрочва открито заседание за разглеждане на доклада по т.1 на 03.07.2024 г. от 10:15 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени лицата, представляващи „Езио Трейд“ ЕООД или други упълномощени от тях представители на дружеството, като се осигури и възможност за дистанционно участие.

3. Докладът, датата и часът на провеждане на откритото заседание да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.

4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката.

По т.7. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-ДК-773 от 25.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 21.05.2024 г. от „Топлофикация-Плевен“ АД за издаване на лицензия за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.

2. Насрочва открито заседание за разглеждане на доклада по т.1 на 03.07.2024 г. от 10:20 ч., в зала IV в сградата на КЕВР, на което да бъдат поканени лицата, представляващи „Топлофикация-Плевен“ АД или други упълномощени от тях представители на дружеството, като се осигури и възможност за дистанционно участие.

3. Докладът, датата и часът на провеждане на откритото заседание да бъдат публикувани на интернет страницата на КЕВР.

4. Посочената в мотивите на настоящия доклад защитена по закон информация, с изключение на данни, които са достъпни в публични регистри и/или публично оповестени от заявителя, да бъде заличена при публикуването на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране на документите, попадащи в обхвата на чл. 15, ал. 2 от

Закона за енергетиката.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-779 от 27.06.2024 г. относно финансов излишък за независимия преносен оператор от балансиращия пазар.
2. Доклад с вх. № В-Дк-121 от 24.06.2024 г. относно становище по публикуван проект на Закон за водоснабдяването и канализацията и проект на становище.
3. Доклад с вх. № О-Дк-280 от 20.06.2024 г. относно приемане на Вътрешни правила за функциониране на системите за финансово управление и контрол на КЕВР.
4. Доклад с вх. № Е-Дк-770 от 20.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-60 от 29.04.2024 г. за изменение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадено от „Веолия Енерджи Варна“ ЕАД.
5. Доклад с вх. № Е-Дк-774 от 25.06.2024 г. и Решение на КЕВР № Р-515 от 28.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-12-116-1 от 14.06.2024 г., подадено от „КРОНОС - БИОТОП“ ЕООД, за даване на разрешение за започване осъществяването на лицензионна дейност „производство на електрическа енергия“.
6. Доклад с вх. № Е-Дк-775 от 25.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-71 от 04.06.2024 г. на „Езио Трейд“ ЕООД, за издаване на лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.
7. Доклад с вх. № Е-Дк-773 от 25.06.2024 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-69 от 21.05.2024 г. от „Топлофикация-Плевен“ АД за издаване на лицензия за осъществяване на дейността „търговия с природен газ“.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
А. Йорданов

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

.....
Б. Голубарев

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

.....
Д. Кочков

.....
П. Трендафилова

Протоколирал:

Н. Косев - главен експерт